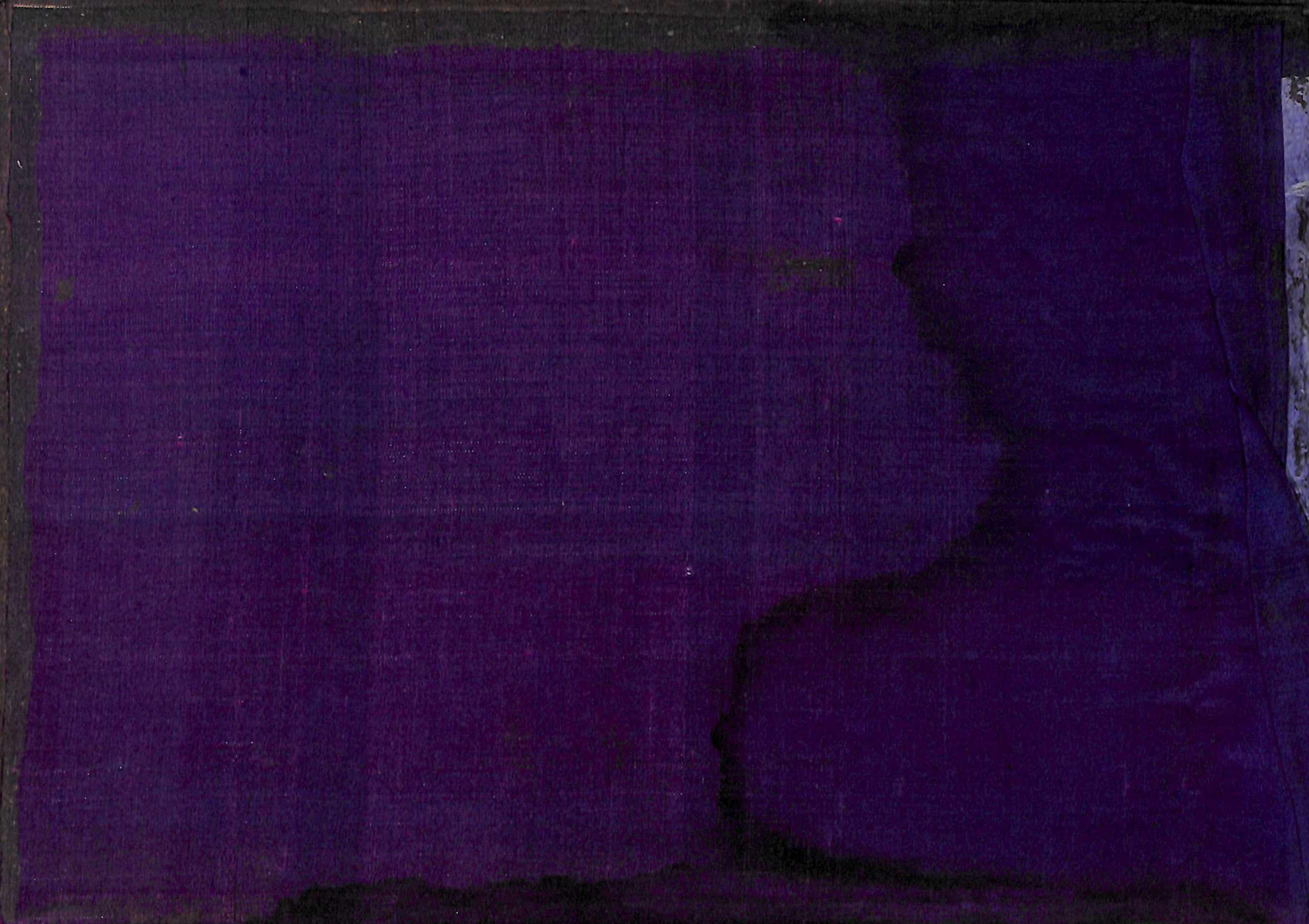
कामेश्वरपंचांग

कामेश्वरपंचांग

नं. १६३२

5



6021

Bundle # 6

Total F = 85+1 = 86

Complete

[illegible]



कामेश्वर पंचांग:



का॰
स्व॰
१

ॐ श्रीगुरवे शिवायेनमः श्रीकामेश्वरभैरवायनमः श्रीदेव्युवाच
ॐ पंचांगंदेवदेवस्य श्रोतुमिच्छाम्यहं प्रभो कामेश्वरस्यदेवस्य वक्त
मर्हसिसांप्रतं १ श्रीभैरवउवाच परेश्वरस्यदेवस्य महाकामेश्व
रस्यते भक्त्यावक्ष्यामिपंचांगंनाख्येयंयस्यकस्यचित् २ पटलंप
द्धतिंवर्ममंत्रनामसहस्रकं स्तोत्रंमंत्रांगभूतंचगोपयेद्यः सुसाध
कः ३ तत्रादौपटलंवक्ष्ये दीक्षानायकवल्लभे गोप्यंपरमगुह्यंचगो
प्तव्यंचमुमुक्षुभिः ४ मंत्रोद्धारंप्रवक्ष्यामिकामेश्वरस्यतेप्रिये वाग्भ
वंकामराजंचशक्तिस्तारंतथैवच लक्ष्मीर्लज्जामहेशानिकूटत्रितय
मेवच कांतिःशरंनिर्जरार्णंडलिर्मोहकवेश्मकौ मंत्रांतेकेशवीजं
स्यादादिकूटोयमीरितः शक्तिःकांतिःस्वरोभेकीधांतजीमूतवह्नयः

वायुकेशौ द्वितीयं स्यात्कूटराजो नवात्तरः वायुर्वह्निस्तमोध्यंद्रदेवभे
कार्णावायवः सकचानित्यदेवस्य कूटोयं स्यात्तृतीयकः तारं लज्जा च
लक्ष्मीश्च प्रणवं शक्तिरेव च कामराजं च वाणीं च पश्चात्नाम समर्पयेत्
हृन्मंत्रं च ततो दद्यान्मंत्रोयमीरितः प्रिये चतुर्विंशात्तराविद्यात्रिकूटा
कामदेवता कामेश्वरस्य देवस्य गोपनीयं प्रयत्नतः राज्यं देयं शिरोदे
यं देया सम्पत्सदार्थिने वस्तुस्त्रीर्श्रहं देयं न देयं मंत्रराजकम् गोप्यं।
गोप्यतमं गुह्यं गुह्यं मंत्रं च शारजन्मनः गुह्यातिगुह्यं गोप्तव्यं साधकाग्रेन।
गोपयेत् अस्यश्री मंत्रराजस्य दोषो नैव च विद्यते मंत्रो न कीलनदो
षो मंत्रसंजीवनस्य च संपुटस्य विनादेवि पुरश्चरणकर्मणा गुरुहस्ते

का॰
ष॰
प॰
२

नवादेविसाधकस्यकरेणवा ॥ रम्ययोषकुर्वीतवर्णेलक्षंजपावधिम् नकदाचित्कुर्वीतस्वहस्तेनचसाधकः नतिथिर्नचनक्षत्रंनोगणाःस्या समंत्रिणां नवारदोषोनोविघ्नोनाशौचंनियमोनच साक्षादमृतरूपो यंमंत्रःकामेश्वरस्यच यंत्रोद्धारंतथाध्यानंप्रयोगानष्टवच्म्यहं ऋष्या दिकंप्रवक्ष्यामिशृणुत्वंवीरवंदिते ऋषिःस्याद्दक्षिणामूर्तिःपंक्तिश्छं दउदाहृतं देवताचमयाप्रोक्तामहाकामेश्वरस्तथा लक्ष्मीबीजंपरा शक्तिःकामराजस्तुकीलकं चतुर्वर्गेषुविद्यायांविनियोगःप्रकी र्तितः यंत्रोद्धारंप्रवक्ष्यामि सर्वपापपरिहरकं सर्वसंमोहनेयंत्रंसर्व सिद्धिप्रदायकं अथयंत्रोद्धारः विंदुत्रिकोणवसुकोणदशारयुग्मं

मन्वस्रनागदलसंगतषोडशारं वृत्तत्रयंचधरणीसदनत्रयंचश्रीचा
क्रराजसुदिनंपरमेश्वरस्य इतियंत्रोद्धारः अथध्यानंप्रवक्ष्यामिसर्वतं
त्रेषुगोपितं सारंकामेश्वरस्यैवसर्वस्वंममपार्वति येनध्यानेनब्रह्मांड
कटाहांतेविलीयते उद्यन्मार्तंडकोटिद्युतिममृतकलाशेखरंश्यामकं
ठं शुभ्राभस्माहिरत्नैर्विलसितवपुषंत्रीक्षणंचापबाणान् विभ्राणंपा
शशस्त्रैःसृणिमपिचकरैःसंयुतंदेवदेव्या वामांकेनौमिकामेश्वरम
मरपतिंविश्वमूर्तिममूर्तिम् इतिध्यानम् अनेनध्यानमात्रेणब्रह्माविष्णु
हरःशिवेब्रह्मादयःसुरगणाजातानिस्पंदचक्षुषः कथयाम्यद्यदेवेशि
स्तंभनादिविधिंपरं येविधायमहेशानिसाधकोयोगवान्भवेत् स्तंभनं

का॰
स्मर
प॰
३

रविवारेतुस्नात्वाजप्त्वामन्त्रंशिवे यस्त्वाश्चर्यंभवेत्तूर्णंस्तंभनंत्वरितंकलौ।
तारंरमांपरांतारंकूटत्रयमुदीरयेत् तारंपरांरमांतारंफट्स्तंभनंकरोस्त
यं गतेःसूर्यस्यचंद्रस्यजलवातादिपाथसां विप्रसैन्यादिदस्यूनांस्तम्भ
नंजायतेध्रुवं इतिस्तंभनं रवौस्नात्वानदीतीरेजपेन्मूलंमहेश्वरि य।
स्योच्चारणमात्रेणमोहमेष्यतिभैरवः तारंकामःशारन्तारंकूटत्रयमतःप
रं शारंकामंपुनस्तारंफट्मोहनमन्त्रःस्मृतः देवानांचनरेशानांस्त्रीणांम।
भरसांतथा सद्योदर्शनमात्रेणमोहनंजायतेध्रुवं इतिमोहनं रवौश्मशा
नेमंत्रस्यजपंकृत्वामहेश्वरि आनीयभस्ममुष्टिंचक्षिपेच्छत्रुगृहेपथि स
माहान्म्रियतेशत्रुःसाधकस्यनसंशयः तारंकालीचक्रूंचैचत्रिकूटपदमुच्च

रेत् कूर्चकालीं तथा तारं फट् मारणमन्त्रं स्मृतः नृपो वा नृपपुत्रो वा वि

प्रो वा क्षत्रियोपि वा शत्रुः कालसमानोपि मृत्युमेष्यति भैरवि इति मारणम्

रवौ मंत्रं जपेत्प्रातः कामी साधकसत्तमः रंभाद्यप्सरसां देवि भवेदाकर्षणं

ततः तारं मारं वाग्भवं च कूटत्रयमुदीरयेत् चंद्रं मारं तथा तारं फडाकृष्टि

मन्त्रं स्मृतः अस्योच्चारणमात्रेण सकृदाकर्षणं भवेत् रंभा स्वर्गस्थिता वापि

प्रातः प्रादुर्भविष्यति इत्याकर्षणं रवौ मध्याह्नसमये स्नात्वा मूलं जपेच्छिवे

जप्त्वा शीघ्रं वशं याति त्रैलोक्यं सचराचरं तारं परां स्मरं तारं कूटत्रयं महेश्वरि

तारं स्मरं परां तारं फट् वशीकारको मन्त्रः अस्योच्चारणमात्रेण देवा अपि म

हेश्वरि सद्यः किंकरतां यान्ति किं पुनः क्षुद्रभूमिपाः इति वशीकरणम्

रवौ गत्वा श्मशानं च जपेन्मूलं महेश्वरि यज्जपेन भवेच्छत्रोरुच्चाटन
मरिंदमम् तारं लज्जं शारं कामः कूटत्रितयमुच्चरेत् कामः शक्तिस्त
न्नेतारं फट् उच्चाटनको मन्त्रः दशावारं प्रजप्तेन मंत्रेण परमेश्वरि रिपुमु
च्चाटयेद्देवि सार्वभौमम पिप्रिये इत्युच्चाटनम् रवौ जपेन्मन्त्रं देवि दशावा
रं यथाविधिः त्रिवारं सर्वरोगाणां सद्यः शांतिर्भविष्यति तारं शारस्तथा का
मः कूटत्रयमुच्चरेत् कामः शारस्तथा तारं फट् शांतिककरोस्स्वयं रोगा
नामतिदुष्टानां ग्रहाणां सुरवंदिते उपद्रवस्य सर्वस्य सद्यः शांतिर्भवि
ष्यति इतिशांतिकं रवौ स्नात्वा जपेन्मूलं दशवारं महेश्वरि पिपासाकित
दिग्भावे महावृष्टिः प्रजायते तारं मारं स्मरस्तारं कूटत्रयं महेश्वरि तारं स्म

रोमारतारैफट्पौष्टिककरोस्त्वयम् दुर्बलानांनराणांचपितृणांच।
दिवौकसां सकृदुच्चारमात्रेणमहापुष्टिःप्रजायते इतिपौष्टिकम् रवौ
जपेन्मंत्रंदेविसाधकोदेवताग्रहे येनजप्तेनवंध्यायांभवेत्पुत्रोन्वयेश्वरः
तारंप्रारतप्रारतारंकूटत्रितयमुच्चरेत् तारंप्रारतप्रारतारंफट्चसंता।
निकोमंत्रः वंध्यायाकाकवंध्यायाःमृतपुत्रायाःसुरेश्वरि पुत्राभवंतिश्च
मीणाःस्वकुलैकप्रदीपकाः इतिसांतानिकं रवौप्रातर्जपेन्मूलंतत्स्वरू
पंमहेश्वरि यस्योच्चारणमात्रेणमौक्तिकंजायतेध्रुवं तारंरमारमातारं
कूटत्रयमुदीरयेत् तारंरमारमातारंफट्मौक्तिककरोस्त्वयं इतिमौक्तिकं
इदंहिममसर्वस्वंरहस्यंत्रिदिवौकसां गोप्यंगुह्यतमंदेहिनप्रकाश्यंपक

का॰
ष्वर॰
५

दाचन इति दशप्रयोगाः अधुना देवि वक्ष्यामि पूजापटलमीश्वरि देव
स्य परमेशस्य पूजां मानसिकीं चरेत् सूतके मृतके वापि पथि कान्तारमं
डले म्लेच्छभूमौ च कारायां संकटे रणमंडले मनसैव चरेत्पूजां त्रिकूटस्य म
हेश्वरि शृणु त्वं भक्तिभावेन यथावद्दर्पितेमया उत्थाय शयनाद्देवि ब्राह्मे
दिव्यमुहूर्त्तके प्रक्षाल्य मुखहस्तांघ्रीनाचम्य त्रिर्महेश्वरि प्राणायामत्रयं कृ
त्वा गुरुं ध्यात्वा सशक्तिकं देवं कामेश्वरं चैव परमेशं सनातनं ध्यात्वा पूर्वेण
षड्दीर्घैर्न्यासं कृत्वा यथाविधि: जपेन्मूलं च गायत्रीं गुरवे तत्समर्पयेत् आ
गत्य वहिः ओंकारं जपन्नारण्यभूमिषु तत्र मूत्रादिसंत्यज्य वर्ण्णोक्तं शौचमाचरे
त् कामवीजेन संशोध्य दंतान्साधकसत्तमः मायावीजेन गंडूषत्रयं कुर्यान्म

हेश्वरि मूलेनदेवितीर्थानितदावाहस्वसिद्धये गंगेचयमुनेचैवगोदाव
रिसरस्वति नर्मदेसिंधुकावेरिजलेस्मिन्सन्निधिंकुरु इत्यावाह्यमहादेवि।
देवमावाहयेत्ततः मूलेनत्रिःसप्तत्स्नानघंमस्मिमहेश्वरि ततोमूलंजपे
न्मंत्रीगायत्रींचविशेषतः सूर्यायार्घ्यत्रयंदद्याद्देवदेव्योस्तथैवच प्रथमं।
कूटसत्वार्थपरमेश्वरायविद्महे द्वितीयकूटंततोदद्यात्कामेश्वरायधीम
हि तृतीयकूटंचोच्चार्यतन्नःकामेश्वरःप्रचोदयात् जलादारुह्यवासांसिपरि
पाप्यवसापकः संध्यांस्तुमनसाकृत्वाऽघमर्षणएवंकं संध्यांनिवर्त्यदेवेशि
यागगेहंततोव्रजेत् ततोद्वारार्चनंकृत्वाकुर्यादासनशोधनं भूतशुद्धिंततः
कृत्वाप्राणार्पणविधिंततः न्यासभागेनदेहंचदेविशिवमयंचरेत् मन

सावर्णिभावोर्कस्थश्रीचक्रंतत्रभावयेत् विभाव्यतत्रश्रीचक्रेहृदयेसाधको
नमः योगपीठंततोभ्यर्च्यशिवस्यपरमात्मनः विंदोकामेश्वरंदेवंपरमेष्ठं
सनातनं पात्राणिस्थापयेत्तत्रत्रिकोणेजलनिर्मिते चतुरस्त्रंमंडलंचवि।
धायगंधवारिभिः सामान्यार्घ्यंचदेवस्यमंडलंपूजयेच्छिवे चतुरस्त्रंमंडलं
चसमभ्यर्च्यचरेत्ततः ॐअस्त्रायफडित्येवंसंस्थाप्यात्रत्रिपादिकां तत्रास्त्रक्षा
लितेशंखंसमभ्यर्च्यतथास्त्रधीः तत्रार्कमंडलंदेविसोमवह्न्योश्चमंडलं सं
पूज्यमूलमंत्रेणकलास्तेषांसमर्चयेत् मूलाष्टमंत्रितंदेविविधायतीर्थवारि
च तेनार्घ्यंशिवेशंखेशंखस्थंनिवेद्यच तीर्थमावाह्यदेवेशिदेवंतत्रैवभाव
येत् सामान्यार्घ्यस्यवामेतुशोभितेकलशंशिवे अग्रेचैवषडंगंचहृन्नेत्रयोश्चमं

उलं पुष्पाक्षतैः समभ्यर्च्यतत्रकूटत्रयेणैव षडंगन्यासभागेन समभ्यर्च्य षड
त्वकं चतुरस्रं तथाभ्यर्च्य संस्थाप्यात्रत्रिपादिकां कलाः सूर्येंदुवह्नीनां समभ्य
र्च्य यथाविधिः कलशेस्मिन्महादेवि देवं संपूजयेच्छिवं आनंदभैरवं चैव दे
विकूटत्रयेणैव मायारमाकामबीजैर्येन्मुद्राः प्रदर्शयेत् मत्स्यमुद्रादिनाच्छा
द्य सामान्यार्घ्यस्य दक्षिणे कलशस्थापनं कुर्यात्सामान्यार्घ्यमहेश्वरि शांतिपात्रं
समादाय मूलेनाष्टाभिमंत्रितं तत्रैव प्रोक्षणीपात्रं तथा वटुकपात्रकं गुरुपात्रा
दिषुस्थाप्यतीर्थं शंखादयोप्यथः पंक्त्याकारेण देवि पात्राणि स्थापयेत्ततः पा
द्यार्घ्यमधुपर्कं चाचमनीयं पात्रपूजनं विधाय देवदेवस्य न्यासं षडंगपूर्वकं
मणिपूरे च हृत्संरंध्रे मूलाधारादिकं शिवे शिवस्य सामरस्यं च विभाव्य साधके

श्वरः ततः कामकलारूपईश्वरीकृतविग्रहः शिवस्यचपादुकांचतर्पयामि।
नमइति सम्यग्यादेविसंतर्प्यततःकूटत्रयेणैव सर्वत्तनाम्नस्तत्शक्त्याद्याः पूज
नीयंस्तर्पणैः प्राणायामत्रयंकृत्वामूलदेवंचतर्पयेत् परिवारान्ततोभ्यर्च्य
आत्मानमादौचप्रार्थयेत् ॐकामेश्वरमहादेवभक्तानुग्रहकारक अनुज्ञांदेहि
मेशीघ्रंपरिवारार्चनायमे विंदौकामेश्वरंदेवंपरिवारान्ततोर्चयेत् विधिं
वक्ष्यामिदेवेशसम्यक्तर्यांचसंयुतं। चतुरस्रत्रयेसम्यक्दिक्षोवादीन्चपूज
येत् षष्ठ्यैस्तर्पयेद्भक्त्याविशेषार्घ्यस्यविंदुभिः इंद्रादीन्लोकपालांश्चसा
युधादींस्तर्पयेत् ततोमूलेनदेवेशंसंतर्प्यचयथाक्रमं प्रथमावरणेह्य।
तत्रैलोक्यमोहनाभिधं द्वितीयावरणंवक्ष्येसर्वाशापूरकाभिधं वीजत्रयं

वदेवेशिवाबालायाश्च मनोहरं स्वरैः षोडशसंयुक्तं कामाकर्षणकं ततः प
वेद्बुद्ध्याकर्षणं चाहंकाराकर्षणं तथा संतर्पयेद्गुरूंस्तत्र दिव्यौघादीन्महे
श्वरि पराशक्तियुताः स्नात्वा स्तीर्थोः स्नांता महेश्वरि तत्त्वत्रयेण वा चम्या
शिवएव भवेत्स्वयं श्रीचक्रे चैव देवस्य रूपं ध्यात्वा त्रिवर्णकं स्थापनं सन्नि
धानं च संमुखीकरणं शिवे मुद्राभिः साधकः कृत्वा देवीं स्पृष्टादि मुद्रया दे
वाय मूलेनैव च प्राणान्दत्वा महेश्वरि शिवशक्त्योः परं रूपं ध्यात्वा एवं स
माचरेत् तत्रादौ देवस्य शिवे पाद्यार्घ्यादीन्निवेदयेत् मधुपर्कं निवेद्याथ
निवेद्याचमनीयकं नानालंकारवस्त्राणि निवेद्य साधकोत्तमः नैवेद्याचम
नीयादि शिवस्य च निवेदयेत् धूपदीपादि संभाव्य परमानेन निवेद्य च तां

का॰
घर॰
८

मूलंचसप्तविदत्वालक्ष्यान्यासांस्तर्पयेत् पुष्पांजलिंचश्रीचक्रेदत्वापूजांस
माचरेत् शब्दाकर्षणिकंचैवस्पर्शाकर्षणिकंतथा रूपाकर्षणिंरसाकर्षिणिं कंतद्व
न्मेव्यहि गंधाकर्षणिकंचित्ताकर्षिणिंसर्वसिद्धिदं धैर्याकर्षणिकंस्मृत्या
कर्षिणिंस्मरवंदिते नामाकर्षणिकंवीजाकर्षिणिंवीरवंदिते आत्माकर्षि।
णिकंचैवामृताकर्षणिकंतथा शरीराकर्षिणिंदेविसंतर्प्यचयथाक्रमं पुन
र्मूलेनदेवेशंसंपूज्यचविधानतः वाग्भववीजमुच्चार्ययोनिमुद्रांप्रदर्शि
येत् प्रणमेच्चततोभक्त्यादेवंकामेश्वरंप्रिये सर्वाशापूरकंचक्रंकथि
तंभक्तवत्सले सर्वसंक्षोभकंचक्रंवक्ष्यामिचक्रनायिके आद्यौवीजत्र।
यंदद्यात्कवर्गंचततोवदेत् असितांगभैरवंचसंपूज्यचयथाक्रमम्

एवंचवर्गदेवेशिरुरुभैरवमीश्वरि टवर्गपरमेशानिचंडभैरवमर्चये
त् तवर्गवननोदेविक्रोधभैरवमुत्तमं पवर्गविश्वजननिभैरवोन्मत्तसं
ज्ञकं यवर्गदेवदेवेशिकपालेश्वरभैरवं शवर्गवननोदघाङ्गीषणा
ख्यंचभैरवं संहारःबीजहृदयंदेविसंहारंभैरवंतथा एतेष्टौभैरवादेविश्व
रूपेणैवपूजयेत् तर्पयेच्चततोभक्त्यायोनिमुद्रांप्रदर्शयेत् श्रीमत्स्वपूज
येत्क्रमात्प्रणमेच्चमुहुर्मुहुः सर्वसौभाग्यदंचक्रंवक्ष्यामिस्वरवंदिते पू
षोश्चपूजयेत्क्रमात्मूलेनैवमहेश्वरि सर्वसिद्धिप्रदंसर्वसंपत्प्रदायकं
ऐंह्रींसौःश्रीसर्वसंक्षोभणंदेवंग्रांसर्वविद्रावणंतथा ईंसर्वाकर्षणंदे
वंईंसर्वाह्लादनंतथा ऊंसर्वसंमोहनंदेवंऊंसर्वस्तंभनकारकम्

का॰
घर॰
प॰
९

ऋंसर्वजृंभणंचैवॠंसर्वंचवषंकरं लृंसर्वरंजनेदेवंॡंसर्वोन्मादनेत।
था एंसर्वार्थसाधनेदेवंऐंसर्वसंपत्प्रपूरणे ओंसर्वमंत्रमयेदेवंऔंसर्व
द्वंद्वक्षयंकरं चतुर्दशारचक्रेतु स्वरूपसंचयथाक्रमं मूलेनमूलदेवंतयो
निमुद्रांप्रदर्शयेत् सर्वसौभाग्यदंचक्रंकथितंवरवर्णिनि सर्वार्थसाध
कंचक्रंवक्ष्यामिसुरवंदिते पुष्पैश्चपूजयेत्क्रमान्मूलेनैवमहेश्वरि सर्व
सिद्धिप्रदंदेवंसर्वसंपत्प्रपूरणं सर्वप्रियंकरंदेवंसर्वमंगलकारकम्
सर्वकामप्रदंचैवसर्वदुःखविमोचनं सर्वमृत्युप्रशमनंसर्वविघ्ननि
वारणं सर्वांगसुंदरंदेवंसर्वसौभाग्यदायकं वहिर्दशारचक्रेतुसं
स्वरूपंचयथाक्रमम् मूलेनमूलदेवंतयोनिमुद्रांप्रदर्शयेत् ।

सर्वरत्नाकरंचक्रंम्पूज्यमत्प्राणवल्लभे सर्वज्ञदेवंदेवेशिसर्वशक्तिम
यंततः सर्वैश्वर्यप्रदंदेवंसर्वज्ञानमयंतथा सर्वव्याधिप्रशमनंसर्वाधार
स्वरूपकं सर्वपापहरंदेवंसर्वानंदमयंततः सर्वरत्नास्वरूपंचसर्वे।
प्सितफलप्रदं वहिर्दशारचक्रेतुपूजनीयायथाक्रमं मूलेनमूलदेवं
तयोनिमुद्रांप्रदर्शयेत् एतच्चक्रत्रयंदेविसूर्यरूपंविचिंतयेत् षष्टावर।
णंकेसेतत्प्राणमेहेवभक्तितः सर्वरोगहरंचक्रंवस्सामिनवसुंदरि वशीक
रणंदेवंचकामेश्वरनथैवच मोदनविमलौचैवसर्वेश्वरमतःपरं कौलि
नंभैरवंचैवपूजयेत्तर्पयेत्ततः गंधाक्षतप्रसूनाद्यैर्मूलदेवंचतर्पयेत् स
मापिक्रमवामेनप्राणमेघोनिमुद्रया वाग्देवताष्टकंपूज्यंरक्तपुष्पैर्विशेषतः

अंतरालस्थचक्रायदत्वापुष्पांजलिंततः दत्वाधोहस्तकमलेदेव्याःपश्चिम
भागके वरंचाभयदेवंचत्रिशूलंखड्गमेवच चतुर्भिःकरपद्मेषुपूजयेदापु
ष्पानित्र सर्वसिद्धिप्रदायाश्रीचक्रायमहेश्वरि दत्वापुष्पांजलिंपूजामारभे।
त्साधकोत्तमः आत्मेश्वरंचपरमात्मेश्वरंतदनंतरं अंतरात्मेश्वरंचैवपूज
येत्साधकोत्तमः कूटत्रयेणदेवेशित्रिकोणेसाधकोत्तमः इतिसंपूज्यसं।
संतर्प्यमूलेनमूलदेवतां सर्वानंदमयायाश्रीचक्रायसविंदवे दद्यात्पुष्पां
जलिंदेविसाधकःसर्वसिद्धये मूलविद्यांसमुच्चार्यसमवारंमहेश्वरि पूज
येत्साधकोभक्त्यामहाकामेश्वरंततः इतिसंपूज्यसंतर्प्यगंधाक्षतप्रसूनकैः
धूपदीपादिभिश्चैवनैवेद्यैश्चमहत्तरैः तथाश्रीचक्रायापिदद्याद्बलिमनुत्तमं

दत्वादेवायचधूपनैवेद्याचमनीयकं ताम्बूलछत्रचामरारात्रिकादीन्निवेदये
त् मुद्राःप्रदर्शयेद्देवि साधकःपरमेश्वरि देवाग्रेचजपंकृत्वापाठंकुर्यात्ततःपरं
वर्मसहस्रनाम्नांतुस्तोत्रराजस्यपार्वति शिवशक्त्योर्महादेविजपंतत्रसमर्प
येत् गुह्यातिगुह्यगोप्तात्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं सिद्धिर्भवतुमेदेवत्वत्प्रसादा
न्महेश्वरि प्रातःप्रभृतिसायांतंसायादिप्रातरंयदि यत्करोमिजगद्देवतद
स्तुतवपूजनं संहारमुद्रयादेविदेवदेव्यौविसर्जयेच स्वयंसदाशिवोभू
त्वाशिवशक्तिस्वरूपकः त्रैलोक्यंसाधकोदेविमत्स्वंचविहरेदिति प्रयोगं
श्चैववक्ष्येहंमहेशिपर्वतनंदिनि उपचारंब्रवीम्यद्यनचाख्येयंदुरात्मने स्तंभ
नंमोहनंचैवमारणाकर्षणेतथा वशीकारंतथोच्चाटंशांतिकंपौष्टिकंतथा

का॰
स्वर॰
प॰
११

एतेषांसाधनंवक्ष्येजगतांहितकाम्यया शुभक्षायनदातव्यंनद्रष्टव्यंकदा
चन रवौकृत्वायथायनाह्नत्वाप्रेतगृहांतिके मूलंसाधकएवाष्टजपेदयु
तसंख्यया होमोजातीफलैःपीतैःपुष्पैश्चघृतमिश्रितैः शत्रुसैन्यादिदस्यू
नांवादिनांस्तंभनंभवेत् इतिस्तंभनम् सोमेमध्याह्नसमयेस्नात्वाकूपज
लेनतु कूपांतिकेमंत्रंजप्त्वासाधकोयुतसंख्यया होमयेद्घृतमिश्रंचमाहि
षंदधिशर्करां भस्मनातिलकंकुर्यान्मोहयेद्भुवनत्रयं इतिमोहनं भौमे
र्धरात्रसमयेचतुष्पथगतःसुधीः अयुतंतुजपेन्मूलंहोमयेद्घृतपायसं
रक्तचंदनमिश्रंचस्नोकेशैश्चसमन्वितं शत्रुःकालसमानोपिम्रियतेमेघ्या
तिनान्यथा इतिमारणं बुधेनिशावसानेतुगत्वाशून्यालयंजपेत् अयुतं

मूलमंत्रेणहोमयेद्धृतशर्करान् कर्णिकारसहस्रंतुविल्वपुष्पाणिपार्व

ति रंभाद्यप्सरसांचापिभवेदाकर्षणंध्रुवं इत्याकर्षणम् गौरीसूर्योदयेग

त्वानदीतीरेचसाधकः मूलमंत्रेचदेवस्यजपेदयुतसंख्यया होमःसर्पि

र्दधिक्षीरमृद्वीकामालतीयुतैः श्रीफलैःसहस्रादेविवशयेद्भुवनत्रयं

इतिवशीकरणं शुक्रेनिशास्वेगत्वावटमूलेजपेन्मंत्रं अयुतंसाधको

भक्त्याहोमःकार्यस्तुसर्पिषा दध्माद्यान्नाविमिश्रेणगोमूत्रेणचपायसैः

शत्रोर्मत्सरघाण्यापिभवत्युच्चाटनंध्रुवं इत्युच्चाटनं शनौप्रभातसमयेकृ

त्वाकर्माह्निकंसुधीः आगत्यार्चनशय्यांतुजपेन्मंत्रायुतंशिवे होमयेत्स

र्पिर्भोजसहस्राणिचतुर्दश ग्रहाणांदेवकोपानांयक्षाणांरक्षसांतथा

का॰
श्वर॰
प॰
१२

12

उपद्रवाणांसर्वेषांभयानांन्टपतेस्तथा क्रूराणामतिदृष्टीनांमहाशांतिःप्र।
जायते इतिशांतिकम् सर्वेवारेषुसर्वेत्रजपेन्मंत्रंसदायुतं होमयेत्सर्पि
रक्तोटमिश्रंचंदनमिश्रितं पायसंतक्रमिश्रंचमीनमांससमन्वितं देवता
नांमनुष्याणांरोगातीतांमहेश्वरि ब्रह्मादीनांन्टपादीनांमहापुष्टिःप्रजाय
ते इतिपौष्टिकम् इतीदंपटलंगोप्यंप्रथमांगमहेश्वरि सारंचपरमेशास्यर।
तणीयस्त्वपुत्रवत् गुह्याद्गुह्यतमंगोप्यंगोपनीयंस्वयोनिवत् इतिश्रीरुद्र
यामलेतंत्रेदेवीभैरवसंवादेश्रीकामेश्वरपटलःसमाप्तः ॥

का॰
रु॰
१

ॐश्रीगणनाथायनमः ॐश्रीगुरवेशिवायोनमः श्रीभैरवउवाच
अथुनादेविवक्ष्यामिश्रीकामेश्वरपद्धतिं गद्यपद्यमयींगोप्यांसकलाग
मनिश्चितां १ प्रातःकृतसमस्तातत्रयोदेवींभक्तितोर्चयेत् तस्यपूजान्तविफ
लाशैवहीनायथाक्रिया २ तत्रश्रीमान्साधकोब्राह्मेमुहूर्तेशयनततलाउ
त्थाय करचरणमुखोनिप्रक्षाल्य आचम्य निजासनेसमुपविश्य निजशिर
सि श्वेतवर्णाधोमुख सहस्रदलकमलकर्णिकांतर्गत चंद्रमंडलसिंहा
सनोपरिनिषण्णंस्वगुरुंशुक्लवर्णं शुक्लालंकारभूषितं ज्ञानानंदमुदितमान
सं सच्चिदानंदविग्रहं त्रिनेत्रंचतुर्भुजंज्ञानमुद्रापुस्तकवराभयकरं वामांगे
वामहस्तधृतरक्तकमलया रक्तवसनाभरणया स्वप्रियया दक्षिणभुजेनालिं

गिनं सर्वदेवदेवं सर्वतीर्थतीर्थं परमशिवस्वरूपं शांतस्वप्रसन्नं ध्यात्वा
तच्चरणकमलयुगलविगलदमृतधारया स्वात्मानंस्नातंविभाव्य मानसो
पचारैः पूजयेत् लंगंधंश्रीगुरुपादुकायैसमर्पयामिनमः हंपुष्पंश्रीगुरु
पादुकायैसमर्पयामिनमः यंधूपंश्रीगुरुपादुकायैसमर्पयामिनमः रंदीपं
श्रीगुरुपादुकायैसमर्पयामिनमः वंनैवेद्यंश्रीगुरुपादुकायैसमर्पयामिनमः
संसर्वात्मकफलमूलतांबूलादिकंश्रीगुरुपादुकायैसमर्पयामिनमः ऐंऐंह्रीं
श्रींहसखफ्रेंहसक्षमलवरयूंसहखफ्रेंसहक्षमलवरयींहसौःस्हौःश्रीम
च्छ्रीस्वामिअमरनाथकौलानंदनाथश्रीपादुकांश्रीदेवमालांबाश्रीपादुकां।
पूजयामिनमः इतिदशधाविमृश्य दंडवत्प्रणामंमनसाकुर्यात् ततप्रणाम।

मंत्रायथा सहस्रदलपंकजेसकलशीतरश्मिप्रभं वराभयकरांबुजंवि
मलगंधपुष्पांबरं प्रसन्नवदनेक्षणंसकलदेवतारूपिणं स्मरेशिरसिहं
सगंतदभिधानपूर्वंगुरुम् इतिध्यात्वा ॐनमामिसद्गुरुंशांतंप्रत्यक्षंशिव
रूपिणं शिरसायोगपीठस्थंमुक्तिकामार्थसिद्धये १ श्रीगुरुंपरमानंदंवंदा
म्यानंदविग्रहं यस्यसान्निध्यमात्रेणचिदानंदायतेपरं २ नमोस्तुगुरवेत
स्मायिष्टदेवस्वरूपिणे यस्यवागमृतंहंतिविषंसंसारसंज्ञकं ३ अखंडमंड
लाकारंव्याप्तंयेनचराचरं तत्पदंदर्शितंयेनतस्मैश्रीगुरवेनमः ४ अज्ञान
तिमिरांधस्यज्ञानांजनशलाकया चक्षुरुन्मीलितंयेनतस्मैश्रीगुरवेनमः ५
गुरुर्ब्रह्मागुरुर्विष्णुर्गुरुःसाक्षान्महेश्वरः गुरुरेवजगत्सर्वंतस्मैश्रीगुरवेनमः

नमस्तेनाथभगवन्शिवायगुरुरूपिणे विद्यावतारसंसिद्धैस्वीकृतानेक

विग्रहः ७ नवायनवरूपायपरमार्थैकरूपिणे सर्वज्ञानतमोभेदभानवेचि

द्घनायते ८ स्वतंत्रायदयाक्लृप्तविग्रहायपरात्मने परतंत्रायभक्तानांभव्या

नांभव्यरूपिणे ९ विवेकिनांविवेकायविमर्शायविमर्शिनां प्रकाशिनां

प्रकाशायज्ञानिनांज्ञानरूपिणे १० पुरस्तात्पार्श्वयोःपृष्ठेनमस्कुर्यादुपर्यध

सदामच्चित्तरूपेणविधेहिभवदासनं ११ इत्यैतैर्मंत्रैः श्रीगुरुंप्रणम्य स्वप्र

सन्नंविभाव्य मनसानदाज्ञांगृहीत्वा मूलाधारेस्वर्णवर्णचतुर्दलकमलक

र्णिकांतर्गतशृंगाटकपीठांतर्गत त्रिकोणपीठोपरि परांशक्तिंकुंडलिनीं

सर्पाकारां मूर्धमुखींसार्धत्रिवलयां उद्यद्दिनकरसहस्रभां विद्युत्कोटिसन्नि

मां विसतंतुतनीयसीं पंचाशद्वर्णविग्रहां अष्टात्रिंशत्कलारूपिणीं त्रि
धामधामानं सर्वप्राणिजीवां सर्वदेवाधिदेवीं सकलमंत्रमातरं स्वमां विभा
व्य गुरूपदिष्टमार्गेण निजसहजनादेन सचैतन्यां विधाय तत्र चतुर्षु दलेषु
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं नमः
इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च प्रादक्षिण्येन संपूज्य हंसः इति मंत्रेण कमलात्कम
लांतरं नीत्वा ततः स्वाधिष्ठाने लिंगमूले विद्रुमवर्णे षट्दलकमले तां नीत्वा
तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं न
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं नमः इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च संपूज्य त
तो मणिपूरके नाभौ नीलवर्णे दशदलकमले तां नीत्वा तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं नमः

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं फं नमः इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च संपूज्य ततो वक्षस्थनाहते पिंगलवर्णे
द्वादशकमले तां नीत्वा तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
गं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं नमः इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च संपूज्य ततो विशुद्धाके कंठे धूम्रव
र्णे षोडशदलकमले तां नीत्वा तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं नमः ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं इं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं नमः ॐ ऐं ह्रीं

श्रीं ॠं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऌं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
एं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः नमः इति पत्रेषु मध्ये मूलेन च संपूज्य ततो भ्रूमध्ये आज्ञाचक्रे विशु
द्धे द्विदलकमले तां नीत्वा तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं नमः इति प
त्रयोर्मध्ये मूलेन च संपूज्य ततो ब्रह्मरंध्रगत सहस्रदलकमले प्रापय्य तत्र
बिंदुरूपतेजोमयपरमशिवेन सहैकतां नीत्वा ततः स्रवत्परमामृतेन तां
संतर्प्य तत्र नादश्रवणतत्परो मुहूर्तं लयं विभाव्य ततो वरो हंसो हमिति मंत्रे
ण तां कुंडलिनीं आज्ञाचक्रे विशुद्धे द्विदलकमले समानीय तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
हं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं नमः इति पत्रयोर्मध्ये मूलेन च संपूज्य ततो विशुद्धौ कंठे

धूम्रवर्णे षोडशदलकमले तामानीय तत्र ॐऐंह्रींश्रींअंनमः ॐऐंह्रींश्रींआंनमः ॐऐंह्रींश्रीं
इंनमः ॐऐंह्रींश्रींईंनमः ॐऐंह्रींश्रींउंनमः ॐऐंह्रींश्रींऊंनमः ॐऐंह्रींश्रींऋंनमः ॐऐंह्रींश्रींॠंनमः
ॐऐंह्रींश्रींलृंनमः ॐऐंह्रींश्रींॡंनमः ॐऐंह्रींश्रींएंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींओंनमः ॐऐं
ह्रींश्रींऔंनमः ॐऐंह्रींश्रींअंनमः ॐऐंह्रींश्रींअःनमः इतिपत्रेषु मध्येमूलेनचाभ्यर्च्य ततोवक्ष्या।
एनाहतेपिंगलवर्णेद्वादशकमलेतांसमानीय तत्र ॐऐंह्रींश्रींकंनमः ॐऐंह्रींश्रींखंनमः ॐऐं
ह्रींश्रींगंनमः ॐऐंह्रींश्रींघंनमः ॐऐंह्रींश्रींङंनमः ॐऐंह्रींश्रींचंनमः ॐऐंह्रींश्रींछंनमः ॐऐंह्रींश्रींजं
नमः ॐऐंह्रींश्रींझंनमः ॐऐंह्रींश्रींञंनमः ॐऐंह्रींश्रींटंनमः ॐऐंह्रींश्रींठंनमः इतिपत्रेषु मध्येमू
लेनचाभ्यर्च्य ततोमणिपूरेनाभौनीलवर्णेदशदलकमलेतांसमानीय तत्र ॐऐंह्रींश्रींडंनमः ॐ
ऐंह्रींश्रींढंनमः ॐऐंह्रींश्रींणंनमः ॐऐंह्रींश्रींतंनमः ॐऐंह्रींश्रींथंनमः ॐऐंह्रींश्रींदंनमः ॐऐंह्रीं
श्रींधंनमः ॐऐंह्रींश्रींनंनमः ॐऐंह्रींश्रींपंनमः ॐऐंह्रींश्रींफंनमः इतिपत्रेषु मध्येमूलेनचसंपूज्य
ततःस्वाधिष्ठानेलिंगमूलेविद्रुमवर्णेषट्दलकमलेतांसमानीय तत्र ॐऐंह्रींश्रींबंनमः ॐऐंह्रीं
श्रींभंनमः ॐऐंह्रींश्रींमंनमः ॐऐंह्रींश्रींयंनमः ॐऐंह्रींश्रींरंनमः ॐऐंह्रींश्रींलंनमः इतिपत्रेषु

प्रकाशमानां प्रथमे प्रयाणे प्रतिप्रयाणेप्यमृतायमानाम्
अन्तः पदव्यामनुसंचरंतीमानंदरूपामबलां प्रपद्ये ॥ १
अहंदेवी न चान्योस्मि ब्रह्मैवाहं न शोकभाक् सच्चिदानंदरूपोहमात्मानं च [illegible] मानसोपचारैः [illegible] मूलेन प्राणायाम [illegible]

का॰ ह॰ ५

मध्ये मूलेन च संपूज्य ततो मूलाधारस्वर्णवर्णे चतुर्दलकमले तां समानीय तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं नमः इति पत्रेष्वभ्यर्च्य मध्ये मूलेन च तां समर्पयेत्
इत्यारोहावरोहक्रमेण परां शक्तिं कुंडलिनीं ध्यात्वा ॐ अस्य श्रीगणपतिमंत्रस्य श्रीब्रह्मा ऋषिः गा
यत्री छंदः श्रीमहागणपतिर्देवता गं बीजं ह्रीं शक्तिः नमः कीलकं मम निर्विघ्न श्रीकामेश्वर
कामेश्वर्यंगत्वेन जपे विनियोगः इति कृतांजलिः ऋष्यादीन्न्यसेत् ब्रह्मऋषये नमः शिरसि गायत्री
छंदसे नमो मुखे श्रीमहागणपतिर्देवतायै नमो हृदि गं बीजाय नमो गुह्ये ह्रीं शक्तये नमः पादयोः
नमः कीलकाय नमो नाभौ मम निर्विघ्न श्रीकामेश्वरकामेश्वर्यंगत्वेन जपे विनियोगः सर्वांगेषु
इति ऋष्यादिन्यासः अथ करन्यासः गां अंगुष्ठाभ्यां नमः गीं तर्जनीभ्यां स्वाहा गूं मध्यमाभ्यां वषट्
गैं अनामिकाभ्यां हुं गौं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् गः करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् इति करन्यासः अ
थ षडंगन्यासः गां हृदयाय नमः गीं शिरसे स्वाहा गूं शिखायै वषट् गैं कवचाय हुं गौं नेत्रत्रया
य वौषट् गः अस्त्राय फट् इति षडंगः अथ ध्यानं ॐ गजवदनमचिंत्यं तीक्ष्णदंतं त्रिनेत्रं बृहदुद
रमनंतं तमालेद्ध्यानं परशुचषककपद्मं दंतहस्तारविंदं हरियुगलनिविष्टं श्रीगणेशं भजामि

इतिध्यानं अथगायत्री गंतत्पुरुषायविद्महे वक्रतुंडायधीमहि तन्नोदंतीप्रचोदयात् १ मा
नसोपचारैःसंपूजयेद्यथा लंपृथिव्यात्मकंगंधंसमर्पयामिनमः हंआकाशात्मकंपुष्पंसमर्पया
मिनमः यंवाय्वात्मकंधूपंसमर्पयामिनमः रंवह्न्यात्मकंदीपंसमर्पयामिनमः वंअमृतात्मकंना
नानैवेद्यंसमर्पयामिनमः संसर्वात्मकंफलमूलतांबूलादिकंसमर्पयामिनमः इतिमानसोप
चारैःसंपूज्य ततोमूलमंत्रेणजपंकुर्यात् ह्रींगंह्रींगणपतयेनमः इतिमंत्रः जपांतेमालांशिर
सिसंस्थाप्य एवंवक्ष्यमाणयामंत्रऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय ॐत्वंमालेसर्वदेवानांप्रीतिदा
शुभदाभव शुभंकुरुष्वमेभद्रेयशोवीर्यंचसर्वदा मालांशिरसिउत्थाय रहःसंस्थाप्य गुह्यातिगु
ह्यगोप्तात्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं सिद्धिर्भवतुमेदेवत्वत्प्रसादाद्धिनायक अनेनमंत्रजप्येनश्री
गणपतिदेवताप्रीयतांप्रीतोस्तु ॥ ॐअस्यश्रीवटुकभैरवमंत्रस्य ईश्वरऋषिः गायत्रीछं
दः श्रीवटुकोदेवता ह्रींबीजं वटुकशक्तिः कुरुकुरुकीलकं जपेविनियोगः इतिकृतांजलिः
स्मरतान्न्यसेत् ईश्वरऋषयेनमःशिरसि गायत्रीछंदसेनमोमुखे श्रीवटुकदेवतायैनमोहृदि ह्रीं
बीजायनमोनाभौ वटुकायशक्तयेनमःपादयोः कुरुकुरुकीलकायनमोगुह्ये जपेविनियोगाय
नमःसर्वांगेषु इतिऋष्यादिन्यासः अथकरन्यासः ॐह्रांवांअंगुष्ठाभ्यांनमः ॐह्रींवींतर्जनीभ्यांस्वाहा

ॐ ह्रूं वूं अनामिकाभ्यां वषट् ॐ ह्रैं वैं अनामिकाभ्यां हुं ॐ ह्रौं वौं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॐ ह्रः वः
करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् इति करन्यासः अथ षडंगन्यासः ॐ ह्रां वां हृदयाय नमः ॐ ह्रीं वीं शिर
से स्वाहा ॐ ह्रूं वूं शिखायै वषट् ॐ ह्रैं वैं कवचाय हुं ॐ ह्रौं वौं नेत्राभ्यां वौषट् ॐ ह्रः वः अस्त्राय फट्
इति षडंगः गायत्री ॐ ह्रीं वटुकाय विद्महे आपदुद्धारणाय धीमहि तन्नो वटुकः प्रचोदयात्
अथ ध्यानं ॐ करकलितकपालः कुंडली दंडपाणिस्तरुणतिमिरनीलो व्यालयज्ञोपवीती
क्रतुसमयसपर्याविघ्नविच्छेदहेतुर्जयति वटुकनाथः सिद्धिदः साधकानां अथ मंत्रः ह्रीं व
टुकाय आपदुद्धारणाय कुरु कुरु वटुकाय ह्रीं स्वाहा १८ मानसोपचारैः संपूज्य लं पृथिव्यात्म
कं गंधं समर्पयामि नमः हं आकाशात्मकं पुष्पं समर्पयामि नमः यं वाय्वात्मकं धूपं समर्पयामि
नमः रं वह्न्यात्मकं दीपं समर्पयामि नमः वं अमृतात्मकं नानानैवेद्यं समर्पयामि नमः सं सर्वा
त्मकं फलमूलतांबूलादिकं समर्पयामि नमः इति मानसोपचारैः संपूज्य जपं कुर्यात् यथाश
क्ति जप्त्वा प्राणायामादिना जपं समर्प्य प्रणमेत् ॥ ॐ अस्य श्रीबालात्रिपुरामंत्रस्य दक्षि
णामूर्तिऋषिः श्रीबालादेवता ऐं बीजं क्लीं शक्तिः सौं कीलकं जपे विनियोगः इति कृ
तांजलिः स्वतान्न्यसेत् दक्षिणामूर्तिऋषये नमः शिरसि पंक्तिश्छंदसे नमो मुखे श्रीबाला

पंक्तिश्छंदः

देवतायैनमोहृदि ऐंबीजायनमोगुह्ये क्लींशक्तयेनमःपादयोः सौंःकीलकायनमोनाभौ ज
पेविनियोगःसर्वांगेषु इतिऋष्यादिन्यासः अथकरन्यासः ऐंअंगुष्ठाभ्यांनमः क्लींतर्जनीभ्यांस्वाहा
सौंःमध्यमाभ्यांवषट् ऐंअनामिकाभ्यांहुं क्लींकनिष्ठकाभ्यांवौषट् सौंः[illegible] इतिकरन्यासः

करतलकर पृष्ठाभ्यांन मः

अथषडंगः ऐंहृदयायनमः क्लींशिरसेस्वाहा सौंःशिखायैवषट् ऐंकवचायहुं क्लींनेत्राभ्यांवौषट्
सौंःअस्त्रायफट् इतिषडंगः गायत्री ऐंबालादेविविद्महे क्लींकामेश्वरिधीमहि तन्नोशक्तिः
प्रचोदयात् १ अथध्यानं ॐअरुणकिरणजालैरंजिताशावकाशाविधृतजपवटीकापुस्तका
भीतिहस्ता इतरकरवराढ्याफुल्लकल्हारसंस्था निवसतुहृदिबालानित्यकल्याणशीला अथम
नः ॐऐंक्लींसौंःबालायैनमः मानसोपचारैःसंपूज्य लंपृथिव्यात्मकंगंधंसमर्पयामिनमः ह
आकाशात्मकंपुष्पंसमर्पयामिनमः यंवाय्वात्मकंधूपंसमर्पयामिनमः रंवह्न्यात्मकंदीपंसमर्प
यामिनमः वंअमृतात्मकंनानानैवेद्यंसमर्पयामिनमः संसर्वात्मकंफलमूलतांबूलादिकंसम
र्पयामिनमः मानसोपचारैःसंपूज्य जपंकुर्यात् इतिध्यानावाजप्यासमर्प्य प्रणमेत् ।। ॐअस्य
श्रीकामेश्वरमंत्रस्य दक्षिणामूर्तिऋषिः पंक्तिछंदः श्रीकामेश्वरोदेवता श्रींबीजं ह्रींशक्तिः
क्लींकीलकं ममभोगापवर्गसिद्ध्येजपेविनियोगः इतिकृतांजलिःस्मरनान्यसेत् दक्षिणा
मूर्तिऋषयेनमःशिरसि पंक्तिछंदसेनमोमुखे श्रीकामेश्वरदेवतायैनमोहृदि श्रींबी।

जायनमोगुह्ये ह्रींशक्तयेनमोपादयोः क्लींकीलकायनमोनाभौ ममभोगापवर्ग
सिद्धयेजपेविनियोगः सर्वांगेषु इतिऋष्यादिन्यासः अथकरन्यासः श्रींअंगुष्ठा
भ्यांनमः ह्रींतर्जनीभ्यांस्वाहा क्लींमध्यमाभ्यांवषट् श्रींअनामिकाभ्यांहुं ह्रींकनिष्ठि
काभ्यांवौषट् क्लींकरतलकरपृष्ठाभ्यांफट् इतिकरन्यासः अथषडंगन्यासः श्रींहृद
यायनमः ह्रींशिरसेस्वाहा क्लींशिखायैवषट् श्रींकवचायहुं ह्रींनेत्रत्रयायवौषट् क्लींअस्त्रा
यफट् इतिषडंगन्यासः अथध्यानम् ॐसूर्यकोटिसमानाभं चंद्रमौलिंत्रिलोचनं
वराभयत्रिशूलासिकरंकामेश्वरंभजे ॥ इतिध्यात्वा मानसोपचारैःसंपूज्य लंपृ
थिव्यात्मकंगंधंश्रीकामेश्वरपादुकायैसमर्पयामिनमः हंआकाशात्मकंपुष्पंश्रीकामेश्व
रपादुकायैसमर्पयामिनमः यंवाय्वात्मकंधूपंश्रीकामेश्वरश्रीपादुकायैसमर्पयामिनमः
रंवह्न्यात्मकंदीपंश्रीकामेश्वरश्रीपादुकायैसमर्पयामिनमः वंअमृतात्मकंनानानैवेद्यंश्री
कामेश्वरश्रीपादुकायैसमर्पयामिनमः संसर्वात्मकंफलमूलताम्बूलादिकंश्रीकामेश्वर
श्रीपादुकायैसमर्पयामिनमः इतिमनसोपचारैःसंपूज्य ह्रींगंह्रींगणपतयेनमः १ ह्रीं
वांवटुकायनमः १ ऐंक्लींसौंःश्रीत्रिपुरायैनमः १ मालामारायह्रींसिद्ध्यैनमइतिमन।
सासंपूज्य दक्षहस्तेन अंश्रींह्रींक्लींकामेश्वरायह्रौंसौंःशिवायनमः ॥ इति।

मूलमंत्रं यथाशक्ति जपित्वा जपांते मालां शिरसि संस्थाप्य एवं वत् खड्गकर
स्थादिन्यास ध्यानं तत्कृत्वा मालां रहः संस्थाप्य गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहाणा
स्मत्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादान्महेश्वर इति जपं श्रीकामेश्वरदत्तह
स्ते समर्पितं विभाव्य प्रणमेत् ततः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अद्य एवं शुरहोरात्राचरितस्व।
स्वात्मनिःश्वासात्मकं षट्शताधिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकमजपाजपं
समर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मूलाधारचक्रस्थाय गणपतये अजपाजपानां षट्
शतानि समर्पयामि नमः ६… ॐ ऐं ह्रीं श्रीं स्वाधिष्ठानचक्रस्थाय ब्रह्मणे अजपा
जपानां षट्सहस्राणि समर्पयामि नमः ६… ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मणिपूरकचक्रस्थाय
विष्णवे अजपाजपानां षट्सहस्राणि समर्पयामि नमः ६… ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अनाहत

का॰ सू॰ ८

चक्रस्यायरुद्रायअजपाजपानांषट्सहस्राणिसमर्पयामिनमः ६००० ॐऐंह्रींश्री

विशुद्धचक्रस्यायजीवात्मनेअजपाजपानांसहस्रंसमर्पयामिनमः १००० ॐऐंह्रीं।

श्रींआज्ञाचक्रस्यायपरमात्मनेअजपाजपानांसहस्रंसमर्पयामिनमः १००० ॐऐं

ह्रींश्रींसहस्रदलकमलकर्णिकामध्यस्थायैश्रीगुरुपादुकायैअजपाजपानां।

सहस्रंसमर्पयामिनमः १००० इतिसमर्पयेत् एतावत्कर्तुमशक्तश्चेत् ॐऐंह्रीं

श्रींअद्यपूर्वेद्युरहोरात्राचरितउच्छ्वासनिःश्वासात्मकंषट्शताधिकमेकविंश

तिसहस्रसंख्याकमजपाजपंब्रह्मरंध्रस्थसहस्रदलकमलकर्णिकामध्यवर्तिन्यै

श्रीगुरुपादुकायैसमर्पयामिनमः १००० इतिगुरवएवसमर्पयेत् इत्यजपाज

पंसमर्प्य ॐअद्यसूर्योदयमारभ्यअहोरात्रेणोच्छ्वासनिःश्वासात्मकंषट्शता

धिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकमजपाजपमहंकरिष्ये इतिकृतांजलिःसं
कल्प्य अजपामंत्रेणप्राणायामंविधाय संकल्पऊर्याघष्या ॐअस्यश्रीअजा
पागायत्रीमंत्रराजस्य हंसऋषिः अव्यक्तगायत्रीछंदः परमहंसोदेवता हंवी
जं सःशक्तिः सोहंकीलकं ॐकारस्तत्वं नभःस्थानं हैमोवर्णः उदात्तःस्वरः
ममभोक्षार्थेजपेविनियोगः इतिकृतांजलिःस्वन्याससेत् हंसऋषयेनमः
शिरसि अव्यक्तगायत्रीछंदसेनमःमुखे परमहंसायदेवतायेनमःहृदये हं
वीजायनमःगुह्ये सःशक्तयेनमःपादयोः सोहंकीलकायनमःनाभौ ॐका
रायतत्वायनमःहृदये नभसेस्थानायनमःमूर्ध्नि हैमायवर्णायनमःसर्वा
गे उदात्तायस्वरायनमःकंठे इतिविन्यस्य ममभोक्षार्थेजपेविनियोगः ॥

का॰
ह॰
८

इति ऋष्यादिन्यासः अथ करन्यासः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रां सूर्यात्मने स्वाहा अंगुष्ठाभ्यां नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं सोमात्मने स्वाहा शिरसे स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रूं निरंजनात्मने स्वाहा मध्य
माभ्यां वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रैं निराभासात्मने स्वाहा अनामिकाभ्यां हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रौं
अनंततनुसूक्ष्मादेवी प्रचोदयात्स्वाहा कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रः अव्यक्त
बोधात्मने स्वाहा करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् इति करन्यासः अथ षडंगन्यासः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ह्रां सूर्यात्मने स्वाहा हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं सोमात्मने स्वाहा शिरसे स्वाहा
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रूं निरंजनात्मने स्वाहा शिखायै वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रैं निराभासात्मने स्वाहा
कवचाय हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रौं अनंततनुसूक्ष्मादेवी प्रचोदयात्स्वाहा नेत्रत्रयाय वौषट्
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रः अव्यक्तबोधात्मने स्वाहा अस्त्राय फट् इति षडंगन्यासः अथ ध्यानं

8

ॐ द्यां मूर्धानं यस्य विप्रा वदंति खं वै नाभिं चंद्रसूर्यौ च नेत्रे दिग्भिः श्रोत्रे यस्य पादौ
क्षितिश्च ध्यातव्यो सौ सर्वभूतांतरात्मा इति विराट्स्वरूपं स्वात्मानं ध्यात्वा तदनु
संधायी प्राणवायोः निर्गमप्रवेशात्मकमजपामंत्रं पंचविंशतिवारं जप्त्वा समर्प्य
गुरूपदिष्टमार्गेण नादानुसंधानपूर्वकं निरस्तसमस्तोपाधिना केनापि विहितो स्मि
न प्रवर्तमानोस्मीति विभाव्य स्वकार्यानुष्ठानाय ॐ समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तन
मंडले विष्णुपत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे इति भूमिं प्रार्थ्य श्वासानुसारेण त
त्पादं निधाय पदे पदे मूलं समुच्चरन् गृहाद्बहिर्निर्गत्य ग्रामाद्बहिर्नैर्ऋत्यां याम्यां
वा दिशि शरक्षेपमात्रं भूभागमतीत्य मलमूत्रोत्सर्गं शौचाचमनं दंतधावनादिकं विधा
य अनिषिद्धदिनेषु विहितकाष्ठेन क्लीं कामदेवाय सर्वजनप्रियाय नमः इति

का॰
सू॰
५

९

दंतान्विशोध्य जिह्वामुल्लिख्यदंतकाष्ठंप्रक्षालितं शुचःशुद्धदेशेत्यक्त्वा मुखं।
मूलेनप्रक्षाल्याचम्य नद्यादितीरंगत्वास्नानंकुर्यात् इतिप्रातःकृत्यविधिः
अथस्नानविधिः ततस्तीर्थाद्बहिःकटिशौचंविधाय मलापकर्षणस्नानंविधा
य स्वशाखोक्तविधिनावैदिकस्नानंचविधाय नाभिमात्रेजलेस्थित्वा ॐअद्येत्या
वतिथावद्याऽमुकमासस्यामुकपक्षस्यतिथावमुकायांअमुकगोत्रेअमुकशर्मा
हंश्रीपरदेवताप्रीत्यर्थंतांत्रिकस्नानमहंकरिष्ये इतिसंकल्प्य प्राणायामंकृत्वा
स्वमूलऋष्यादिकरषडंगन्यासांश्चकृत्वा स्वगुरुतोजलेहस्तमात्रंचतुरस्रंती।
र्थंपरिकल्प्य ॐब्रह्मांडोदरतीर्थानिकरैःस्पृष्टानितेरवे तेनसत्येनदेवेशती
र्थंदेहिदिवाकर इतिसूर्यात्तीर्थंप्रार्थ्य क्रोंइत्यंकुशमुद्रयासूर्यमंडलंभित्वा

ॐगंगेचयमुनेचैवगोदावरिसरस्वति नर्मदेसिंधुकावेरिजलेस्मिन्सन्निधिं
कुरु आवाहयामित्वांदेविस्नानार्थमिहसुंदरि एहिगंगेनमस्तुभ्यंसर्वतीर्थ।
समन्विते इतिसूर्यमंडलात्तीर्थमाकृष्य पुरःकल्पिततीर्थेसंयोज्य पुनःसू
र्यमंडलादेव ॐऐंह्रींश्रींह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः सर्वानंदमयेतीर्थशक्तेएह्येहि
स्वाहा इतितीर्थशक्तिमावाह्य तस्मिंस्तीर्थमंडलेतांध्यायेत् ॐसर्वानंदम
यीमशेषदुरितध्वंसांमृगांकप्रभां मत्तांचार्धकरद्वयेनदधतींपाशंसृणिंचक्र
मानं दोर्भ्यांचामृतपूर्णहेमकलशंमुक्तात्तमालांवरां गंगासिंधुसरिद्वयादि
सहितांश्रीतीर्थशक्तिंभजे इतिध्यात्वा ॐनमोभगवतिअंबेअंबालिकेमहा अंबिके
मालिनिएह्येहिभगवतिअशेषतीर्थालवालेह्रींश्रींशिवजटाधिरूढेगंगे।

गंगं विके स्वाहा इति मंत्रेण सप्तधाभिमंत्र्य ह्रीमिति मालोड्य वमिति धेनुमुद्र
यामृतीकृत्य मूलं आत्मतत्वात्मनेनमः मूलं विद्यातत्वात्मनेनमः मूलं शिव
तत्वात्मनेनमः इति तत्वत्रयं जले विन्यस्य तत्र श्रीचक्रं विभाव्य हृदयकमला
द्देवीमावाह्य षडंगेन सकलीकृत्य तां सावरणां स्नापयित्वा योनिमुद्रया मूले
न तज्जलमष्टधाभिमंत्र्य तत्र देवतास्मरणपूर्वकं त्रिर्निमज्ज्योन्मज्ज्य ॐभमु
द्रया मूलविद्यया स्वशिरसि त्रिरभिषिच्य मूलेन देवीं त्रिः संतर्प्य देवीं स्वहृदि
समानीय मूलं श्रीकामेश्वरतत्वत्रयं शोधयामि स्वाहा इति त्रिराचम्य तीर
मारुह्य धौतवाससी परिधाय ॐ जंनमः इति मंत्रेण त्रिपुंड्रकमूर्ध्वपुंड्रकं वा
तिलकं विधाय वैदिकसंध्यां समाप्य तांत्रिकीमारभेत् इति स्नानविधिः ॥

अथ संध्या तत्र विधिवदाचम्य मूलेन त्रिः(खं)वद्धा प्राणायामं कृत्वादि।
करषडङ्गन्यासान्विधाय स्वपुरतो धेनुमुद्रया तथैव रचितं तीर्थजलमष्टी
कृत्य मूलेनाष्टधाभिमन्त्रितेन जलेन तत्त्वमुद्रया ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं नमः ॐ आं
नमः ॐ इं नमः ॐ ईं नमः ॐ उं नमः ॐ ऊं नमः ॐ ऋं नमः ॐ ॠं नमः ॐ लृं नमः ॐ ॡं
नमः ॐ एं नमः ॐ ऐं नमः ॐ ओं नमः ॐ औं नमः ॐ अं नमः ॐ अः नमः ॐ कं नमः
ॐ खं नमः ॐ गं नमः ॐ घं नमः ॐ ङं नमः ॐ चं नमः ॐ छं नमः ॐ जं नमः ॐ झं नमः
ॐ ञं नमः ॐ टं नमः ॐ ठं नमः ॐ डं नमः ॐ ढं नमः ॐ णं नमः ॐ तं नमः ॐ थं नमः ॐ दं
नमः ॐ धं नमः ॐ पं नमः ॐ फं नमः ॐ बं नमः ॐ भं नमः ॐ मं नमः ॐ यं नमः ॐ रं नमः
ॐ लं नमः ॐ वं नमः ॐ शं नमः ॐ षं नमः ॐ सं नमः ॐ हं नमः ॐ ळं नमः ॐ क्षं नमः

ॐ नं नमः

इतिमातृकाद्यैः स्वशिरः प्रोक्ष्य मूलेनचत्रिः प्रोक्ष्य दक्षहस्तेनजलमादा
य वामहस्तेनाछाद्य लंवंरंयंहं इतिपांचभौतिकैर्मंत्रैः सप्तवारमभिमं
त्र्य मूलेनचत्रिरभिमंत्र्य तज्जलविंदुभिर्वामहस्तकृततत्वमुद्रया मूले
नस्वशिरः त्रिः प्रोक्ष्याऽवशिष्टजलंवामहस्तेनिधाय तेजोरूपंतज्जलमि
डयाकृष्य स्वदेहांतःस्थितेनसकलकल्मषंप्रक्षाल्य तज्जलंकृष्णवर्णंपिं।
गलयावहिर्निर्गतंमत्वा पुनर्दक्षहस्तेकृत्वा स्ववामभागेज्वलद्वज्रशि
लांध्यात्वा ॐ ह्रींपशुहूंफट् इतिपाशुपतास्त्रमंत्रेणतस्यांशिलायामा
स्फाल्य हस्तौपादौप्रक्षाल्य मूलेनजलमादाय प्रवहन्नाडयासहस्रद
लपरमामृतेनैकीभूतंविभाव्य निर्गमय्य तेनजलेनाऽमृतमालिंप्य ।

स्वाहा इतिमंत्रेणकुशैःस्वशिरसिप्रोक्ष्य मूलंआत्मतत्वंशोधयामि
स्वाहा मूलंविद्यातत्वंशोधयामिस्वाहा मूलंशिवतत्वंशोधयामिस्वाहा
इतित्रिराचम्य पतद्ग्रहोपरीमेनचत्रिराचम्य सर्वंमूलंसर्वतत्वंशोधया
मिस्वाहा इतिचत्रिराचम्य इतिनवधाजलेनाचम्य जलमंजलिनादा
योत्थाय मूलंकामेश्वरायविद्महे शक्तीश्वरायधीमहि तन्नःआत्मा
प्रचोदयात् श्रीकामेश्वरश्रीपादुकायैपद्योर्घ्यैःस्वाहा इतित्रिरर्घ्यंदत्वा
ॐह्रांह्रींहंसः श्रीसूर्यायपश्यतेर्घ्यःस्वाहा ३ इतिसूर्यायार्घ्यंदत्वा मूले
नत्रिःसंतर्प्य श्रीसूर्यंचत्रिःसंतर्प्य प्राणायामादिसर्वंकंजपंकुर्या।
त् देवतातर्पणंकुर्यात् पित्रादितर्पणंकुर्यात् इतिसंध्याविधिः

का॰
सू॰
१२

ग्रहतर्पणं ह्रीं श्रीं भैरवाः सर्पणंनां एवं क्षेत्रपालाः कुमार्यः योगिनीग
णाः सर्वे भूताः श्रीचक्रं त्रिकोणं वा जले विभाव्य तत्र मूलेन देवदेवीं विभा
व्य ध्यात्वा मूलं श्रीकामेश्वरं सांगं सवाहनं सायुधं सपरिच्छदं तर्पयामि
नमः गुरुत्रंसंतर्प्य ब्रह्मादिकीटपर्यंतं संतर्प्य पितृतर्पणं कुर्यात् इति
तर्पणम् ॥ सर्वं देवं संहारमुद्रया स्वहृदि समानीय शिवोहमिति
भावयन् यागमंडपं आगच्छेत् ततः पादौ प्रक्षाल्य ह्रीं हूं फट् इति द्वारं प्र
क्षाल्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं गणेशाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षेत्रपालाय नमः कान
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मां मायायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं विं विद्यायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं सरस्व
त्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं गंगायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यमुनायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं या

112

ददा

नमः ॐऐंह्रींश्रींविधात्रेनमः ॐऐंह्रींश्रींनंदायैनमः ॐऐंह्रींश्रींआनंदायै
नमः ॐऐंह्रींश्रींप्रचंडायनमः ॐऐंह्रींश्रींक्षेत्रपालायनमः ॐऐंह्रींश्रींवेता
लायनमः ॐऐंह्रींश्रींअग्निवेतालायनमः इतिसंपूज्य यागमंडपंप्रविश्य
मूलमुच्चार्य आसनशोधनंकुर्यात् ॐअस्यश्रीआसनशोधनमंत्रस्य मेरु
पृष्ठऋषिः सुतलंछंदः कूर्मोदेवता आसनारोपणेविनियोगः इतिकृ।
तांजलिः स्थानान्यसेत् मेरुपृष्ठऋषयेनमः शिरसि सुतलंछंदसेनमः मु
खे कूर्मदेवतायैनमः हृदि आसनारोपणेविनियोगः सर्वांगेषु इतिऋ
ष्यादिन्यासः अथकरन्यासः ह्रींश्रांक्रोंअंगुष्ठाभ्यांनमः ह्रींश्रांक्रोंतर्जनी
भ्यांस्वाहा ह्रींश्रांक्रोंमध्यमाभ्यांवषट् ह्रींश्रांक्रोंअनामिकाभ्यांहुं ह्रींश्रांक्रों

का॰
ए॰
१३

कनिष्ठिकाभ्यांवौषट् ह्रींश्रींक्रोंकरतलकरपृष्ठाभ्यांफट् इतिकरन्यासः अ
थषडंगन्यासः ह्रींश्रींक्रोंहृदयायनमः ह्रींश्रींक्रोंशिरसेस्वाहा ह्रींश्रींक्रोंशि
खायैवषट् ह्रींश्रींक्रोंकवचायहुं ह्रींश्रींक्रोंनेत्रत्रयायवौषट् ह्रींश्रींक्रोंअस्त्रा
यफट् इतिषडंगन्यासः अथध्यानं ध्यायेत्कूर्ममहाविष्णुंसर्वाधारस्वरूपकं
श्रीवत्सकौस्तुभंयस्यसाधकस्थितिकारकं उष्टनिर्दारणपरंनीलवर्णंचतु
र्भुजं शंखचक्रगदापद्मकिरीटवनमालिकं पृष्ठस्थामंदिरांध्यायेत्सीतांवर
युगावृतां ह्राविणीधामिनीशक्तियुतंदेवविचिंतयेत् ॐऐंह्रींश्रींश्रींपृ
थ्वित्वयाधृतालोकादेविलंविष्णुनाधृता लंचधारयमांदेविपवित्रंचासनंकु
रु इतिपृथ्वीप्रार्थ्य ॐऐंह्रींश्रींमंडूकायनमः ॐऐंह्रींश्रींकालाग्निरुद्रायनमः

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मूलप्रकृत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आधारशक्त्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कूर्मा
य नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अनंताय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वराहाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पृथिव्यै
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः इति संपूज्य ॥ श्री
[illegible] रक्तांगधांबरस्रगाभरणभू
षितस्तांबूलापूरितमुखः कर्पूरमृगनाभिसुवासितांगः ह्रारकेसरांकि
तशरीरः शिवोहमितिभावयन् गुरूपदिष्टविधिनाश्रीचक्रोत्तरतःसंस्था
प्य मूलेन पुष्पांजलिं दत्वा स्ववामाग्रे भूतेभ्यो नमः भूतबलिं दत्वा भूता।
नि यानीह वसंति भूतले बलिं गृहीत्वा विधिवत्प्रयुक्तं अन्यत्र वासं परिक।
ल्पयंतु रक्षंतु चापायत्र नमोस्तु तेभ्यः इति भूतबलिं विसृज्य भूमिं संचार्

मुद्रांगुरुपादुकाभ्योनमः संविन्नशोधनेकार्यान्नहिसिद्धिर्यथा संविदेब्रह्म
संभूतेब्रह्मपुत्रिसदानघे ब्राह्मणानांवरस्थेपवित्राभवसर्वदा ॐब्राह्म
ण्यैनमःस्वाहा ॐसिद्धमूलक्षत्रियेदेविहीनबोधप्रबोधिनि राजप्रजावशं
करिशत्रुकण्ठनिसूदिनि पैत्तक्षत्रियायैनमःस्वाहा ॐअन्नातेधनदीमाते।
ज्ञानाग्निबलस्वरूपिणि आनंदस्यात्कृतिंश्रीतिंममयज्ञानंप्रयच्छमे ह्रींवै।
श्यायैनमःस्वाहा ॐनमस्यामिनमस्यामियोगमार्गप्रदर्शिनि त्रैलोक्यवि
जयेमातःसमाधिफलदाभव ह्रींशूद्रायैनमःस्वाहा इत्यभिमंत्र्य ॐअमृ
तेअमृतोद्भवेअमृतवर्षिणिअमृतमाकर्षयआकर्षयसिद्धिंदेहिश्रीका
मेश्वरपदंमेवशमानयस्वाहा इतितदुपरिसप्तधामूलंजप्त्वापेयमुद्रया

स्तनीकृत्य योनिं प्रदर्श्य डमितवंदन फट् इति संरक्ष्य मूलं आगच्छ आग

च्छ संतिष्ठ संतिष्ठ सन्निधेहि सन्निधेहि सन्निरुद्धस्व सन्निरुद्धस्व संमुखी

भव संमुखीभव इत्यावाहनादिमुद्राः संप्रदर्श्य तालत्रयेण दिग्बंधना वा

मपास्लिवातत्रयेण च त्रिविधविघ्नोत्सार्य छोटिकाभिः फडिति दशदि

ग्बंधनं विधाय वामहस्तकृततत्त्वमुद्रया आदौ ऋ मध्ये श्रीकामेश्वरं च वि

धायं तत्त्वं स्वशिरसि स्वगुरुं हविवारं संतर्प्य संवित्स्वीकारं कुर्वीत यथा

ऐं वद वद वाग्वादिनि मम जिह्वाग्रे स्थिरीभव सर्वसत्त्ववशंकरि स्वाहा १

मनेन मुखे जुहुयात् ततः आनंदमयो भूत्वा ॥ भूतशुद्धिं कुर्याद्यथा

ॐ अस्य श्रीभूतशुद्धिमहामंत्रस्य ब्रह्मऋषिः देवीगायत्रीछंदः आकाश

वाय्वग्निजलभूमयो देवता हं यं रं लं वं बीजानि मम पांचभौतिकशरीरशो।
धनार्थे जपे विनियोगः इति कृतांजलिः स्वन्यासेत् ॐ ऋषभऋषये नमः
शिरसि देवीगायत्रीछंदसे नमः मुखे आकाशवाय्वग्निजलभूमयो देव।
तायै नमः हृदि हं यं रं लं वं बीजानि नमः गुह्ये मम पांचभौतिकशरीरशो
धनार्थे जपे विनियोगः सर्वांगेषु इति ऋष्यादिन्यासः अथ करन्यासः लं यं
रं वं हं अनंतरूपात्मभेदात्मने अंगुष्ठाभ्यां नमः लं यं रं वं हं अव्यक्तप्रबोधा।
त्मने तर्जनीभ्यां स्वाहा लं यं रं वं हं अचिंत्यशक्त्यात्मने मध्यमाभ्यां वषट् लं यं रं वं हं
अनंतविद्यात्मने अनामिकाभ्यां हुं लं यं रं वं हं अभेद्यकवचात्मने कनिष्ठि।
काभ्यां नमः लं यं रं वं हं अलक्ष्यगम्यात्मने करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् इति कर

न्यासः अथ षडंगन्यासः लंयंरंवंहं अनन्तसर्वज्ञाप्रभेदात्मने हृदयाय नमः
लंयंरंवंहं अव्यक्तप्रबोधात्मने शिरसे स्वाहा लंयंरंवंहं अचिन्त्यशक्त्यात्मने शि
खायै वषट् लंयंरंवंहं अनन्तविद्यात्मने कवचाय हुं लंयंरंवंहं अभेद्यकवचा
त्मने नेत्रत्रयाय वौषट् लंयंरंवंहं अलक्ष्यगम्यात्मने अस्त्राय फट् इति षडंगन्या
सः अथ ध्यानं पांचभौतिकसंभूतं कलापंचकसंयुतं ब्रह्मादिपंचसंयु
क्तं पंचीकरणवर्गकं पंचपंचात्मकमिदं शिवरूपं ततं भजे । पादादिजानु
पर्यंतं पृथ्वीस्थानं चतुरस्रं वज्रलांछितं पीतवर्णं ब्रह्मदैवतं निवृत्तिकला
विभूषितं लंबीजयुतं ध्यात्वा जान्वादिनाभिपर्यंतं अपांस्थानं शुक्लवर्णमर्ध
चंद्राकारं शृंगद्वये पद्मलांछितं विष्णुदैवतं वंबीजयुतं ध्यात्वा ना।

भ्वादिकं ढपर्यंतं वह्निमंडलं स्वस्तिकोपेतं त्रिकोणाकारं रक्तवर्णं रुद्रदे
वतं विद्याकलाधिष्ठितं रंबीजयुतं ध्यात्वा कंठादिभ्रूमध्यपर्यंतं वायुमंड
लं षट्कोणाकारं षड्बिंदुलांछितं हलोपेतं कृष्णवर्णमीश्वरदैवतं शांति
कलाधिष्ठितं यंबीजयुतं ध्यात्वा भ्रूमध्यादिब्रह्मरंध्रांतं आकाशस्थानं वृत्ता
कारं ध्वजलांछितं शुभ्रवर्णं सदाशिवदैवतं शांत्यतीताकलाधिष्ठितं हं
बीजयुतं ध्यात्वा तत्रं पंचभूतमये देहे पद्मकंदसमुद्भूतं ज्ञाननालकमैश्वर्या ष
ष्टदलोपेतं परवैराग्यकर्णिकं स्वहृदयारविंदं ध्यात्वा तत्कर्णिकायां जीवा
त्मानमाराग्रमात्रं प्रदीपकलिकाभास्वरमनादिमनंतसंछन्नपरचिद्रूपं
संचिंत्य प्राणरूपेण मूलाधारात्कुंडलिनीमुत्थाप्य सुषुम्णावर्त्मना

मूलाधाराद्ग्रनाहतंनीतस्थंवर्णाधिदेवताश्चसंनीहृदयकमलमानीय
नयाकवलीकृतंजीवात्मानंध्यायन् सुषुम्णावर्त्मनाविशुद्ध्यादिचक्रस्थवर्णव
र्णाधिदेवताश्चसंनी ब्रह्मरंध्रंनीत्वा तत्रस्थितसहस्रदलकमलकर्णिका
मध्यवर्तिनिपरमात्मज्योतिषिसर्ववर्णवर्णदेवताकंदेवकं जीवात्मानं हंस
इतिमंत्रेणसंयोज्य कुंडलिनींस्वस्थानमानीय तत्त्वसंहारंकुर्यात् तत्रपृथि
वीस्थाने पादेंद्रियगमनक्रियागंतव्य गंधघ्राणपृथिवीब्रह्मनिवृत्तिसमा
नवायुत्संस्तत्र ॐह्रांब्रह्मणेपृथिव्यधिपतयेनिवृत्तिकलात्मनेहुंफट्स्वा
हा इतिमंत्रेणतांकुंडलिनीद्वाराप्सुपांमध्येसंहरेत् ततोऽपांस्थानेहस्तदा
नग्रहीतव्यरसरसनाजलप्रतिष्ठादात्मानंसंचिंत्य ॐह्रींविष्णवेजलाधिपतये

का. पू. १७

प्रतिष्ठाकलात्मने ह्रूं फट् स्वाहा इति तान्सर्वान् कुंडलिनीद्वारा वह्निमध्ये संहरे
त् ततो वह्निस्थाने पायुविसर्गविसर्जनीयरूपवत्त्वं वह्निरुद्रविद्याख्यानान्संस्म
त्य ओं ह्रूं रुद्रायनेनाधिपतये विद्याकलात्मने ह्रूं फट् स्वाहा इति तान्सर्वान्वायु
मंडले संहरेत् ततो वायुस्थाने उपस्थानंद त्वग्विषयस्पर्शस्पर्ष्टव्यवायवीश्वरशां
त्यःपात्मसंस्मृत्य ओं ह्रैं ईश्वराय वाय्वधिपतये शांतिकलात्मने ह्रैं फट् स्वाहा
इति तान्सर्वान् कुंडलिन्यां संस्मृत्य तां बिंदुशक्तौ बिंदुशक्तिं नादशक्तौ नादश।

ना

क्तिं परमशक्तौ प्रणवेन संस्मृत्य ओं ह्रीं ह्रूं फट् स्वाहा इति तां परमशक्तिं एवं
कृत्वा परमात्मनि नियोज्य केवलशरीरे वामकुक्षौ पापपुरुषं चिंतयेद्यथा ओं वाम
कुक्षिस्थितं पापपुरुषं कज्जलप्रभं ब्रह्महत्याशिरस्कं च स्वर्णस्तेयभुजद्वयं

न्म

सुरापानहृदायुक्तंगुरुतल्पकटिद्वयं तत्संसर्गिपदद्वंद्वमंगप्रत्यंगपातकं २
उपपातकरोमाणंरक्तश्मश्रुविलोचनं अधोमुखंकृष्णवर्णंअंगुष्ठपरिमाणकं ३
समस्तासुरपत्राणांवर्धनंकल्मषात्मकं खड्गचर्मधरंक्रुद्धंपापंकृष्णंविचिंतयेत् ४
इतिपापपुरुषंविचिंत्य वामनासापुटेणयंवीजेनसहवायुमापूर्य नाभिस्थष
ट्कोणाकारेवायुमंडलेसंयोज्य तत्रयमितिवायुवीजंकृष्णवर्णंसंचिंत्य कुं
भकेनयमितिवायुवीजमावर्तयंस्तदुत्थितेनमहावायुनास्वपापपुरुषंस्वशरी
रस्थंसंशोष्य वायुंदक्षिणनासयाविरेच्य पुनर्दक्षिणनासयारंवीजेनसहवायु
मापूर्य मूलाधारेसंयोज्य तत्रस्थवह्निमंडले रमितिवह्निवीजंरक्तवर्णंविचिंत्य
कुंभकेनरमितिवीजमावर्तयंस्तदुत्थितमहावह्निनास्वपापपुरुषंस्वशरीरस्थं

का॰
सू॰
१८

28

संदह्य पापपुरुषभस्मनासहितं वायुं वामनासया विरेच्य पुनर्वामनासया
वं बीजेन सह वायुमापूर्य ब्रह्मरंध्रे संयोज्य तत्रस्थचंद्रमंडले वमित्यमृतबी
जं शुक्लवर्णं विचिंत्य कुंभकेन वं बीजमावर्तयंस्तत्रस्थामृतधारया स्वदेहभस्मप्लु
तं विभाव्य तं वायुं दक्षिणनासया विरेच्य पुनर्दक्षनासया लं बीजेन सह वायुमापूर्य
मूलाधारस्थपार्थिवमंडले संयोज्य तत्र लमिति पृथ्वीबीजं पीतवर्णं संचिंत्य कुंभके
न लं बीजमावर्तयंस्तदुद्भूतेन तेजसामृतप्लावितभस्म घनीकृत्य तं वायुं वामनासया
विरेच्य पुनर्वामनासया मायाबीजेन वायुमापूर्य मूलाधारस्थबिंदुमध्ये मायाबीजं
स्फुरद्बालार्कवर्णं संचिंत्य कुंभकेन मायाबीजमावर्तयंस्तेन करचरणाद्यवयवस
मेतं स्वदेहं निष्पन्नं विभाव्य तं वायुं दक्षनासया विरेचयेत् इति स्थूलशरीरं निष्पाद्य

स्वात्मशरीरंनिष्पादयेत् तत्रपूर्वोक्तसहस्रारकमलस्यपरमात्मनःसका।
शात्सकलजगत्सिसृक्षाविजृंभितपरब्रह्मेच्छारूपिणींपरशक्तिं ह्रींनमः इति
मंत्रेणस्वस्थानमानीय ततोनादशक्तिंबिंदुशक्तिंप्रणवेनस्पृष्ट्वा बिंदुशक्तेः
सकाशात्सकलजगत्सृष्टिहेतुभूतांकुंडलिनींप्रणवेननिःसार्य ततःओंह्रौं
सदाशिवायाकाशाधिपतयेशांत्यतीताकलात्मनेनमः इतिप्राणशांत्यती।
तांसदाशिवायाकाशश्रोत्रशब्दवक्तव्यवचनवाचआकाशस्थानेस्थापयेत् त
तःआकाशमंडलात् ओंह्रैंईश्वरायवाय्वधिपतयेशांतिकलात्मनेनमः इत्य
ऽपानशांतीश्वरवायुत्वक्स्पर्शस्पृष्टव्य तद्विषयानंदोपस्थानवायुस्थानेस्थापये
त् ततःओंह्रूंरुद्रायतेजोधिपतयेविद्याकलात्मनेनमः इतिव्यानविद्यारुद्र।

नेजस्तत्त्वरूपविसर्जनीयविसर्गपायुन्नग्निस्थानेस्थापयेत् ततः ॐह्रीं।
विश्वेजलाधिपतयेप्रतिष्ठाकलात्मनेनमः इतिउदानप्रतिष्ठा विश्वजल
रसनारसदातव्यदानहस्तानपांस्थानेस्थापयेत् ततः ॐह्रांब्रह्मणेपृथिव्य
धिपतयेनिवृत्तिकलात्मनेनमः इतिसमाननिवृत्ति ब्रह्मपृथिवीघ्राणगंध
गंतव्यगमनक्रियापादेंद्रियाणिपृथिवीस्थापयेत् ततःप्रणवेनकुंडलिनी
स्वस्थानेस्थापयेत् नादशक्तिविंदुशक्तिपरमपाक्तीनांप्रणवेनस्वदेहव्या
प्तिंविभाव्य सोहमितिमंत्रेणब्रह्मरंध्रस्थपरमात्मनः सकाशात्कुंडलिनीजी
वात्मानंच संलग्नवर्णावर्णाधिदेवतासहितमाज्ञादिचक्रेषुतत्तद्वर्णावर्णा
धिदेवताःस्थापयन् हृदयकमलमानीय हृदयकमलेजीवात्मानंस्थाप

यित्वा कुंडलिनीं सुषुम्णामार्गेण मणिपूरकादिचक्रेषु तत्तद्वर्णा।
दिदेवताः स्थापयन् मूलाधारं नीत्वा तत्र स्थापयेत् ततः स्वशरीरे निरस्तसक
लकल्मषं देवताराधनयोग्यं विभाव्य प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् इति भूतशुद्धि
विधिः ॥ अथ प्राणप्रतिष्ठा ॐ अस्य श्री प्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य श्री ब्रह्म।
विष्णुशिवा ऋषयः ऋग्यजुःसामानि छंदांसि पराप्राणशक्तिर्देवता आं बी
जं ह्रीं शक्तिः क्रों कीलकं मम श्रीप्राणप्रतिष्ठार्थे विनियोगः इतिकृंजलिः   नां
स्तानमेत् श्रीब्रह्मविष्णुशिवऋषिभ्यो नमः शिरसि ऋग्यजुःसामछं।
दोभ्यो नमो मुखे पराप्राणशक्तिदेवतायै नमः हृदये आं बीजाय नमः गुह्ये
ह्रीं शक्तये नमः पादयोः क्रों कीलकाय नमः नाभौ मम प्राणप्रतिष्ठार्थे विनि

का.
प्र.
२०

20

योगः इतिकृतांजलिःस्मरन्नामसेत् आंब्रह्मविष्णुशिवऋषिभ्योनमःशिर
सि ऋग्यजुःसामछंदोभ्योनमोमुखे पराप्राणशक्तिदेवतायैनमःहृदि आं
वीजायनमःगुह्ये ह्रींशक्तयेनमःपादयोः क्रौंकीलकायनमःनाभौ ममप्रा
णप्रतिष्ठार्थेविनियोगःसर्वांगेषु इतिऋष्यादिन्यासः अथकरन्यासः ॐआं
ह्रींक्रौंअंकंखंगंघंङं आकाशवाय्वग्निसलिलपृथिव्यात्मने आंअंगुष्ठाभ्यांन
मः ॐआंह्रींक्रौंइंचंछंजंझंञंशब्दस्पर्शरूपरसगंधात्मनेईंतर्जनीभ्यांस्वाहा ॐ
आंह्रींक्रौंउंटंठंडंढंणंश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणात्मनेऊंमध्यमाभ्यांवषट् ॐआंह्रीं
क्रौंएंतंथंदंधंनंवाक्पाणिपादपायूपस्थात्मनेऐंअनामिकाभ्यांहुं ॐआंह्रींक्रौंओं
पंफंबंभंमंवचनादानविसर्गगमनानंदात्मनेऔंकनिष्ठिकाभ्यांवौषट् ॐआंह्रींक्रौं

अंयंरंलंवंशंषंसंहंळंक्षं: मनोबुद्ध्यहंकारचित्तात्मने अः करतलकरपृष्ठाभ्यां।
फट् इति करन्यासः अथ षडंगः ॐ आं ह्रीं क्रों अं कं खं गं घं ङं आकाशवाय्वग्निस
लिलपृथिव्यात्मने आं हृदयाय नमः ॐ आं ह्रीं क्रों इं चं छं जं झं ञं शब्दस्पर्शरूपरस
गंधात्मने ईं शिरसे स्वाहा ॐ आं ह्रीं क्रों उं टं ठं डं ढं णं श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणात्म
ने ऊं शिखायै वषट् ॐ आं ह्रीं क्रों एं तं थं दं धं नं वाक्पाणिपादपायूपस्थात्मने ऐं क
वचाय हुं ॐ आं ह्रीं क्रों ओं पं फं बं भं मं वचनादानविसर्गगमनानंदात्मने औं नेत्रत्रयाय
वौषट् ॐ आं ह्रीं क्रों अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं: मनोबुद्ध्यहंकारचित्तात्मने अः अ।
स्त्राय फट् इति षडंगः ततः नाभ्यादिपादद्वयांतं आं नमः हृदादिनाभ्यंतं ह्रीं न
मः मूर्द्धादिहृदंतं क्रों नमः हृदयकमलमध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं त्वगात्मने नमः

पूर्वदले ॐ रं असृगात्मने नमः पश्चिमे ॐ लं मांसात्मने नमः आग्नेये ॐ वं
मेदसात्मने नमः वायव्ये ॐ शं अस्थ्यात्मने नमः ईशाने ॐ षं मज्जात्मने नमः
नैरृते ॐ सं शुक्रात्मने नमः उत्तरे ॐ हं प्राणात्मने नमः दक्षिणे ॐ ळं जीवात्म
ने नमः पुनः कर्णिकामध्ये ॐ क्षं परमात्मने नमः इति विन्यस्य ध्यायेद्यथा
ॐ रक्ताम्भोधिपोतारुणपद्मसंस्थां पाशांकुशौ विक्षुचापास्त्रबाणान् शूलं कपालं
दधतीं कराब्जैः रक्तां त्रिनेत्रां प्रणमामि देवीं इति ध्यात्वा स्वहृदि हस्तं निधाय ॐ आं
ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं हौं हंसः सोहं श्रीकामेश्वरस्य प्राणा इह प्राणाः
ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं हौं हंसः सोहं श्रीकामेश्वरस्य जीव इह स्थितः
ॐ सर्वेन्द्रियाणि इह स्थितानि ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं हौं हंसः सोहं।

२

वाङ्मनस्त्वक्चक्षुर्जिह्वाश्रोत्रघ्राणाः श्रीकामेश्वरस्य प्राणा इहागत्य सुखं चिरं ति।
ष्ठन्तु स्वाहा इति प्राणप्रतिष्ठां विः सकृद्धाजस्रा निजवपुर्ज्योतिर्मयं ध्यायेत्
इति प्राणप्रतिष्ठा ।। अथ मातृकान्यासः तत्र स्वरैः पूरकः कादिमांतैः कुंभ
कः यादिभी रेचकः इति मातृकाप्राणायामं कृत्वा संकल्पं कुर्यात् तत्रादावंत
र्मातृकान्यासः ॐ अस्य श्रीअंतर्मातृकान्यासस्य श्रीब्रह्माऋषिः गायत्रंछंदः
श्रीअंतर्मातृकासरस्वती देवता हलोबीजानि स्वराः शक्तयः अव्यक्तं कीलकं
मम श्रीकामेश्वरांगत्वेन न्यासे विनियोगः इति प्रांजलिः स्मृत्वा न्यसेत् श्रीब्र
ह्मऋषये नमः शिरसि गायत्रछंदसे नमो मुखे श्रीअंतर्मातृकादेवतायै नमः
हृदि हल्भ्यो बीजेभ्यो नमः गुह्ये स्वरेभ्यः शक्तिभ्यो नमः पादयोः अव्यक्ताय।

का॰
पु॰
२२

22

कीलकायनमः नाभौ ममश्रीकामेश्वर्यंगतेनन्यासेविनियोगः सर्वांगेषु
इतिऋष्यादिन्यासः अथकरन्यासः ॐऐंह्रींश्रीं अंकंखंगंघंङं॰ आं अंगुष्ठाभ्यां
नमः ॐऐंह्रींश्रीं इंचंछंजंझंञंईं तर्जनीभ्यां स्वाहा ॐऐंह्रींश्रीं उंटंठंडंढंणंऊं म।
ध्यमाभ्यांवषट् ॐऐंह्रींश्रीं एंतंथंदंधंनंऐं अनामिकाभ्यां हुं ॐऐंह्रींश्रीं ओंपं
फंबंभंमंऔं कनिष्ठिकाभ्यांवौषट् ॐऐंह्रींश्रीं अंयंरंलंवंशंषंसंहंळंक्षं अः कर।
तलकरपृष्ठाभ्यां फट् इतिकरन्यासः अथषडंगः ॐऐंह्रींश्रीं अंकंखंगंघंङं॰ आं
हृदयायनमः ॐऐंह्रींश्रीं इंचंछंजंझंञंईं शिरसेस्वाहा ॐऐंह्रींश्रीं उंटंठंडंढंणं
ऊं शिखायैवषट् ॐऐंह्रींश्रीं एंतंथंदंधंनंऐं कवचायहुं ॐऐंह्रींश्रीं ओंपंफंबं
भंमंऔं नेत्रत्रयायवौषट् ॐऐंह्रींश्रीं अंयंरंलंवंशंषंसंहंळंक्षं अः अस्त्रायफट्

इतिषडंगः अथध्यानं ॐ व्योमे द्वौरसनाणिकर्णिकमचांहंहैः स्फुरत्केसरं
पत्रांतर्गतपंचवर्गयशलार्णादित्रिवर्गक्रमात् आशास्वस्रिषुलांतलांग।
लिखुजाद्धोणीपुरेणाहृतंवर्णाब्जंशिरसिस्थितंविषगदप्रध्वंसिमृत्युंजयं।
इतिवर्णकमलेशिरसिध्यात्वा मूलाधारधनिंस्तुनाप्रक्ष्यशशिकुंडली
ज्वलत्पावकसंकाशांसूक्ष्मतेजःस्वरूपिणीं मूलाधाराच्छिरःपद्मंस्पृशंतीं
विद्युदाकृतिं तयास्पृष्टशिरःपद्मादमृतौघस्वरूपिणः निर्गतान्मातृकाव
र्णान्सुषुम्णावर्त्मनानतं व्यापयित्वास्थितान्सर्वानेवंध्यात्वाप्रविन्यसेत् ।
ॐऐंह्रींश्रींअंनमः ॐऐंह्रींश्रींआंनमः ॐऐंह्रींश्रींइंनमः ॐऐंह्रींश्रींईंनमः
ॐऐंह्रींश्रींउंनमः ॐऐंह्रींश्रींऊंनमः ॐऐंह्रींश्रींऋंनमः ॐऐंह्रींश्रींॠंनमः

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऌं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं ओं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः नमः इति कंठे
षोडशदले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
घं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जं न
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं नमः इ
ति अनाहते द्वादशदले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं नमः ॐ ऐं।
ह्रीं श्रीं नं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फं नमः इति नाभौ दशदले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
बं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं नमः

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं नमः इति लिंगमूले षट्दले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं नमः इति मूलाधारे चतुर्दले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं नमः इति भ्रूमध्ये द्विदले इत्यंतर्मातृकान्यासः ॥ ॥
अथ बहिर्मातृकान्यासः तत्रादौ प्राणायामः ॐ अस्य श्रीबहिर्मातृकान्यास
स्य श्रीब्रह्मा ऋषिः गायत्रं छंदः श्रीबहिर्मातृकासरस्वती देवता हलो बी।
जानि स्वराः शक्तयः अव्यक्तं कीलकं मम श्रीकामेश्वरांगत्वेन बहिर्मातृका।
न्यासे विनियोगः इति कृतांजलिः ऋष्यादिन्यासं श्रीब्रह्म ऋषये नमः शिरसि
गायत्रछंदसे नमो मुखे श्रीबहिर्मातृकासरस्वती देवतायै नमो हृदि हल्भ्यो
बीजेभ्यो नमो गुह्ये स्वरेभ्यः शक्तिभ्यो नमः पादयोः अव्यक्ताय कीलकाय नमः।

नाभौ ममश्रीकामेश्वर्यंगत्वेन्यासे विनियोगः सर्वांगेषु इति ऋष्यादिन्यासः
अथ करन्यासः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं चं छं जं
झं ञं ईं तर्जनीभ्यां स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं टं ठं डं ढं णं ऊं मध्यमाभ्यां वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं
तं थं दं धं नं ऐं अनामिकाभ्यां हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं पं फं बं भं मं औं कनिष्ठिकाभ्यां वौषट् ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं अः करतलकरपृष्ठाभ्यां फट् इति करन्यासः अथ ष
डंगः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं चं छं जं झं ञं ईं शिरसे
स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं टं ठं डं ढं णं ऊं शिखायै वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं तं थं दं धं नं ऐं कवचा
य हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं पं फं बं भं मं औं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं ल
क्षं अः अस्त्राय फट् इति षडंगः अथ ध्यानं ॐ पंचाशद्वर्णभेदैर्विहितवदनदोः

पादद्वन्द्वान्तिवक्त्रो देशांभास्वत्कपर्दाकलितशशिकलामिंदुकुंदावदातां
अग्नस्तक्रकुंभचिंतालिखितवरकरांत्रीक्षणां पद्मसंस्था मच्छाकल्पामतच्छ
स्तनजघनभरांभारतीं तां नमामि इति ध्यात्वा दत्तोर्ध्वकरमारभ्य दत्ताधःकर।
पर्यंतमाययथाने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ऌं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः कं।
खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं ह्सौः
श्रीं ह्रीं ऐं ॐ नमः इति मूर्धादिपादांतव्यापकं विन्यस्य न्यासं कुर्यात् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
अं नमः शिरसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं नमः मुखवृत्ते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं नमः दत्तनेत्रे ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं ईं नमः वामनेत्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं नमः दत्तकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं नमः वामकर्णे ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ऋं नमः दत्तनसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं नमः वामनसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऌं नमः दत्तगंडे

का॰
पु॰
२५

25

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लृं नमः वामगण्डे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं नमः ऊर्ध्वोष्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं नमः अधरे ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ओं नमः ऊर्ध्वदन्तेषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औं नमः अधोदन्तेषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं नमः ललाटे
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः नमः जिह्वायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं नमः दक्षबाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं नमः कूर्परे
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं नमः मणिबन्धे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं नमः अंगुल्य-
ग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं नमः वामबाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं नमः कूर्परे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जं नमः मणि-
बन्धे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं नमः
दक्षपादकक्षे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढं नमः
अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णं नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं नमः वामपादकक्षे ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं थं नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं नमः अंगुलिमूले

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नं नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं नमः दक्षपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फं नमः वामे
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बं नमः पृष्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भं नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं नमः जठरे ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं यं त्वगात्मने नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं असृगात्मने नमः दक्षांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं
मांसात्मने नमः ककुदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं मेदसात्मने नमः वामांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं अ-
स्थ्यात्मने नमः हृदादिदक्षपाण्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं मज्जात्मने नमः हृदादिवाम-
पाण्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं शुक्रात्मने नमः हृदादिदक्षपादांतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं प्राणा-
त्मने नमः हृदादिवामपादांतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं जीवात्मने नमः पादादिनाभ्यंतं
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं परमात्मने नमः नाभ्यादिमूर्धांतं इति बहिर्मातृकान्यासः ॥
अथ श्रीकंठादिमातृकान्यासः ॐ अस्य श्री श्रीकंठप्रणोदयादिमातृकान्यासस्य

श्रीदक्षिणामूर्तिऋषिः गायत्रंछंदः श्रीअर्धनारीश्वरोदेवता हंवीजं सःशक्तिः
सोहंकीलकं ममश्रीमंत्रसिद्ध्यर्थेन्यासेविनियोगः इतिकृतांजलिःस्वतान्यसेत्
श्रीदक्षिणामूर्तिऋषयेनमःशिरसि गायत्रछंदसेनमःमुखे श्रीअर्धनारीश्वर
देवतायैनमःहृदि हंवीजायनमःगुह्ये सःशक्तयेनमःपादयोः सोहंकीलका
यनमःनाभौ ममश्रीमंत्रसिद्ध्यर्थेन्यासेविनियोगःसर्वांगेषु इतिऋष्यादिन्या
सः अथकरन्यासः ह्लांअंगुष्ठाभ्यांनमः ह्लींतर्जनीभ्यांस्वाहा ह्लूंमध्यमाभ्यां
वषट् ह्लैंअनामिकाभ्यांहुं ह्लौंकनिष्ठिकाभ्यांवौषट् ह्लः करतलकरपृष्ठाभ्यां
फट् इतिकरन्यासः अथषडंगः ह्लांहृदयायनमः ह्लींशिरसेस्वाहा ह्लूं
शिखायैवषट् ह्लैंकवचायहुं ह्लौंनेत्रत्रयायवौषट् ह्लः अस्त्रायफट् इतिष

ङ्गः अथध्यानम् ओं वंधूककांचननिभं रुचिराक्षमालां पाशांकुशौ च वर
दं निजबाहुदंडैः बिभ्राणमिंदुशकलाभरणं त्रिनेत्रमर्धांबिकेशमनिशं वपु
राश्रयामि इति ध्यात्वा न्यसेद्यथा ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः अं श्रीकंठाय पूर्णोदर्यै न
मः शिरसि ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः आं अनंतेशाय विरजायै नमः मुखवृत्ते ओं ऐं ह्रीं।
श्रीं ह्सौंः इं सूक्ष्मेशाय शाल्मल्यै नमः दक्षनेत्रे ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः ईं त्रिमूर्तीशाय
लोलाक्ष्यै नमः वामे ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः उं अमरेशाय वर्तुलाक्ष्यै नमः दक्षकर्णे ओं
ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः ऊं अर्घीशाय दीर्घघोणायै नमः वामे ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः ऋं भारभू
तीशाय दीर्घमुख्यै नमः दक्षनसि ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः ॠं तिथीशाय गोमुख्यै नमः
वामे ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः ऌं स्थाण्वकेशाय दीर्घजिह्वायै नमः दक्षगंडे ओं ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः

27

लं हरेशाय ऊं ओदर्यैनमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः पं फिंटीशाय ऊर्ध्वकेशायैनमः
ऊर्ध्वोष्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः पं भौतिकेशाय विकृतमुख्यैनमः अधरे ॐ ऐं ह्रीं श्री
ह्लौंः ॐ सद्योजातेशाय ज्वालामुख्यैनमः ऊर्ध्वदंतेषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः ॐ अनु
ग्रहेशाय उल्कामुख्यैनमः अधोदंतेषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः अं अक्रूरेशाय श्रीमु।
ख्यैनमः ललाटे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः अः महासेनेशाय विद्यामुख्यैनमः जिह्वायां
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः कं क्रोधेशाय महाकाल्यैनमः दत्तबाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः
खं चंडेशाय सरस्वत्यैनमः कूर्परे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः गं पंचांतकेशाय सर्वसिद्धि।
दायैनमः मणिबंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः घं शिवोत्तमेशाय त्रैलोक्यविद्यायैनमः
अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लौंः ङं. एकरुद्रेशाय मंत्रशक्त्यैनमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्री

श्रीं ह्सौः वं कूर्मेशायात्मशक्त्यै नमः वामबाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः छं एकने
त्रेशाय श्रनमात्रे नमः ऊर्परे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः जं चतुराननेशाय लंबोदर्यै नमः
मणिबंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः फं अजेशाय द्राविण्यै नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
ह्सौः हं शर्वेशाय नागर्यै नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः टं सोमेशाय खेचर्यै न
मः दक्षपादकन्ते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः ठं लांगलीशाय मंजर्यै नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ह्सौः डं दारुकेशाय रूपिण्यै नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः ढं अर्धनारीश्वराय
वीरिण्यै नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः णं उमाकांतेशाय काकोदर्यै नमः अं
गुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः तं आषाढीशाय पूतनायै नमः वामपादमूले ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ह्सौः थं दंडीशाय भद्रकाल्यै नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः दं अत्रीशाय योगि

ध्यै नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: थं मीनेशाय शांविव्यै नमः अंगुलिमूले ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: नं मेषेशाय गर्जिन्यै नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: पं लोहिते
शाय कालरात्र्यै नमः दत्तपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: फं शिखीशाय कुब्जिन्यै न
मः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: बं छगलण्डेशाय कपर्दिन्यै नमः पृष्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
ह्सौं: भं द्विरण्डेशाय वज्रायै नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: मं महाकालेशाय।
जयायै नमः जठरे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: यं त्वगात्मने वागीशाय स्वमुख्यै नमः हृ
दि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: रं अस्रगात्मने भुजंगेशाय रेवत्यै नमः दक्षांसे ॐ ऐं ह्रीं।
श्रीं ह्सौं: लं मांसात्मने पिनाकेशाय मायायै नमः ककुदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं मेद।
सात्मने खड्गीशाय वाहण्यै नमः वामांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौं: शं अस्थ्यात्मने।

वकेशाय वायव्यै नमः हृदादि दक्षपाण्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः षं मज्जात्मने छ
गेशाय रक्तोविदारिण्यै नमः हृदादि वामपाण्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः सं शुक्रात्म
ने भृगवीशाय महुजायै नमः हृदादि दक्षपादांतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः हं प्राणात्म
ने ऊलेशाय महालक्ष्म्यै नमः हृदादि वामपादांतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः लं प्रा॰
णात्मने शिवेशाय व्यापिन्यै नमः पादादि नाभ्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौंः क्षं पर
मात्मने संवर्तकेशाय महामायायै नमः नाभ्यादि मूर्धांतं इति श्रीकंठा
दिमातृकान्यासः ॥ अथ पीठन्यासः तद्यथा मूलाधारे आधारशक्त्यै
नमः स्वाधिष्ठाने प्रकृत्यै नमः मणिपूरे कूर्माय नमः हृदि अनंताय नमः
पृथिव्यै सुधासमुद्राय नमः मणिद्वीपाय नमः चिंतामणिगृहाय नमः

पारिजातायनमः तन्मूले रत्नवेदिकायैनमः तस्योपरि मणिद्वीपाय
नमः दिक्षु नानामुनिगणेभ्योनमः नानादेवेभ्योनमः दक्षांसे धर्मायन
मः वामांसे ज्ञानायनमः वामोरौ वैराग्यायनमः दक्षोरौ ऐश्वर्यायनमः
दक्षऊरौ अधर्मायनमः दक्षपृष्ठे अज्ञानायनमः वामपृष्ठे अवैराग्यायन
मः वामऊरौ अनैश्वर्यायनमः हृदि शेषायनमः पद्मायनमः प्रकृति
मयपत्रेभ्योनमः विकृतिमयकेसरेभ्योनमः मध्ये पंचाशद्वर्णभूषित
कर्णिकायैनमः वैश्वानरमंडलायनमः सूर्यमंडलायनमः सोममंड
लायनमः संसत्वायनमः रंरजसेनमः तंतमसेनमः अंआत्मनेनमः
अंअंतरात्मनेनमः पंपरमात्मनेनमः ह्रींज्ञानात्मनेनमः अष्टपत्रेषु

बलप्रमथन्यै

वामायैनमः ज्येष्ठायैनमः रौद्र्यैनमः काल्यैनमः कलविकरण्यैनमः ब
लविकरण्यैनमः सर्वभूतदमन्यैनमः मध्ये मनोन्मन्यैनमः ह्रींसदाशि
वमहाप्रेतपद्मासनायनमः इतिपीठन्यासंविधाय पुनःषडंगन्यासंकु
र्यात् ऐं हृदयायनमः ह्रीं शिरसेस्वाहा क्लीं शिखायैवषट् ऐं कवचायहुं
ह्रीं नेत्रत्रयायवौषट् क्लीं अस्त्रायफट् इतिषडंगंविधाय निमीलितनय
नः स्वहृदयकमलेस्वाभेदेन श्रीकामेश्वरंध्यायेद्यथा ॐसूर्यकोटिस
मानाभंचंद्रमौलिंत्रिलोचनं वराभयत्रिशूलासिकरंकामेश्वरंभजे १ इ
तिध्यात्वा मानसोपचारैःसंपूज्य मनसाहोमादिकंकुर्याद्यथा तत्र मू
लाधारे आत्मांतरात्मपरमात्मज्ञानात्मस्वरूपंचतुरस्रंविभाव्य तन्मध्ये

परमज्ञानाग्निविचित्ते मूलंअहंतांजुहोमिस्वाहा मूलंअसमंजुहोमिस्वाहा
मूलंपैशुन्यंजुहोमिस्वाहा मूलंकामंजुहोमिस्वाहा मूलंक्रोधंजुहोमिस्वाहा
मूलंलोभंजुहोमिस्वाहा मूलंमदंजुहोमिस्वाहा मूलमहंकारंजुहोमिस्वाहा
इतिहुत्वापूर्णाहुतिंदद्यात्यथा ॐयमीयमेहविर्दीप्तेस्वात्माग्नौमनसास्रुचा
सुषुम्णावर्त्मनानित्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहंस्वाहा ॐप्रकाशाकाशहस्ताभ्या
मवलंब्योन्मनीस्रुचं धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णांवह्नौजुहोम्यहंस्वाहा ॐअं
तर्निरंतरनिरिंधनमेधमानेमायांधकारपरिपंथिनिसंविदग्नौ कस्मिंश्चिद
द्भुतमरीचिविकासिकायांविश्वंजुहोमिवसुधादिशिवावसानंस्वाहा इति
नयजनंकृत्वा स्वदेहेसामान्यार्घ्यंकुर्याद्यथा तत्रस्वदेहेबिंदुत्रिकोणवृत्तमंड

लं विधाय तत्राधारशक्तिभ्यो नमः तत्राधारं संस्थाप्य तत्रास्त्राय फडिति शो

धितं नम इति मंत्रेण प्रक्षालितं शंखादिकं पात्रं संस्थाप्य तत्र ॐ इति मंत्रेण गंधपु

ष्पादिनि क्षिपेत् तत्र गंगे चेमादि तीर्थान्यावाह्य धेनुमुद्रां प्रदर्श्य स्वमंत्रे

णसंपूजयेत् इति सामान्यार्घ्यं विधाय स्ववामभागे गंधादिना षट्कोणं तद्ग

तत्रिकोणद्वयं बिंदुबाह्ये वृत्तचतुरस्रं विलिख्य सामान्यार्घ्योदकेनैतदेवमं

डलमभ्युक्ष्य तत्राधारशक्तिभ्यो नमः इत्यादि पीठन्यासक्रमेण संपूज्य नम

इत्याधारं प्रक्षाल्य मंडलोपरि संस्थाप्य रं वह्निमंडलाय दशकलात्मने नमः

इति प्रपूज्य फडिति कलशं प्रक्षाल्य कारेण नमस्येथ रक्तवस्त्रमाल्यादिना सं

भूष्य देवताबुद्ध्या संस्थाप्य अं अर्कमंडलाय द्वादशकलात्मने नमः इति कलशं

संस्थाप्य ॐ चं चंद्रमंडलाय षोडशकलात्मने नमः इति द्रव्यं वं संपूज्य फडिति
संरक्ष्य हूमित्यवगुंठ्य मूलेन संवीक्ष्य नमस्कृत्य मूलेन गंधमाघ्राय ॐ
मेकछंदत्वा शापमोचनं कुर्यात् एकमेव परंब्रह्म स्थूलसूक्ष्ममयंध्रुवं क
चोद्भवां ब्रह्महत्यां तेन ते नाशयाम्यहं ॐ वां वीं वूं वैं वौं वः ब्रह्मशापविमोचि
तायै सुरादेव्यै नमः इत्यपि त्रिः सूर्यमंडलसंभूते वरुणालयसंभवे अमा
बीजमये देवि शुक्रशापाद्विमुच्यतां ॐ सां सीं सूं सैं सौं सः शुक्रशापविमोचि
तायै नमः इत्यपि त्रिः वेदानां प्रणवो बीजं ब्रह्मानंदमयोयदि तेन सत्येन ते दे
वि ब्रह्महत्यां व्यपोहतु ह्रीं श्रीं क्रां क्रीं क्रूं क्रैं क्रौं क्रः सुरेकुलस्य शापं मोचय २
अमृतं स्रावय २ स्वाहा इत्यपि त्रिः ॐ हंसः शुचिषद्वसुरंतरिक्षसद्धोतावेदि

षदतिथिर्दुरोणसत्‌ नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा
ऋतं इत्यपित्रिः पावमानः परं ब्रह्म पावमानः परो रसः पावमानः परं ज्ञानं
तेन त्वां पावयाम्यहं इत्यपित्रिः पठित्वानंदभैरवं ध्यायेत्‌ सूर्यकोटिप्रती
काशं चंद्रकोटिसुशीतलं अष्टादशभुजं देवं पंचवक्त्रं त्रिलोचनं अमृतार्णव
मध्यस्थं ब्रह्मपद्मोपरिस्थितं वृषारूढं नीलकंठं सर्वाभरणभूषितं कपाल
खट्वांगधरं घंटाडमरुवादिनं पाशांकुशधरं देवं गदामुसलधारिणं खड्गखे
टकपट्टिशमुद्गरशूलकुंतिनं विचित्रखेटकं मुंडं वरदाभयपाणिनं लोहितं
देवदेवेशं भावयेत्साधकोत्तमः इति ध्यात्वा ह्सरक्षमलवयऊं आनंदभैर
वाय वौषट्‌ इति दशधा प्रजप्य आनंदभैरवांकोपविष्टां सुरादेवीं ध्यायेद्यथा

भावयेत्वरितादेवीं चंद्रकोटियुतप्रभां हिमकुंदेंदुधवलां पंचवक्त्रां त्रिलो
चनां अष्टादशभुजैर्युक्तां सर्वानंदकरोद्यतां प्रहसंतीं विशालाक्षीं देवदे
वस्य संमुखीं इति ध्यात्वा [illegible]तमलवरयं ऊं त्वरितादेव्यै वौषट् इति दशधा
प्रजप्य आनंदभैरवभैरव्यौ संपूज्य हृद्ममध्ये दक्षिणावर्तेन त्रिःपंक्त्या ।
अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः । कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं ।
तं थं दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं वं शं षं सं हं इति शक्तिचक्रं विलिख्य तन्मध्ये
लं क्षं पतत्समावेशात् हृद्ममध्ये ऽमृतं विचिंत्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्य वसि
तिस्वयाबीजं मूलमप्पृथ्वाचंद्रं ष्टत्वा पठित्वा आत्मश्रीचक्रयोर्मध्ये त्रिको
णषट्कोणाष्टनचतुरस्रं विलिख्य चतुरस्रे पूर्णगिरिपीठाय नमः उड्डिया

नपीठायनमः कामरूपपीठायनमः जालंधरपीठायनमः इतिसंपूज्य
षट्कोणेषडंगंसंपूज्य मूलंखंडत्रयेणत्रिकोणेसंपूज्य मध्ये आधारश
क्त्यैनमः इतिसंपूज्य त्रिकोणगर्भे त्रिकोण षट्कोणश्चयितांयंत्रिकोसंस्था
प्य नमः इतिसामान्यार्घ्यजलेनाभ्युक्ष्य यंधूम्रार्चिषेनमः रंऊष्मायैनमः लं
ज्वलिन्यैनमः वंज्वालिन्यैनमः शंविस्फुलिंगिन्यैनमः षंसुश्रियैनमः सं
सुरूपायैनमः हंकपिलायैनमः ळंहव्यवाहायैनमः क्षंकव्यवाहायैनमः
इतिसंपूज्य रंवह्निमंडलायदशकलात्मनेनमः इतिसंपूज्य षट्कोणेषडं
गंचसंपूज्य मध्ये मूलेनदेवंसंपूज्य फट् इतिपात्रंप्रक्षाल्य हुं ब्रह्मांडचषका
यनारिकेलायस्वाहा इतिनारिकेलपात्रंप्रक्षाल्य ॐ ऐंह्रींश्रींश्रीकामेश्वर

पात्रं संस्थापयामि नमः इति संस्थाप्य कं भं तपिन्यै नमः खं बं तापिन्यै नमः
गं फं धूम्रायै नमः घं पं मरीच्यै नमः ङं नं ज्वालिन्यै नमः चं धं रुच्यै नमः छं दं
सुषुम्णायै नमः जं थं भोगदायै नमः झं तं विश्वायै नमः ञं णं बोधिन्यै नमः टं
ढं धारिण्यै नमः ठं डं क्षमायै नमः इति अं अर्कमंडलाय द्वादशकलात्मने न
मः इति संपूज्य तन्मध्ये त्रिकोणषट्कोणवृत्तं पात्रे विलिख्य समस्तव्यस्तमं
त्रेण संपूज्य वमिति वरुणबीजं तं लं हं सं षं शं वं लं रं यं मं भं बं फं पं नं धं दं थं
तं णं ढं डं ठं टं ञं झं जं छं चं ङं घं गं खं कं अः अं औं ओं ऐं एं ॡं ॠं लृं ऋं ऊं उं ईं इं आं अं इ।
ति विलोममातृकां पठन् अमृतेन त्रिकोणं प्रपूर्य जलेन भागमेकं प्रपूर्य तत्र
सुगंधादिनि निक्षिप्य अं अमृतायै नमः आं मानदायै नमः इं पूषायै नमः ईं तुष्ट्यै नमः

उंपुष्ट्यैनमः ऊंरत्यैनमः ऋंऋद्ध्यैनमः ॠंशशिन्यैनमः ऌंचंद्रिकायैनमः ॡं
कांत्यैनमः एंज्योत्स्नायैनमः ऐंश्रियैनमः ओंप्रीत्यैनमः औंअंगदायैनमः अं
पूर्णायैनमः अःपूर्णामृतायैनमः इतिषोडशकलात्मनेसोममंडलायनमः
इतिसंपूज्य पूर्ववद्यंत्रंद्रव्येविलिख्य त्रिकोणत्रिरेखायां अं १६ कं १६ थं १६ ३
न्तित्रिविलिख्य मूलं खंडत्रयेण त्रिकोणंसंपूज्य षट्कोणेषडंगंच गंगेचेत्या
दितीर्थमावाह्य आनंदभैरवभैरवीं ध्यात्वा स्वस्वमंत्रेणसंपूज्य पूर्वादितः
स्नूंगगनरत्नेभ्योनमः स्लूंस्वर्गरत्नेभ्योनमः ह्लूंपातालरत्नेभ्योनमः ह्मूंमर्त्यर
त्नेभ्योनमः मध्ये न्लूंनागरत्नेभ्योनमः इतिसंपूज्य द्वितीयांशोधयेत् तत्र
त्रिकोणवृत्तमंडलंविलिख्य तदुपरि तानिपात्राणिसंस्थाप्य यंइतिसंशोष्य

गंगेचयमुनैचैव
गोदावरिसरस्वति
नर्मदेसिंधुकावेरि
जलेस्मिन्सन्निधिं
कुरु

का॰
पृ॰
२४

34

ईइतिसंदद्य वंश्मालाव्य नडपरिमूलंदशाधाजमा प्रतद्दिस्तुस्तवनेवीर्ये
णमृगोनभीमःकुचरोगिरिष्टः यस्योरुषुत्रिषुविक्रमणेष्वधियित्तयंतिभु
वनानिविश्वा इतिद्दितीयाशुद्धिः ॐत्र्यंबकंयजामहेसुगंधिंपुष्टिवर्धनं
उर्वारुकमिवबंधनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात् इतिमीनंसंशोध्य ॐतद्दिस्नोः
परमंपदंसदापश्यंतिसूरयः दिवीवचक्षुराततंतन्नद्दिप्रासोविपण्यवोजागृ
वांसःसमिंधतेविस्नोर्यत्परमंपदं इतिमुद्राःशोधयेत् ॐविस्नुर्योनिंकल्प
यतुत्वष्टारूपाणिपिंशतु आसिंचतुप्रजापतिर्धातागर्भंदधातुते गर्भंदे
हिसिनीवालिगर्भंदेहिसरस्वति गर्भंतेअश्विनौदेवावादत्तांपुष्करस्रजे
इतिकुंडगोलादिशोधयेत् कुमिस्यवर्गुंभ नालत्रयेणदिशःसंबद्ध

तत्रदेवमावाह्य अवगुंठ्यामृतीकृत्य योनिं प्रदर्श्य ॐ ऊंलिमाक्रयोगेननिः
स्तामसृतदृष्टिं योनिमुद्रोल्लासितकरेण तत्रानीय मूलोते ब्रह्मांडखंडसं
भूतमशेषरसनिर्भरं आपूरितमहापात्रपीयूषरसमावह इत्यभिमंत्र्य ऐं
अमृतेऽमृतोद्भवेऽमृतेश्वरिअमृतवर्षिणिअमृतमावह २ ॐ जूं सः स्वाहा
इत्यभिमंत्र्य सौः तद्रूपेण करसंचदनार्च्चे चिन्मयरूपिणि इतापराहूताका
रमयि विस्फुरणं कुरु इत्यभिसंधाय सौः नम इति संपूज्य शंखमुद्रां प्रदर्श्य
षडंगेन सकलीकृत्य मत्स्यमुद्रया पात्रमाच्छाद्य पात्रे देवीरूपं भावयेत्
इति श्रीपात्रस्थापनविधिः ततो देवान्तासमादाय घटसमीपे गुरुपात्रं शक्ति
पात्रं स्वपात्रं योगिनीपात्रं वीरपात्रं भोगपात्रं बलिपात्रं पाद्यपात्रं अर्घ्यपात्रं चूत

इति [illegible] विशेषार्घ्यस्थाप
नमू

ततस्तत्परतो[illegible]विधिना श्रीपात्रंस्थापयेत् तेनैव मूलदेवव्यतिरिक्तावरणदेवतास्तर्पयेत् पूजासमर्पणादिकं मूलदेवतर्पणं च विशेषा
र्घ्येण तत्रैव [illegible]मावरण पूजासमर्पणमर्घ्यदानं सामान्यार्घ्यजलेनैव कुर्यात्

का॰
ए॰
३५

35

दधिमधुसहितं मधुपर्कपात्रं आचमनीयपात्रं प्रोक्षणीयपात्रं संस्थाप्य
ततश्चर्वणवृत्तकारेणेन तत्वमुद्रया श्रीपात्राद्विंदुं समुद्धृत्य स्वहृदि हस
क्षमलवरयूं श्रीकामेश्वरं तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्पयेत् हसक्षमल
वरयूं सहादेवीं तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य स्वशिरसि गुरुपादुकामं
त्रेण गुरुपात्रबिंदुभिः श्रीमच्छ्रीश्वरकानंदनाथश्रीगुरुं तर्पयामि नमः
इति त्रिर्गुरुं संतर्प्य परमगुरुपरमेष्ठिगुरुपरमाचार्यादीन् संतर्पयेत् ततः
श्रीपात्रबिंदुभिः स्वहृदि मूलं श्रीशक्तिसहितश्रीकामेश्वरं सपरिवारं स
वाहनं समुद्रं तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य प्रोक्षणीपात्रे श्रीपात्रबिंदुभिः
संपूर्य तेनैव मूलं आत्मतत्वात्मने नमः मूलं विद्यातत्वात्मने नमः मूलं।

शिवतत्वात्मनेनमः मूलंसर्वतत्वात्मनेनमः इतिस्वात्मानंसंप्रोक्ष्य पुनो
पकरणानिसंपूजयेत् इतिकलशस्थापनविधिः श्रीकामेश्वरंध्यात्वा पी
ठोपरिपीठपूजांकुर्यात् तत्रादौस्ववामेगुरुमंत्रेणगुरुपूजांकुर्यात् स्वद
क्षेगंगणपतयेनमः इतिगणेशंसंपूज्य पीठपूजांकृत्वा तत्रश्रीचक्रंसंस्था
प्य अथवाश्रीचक्रोपरिपीठपूजांविधाय मूलंपठित्वा तत्रश्रीकामेश्वर
मूर्तिंपरिकल्प्य पुष्पांजलिंगृहीत्वा वमितिवामनासापुटेनस्वहृदयात्
तेजोरूपंस्वेष्टदेवतांतत्रानीय देवेशभक्तिसुलभपरिवारसमन्वित याव
त्वांपूजयिष्यामितावद्देवइहावह इतिपठित्वा कुसुमांजलिंश्रीचक्रोपरि
निक्षिपेत् मूलंश्रीशक्तिसहितंश्रीकामेश्वरइहागच्छ २ इहसंतिष्ठ २ स

ः अथात्मपूजा २

त्रिपुरे ह्रि २ मूलं श्रीशक्तिसहितश्रीकामेश्वरसन्निरुद्धो भव २ मम सर्वोपस
र्हितां पूजां गृह्ण २ स्वाहा इत्यावाहनादिमुद्रां प्रदर्श्य प्राणप्रतिष्ठां वक्ष्याप
रिलेलिहानमुद्रया कुर्यात् यथा ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षः हंसः सो
हं श्रीकामेश्वरप्राणाः २ इह प्राणाः ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षः हंसः सो
हं श्रीकामेश्वरजीव २ इह स्थितः ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षः हंसः सो
हं श्रीकामेश्वरसर्वेन्द्रियाणि २ इह स्थितानि ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हं ळं
क्षः हंसः सोहं श्रीकामेश्वरवाङ्मनस्त्वक्चक्षुःश्रोत्रघ्राणप्राणाः २ इहागत्य सु
खं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा इति प्राणप्रतिष्ठां विधाय छोटिकाभिर्दशदिग्बंध
नं कृत्वाऽवगुंठ्याऽमृतीकृत्य सकलीकृत्य परमीकृत्य धेनुयोनिं प्रदर्श्य

वराभयत्रिशूलासि[illegible]खट्वांगं प्रदर्श्य पुनः श्रीपाद्यामृतेन स्नापयथांसवा।
ह्नेनोसपरिकरं सावरणं श्रीकामेश्वरभगवन्तर्पयामि नमः इति त्रिः सं
तर्प्य मूलेन तदासनं श्रीकामेश्वरभगवन्[illegible]सन उपविश एतास्मिन्नासन
उपविष्टं[illegible]भावयेत् मूलेन पाद्यं श्रीकामेश्वरभगवन् इति पाद्यपात्रेण
पादयोः पाद्यं दद्यात् पुनर्मूलेन तदर्घ्यं श्रीकामेश्वरभगवन् स्वाहा इत्य
र्घ्यपात्रेण शिरसि अर्घ्यं दद्यात् मूलेन तदाचमनीयं श्रीकामेश्वरभग।
वन् स्वधा इत्याचमनीयपात्रेण श्रुवेण आचमनीयं दद्यात् मूलेन मधुप
र्कं श्रीकामेश्वरभगवन् स्वधा इति मधुपर्कपात्रेण श्रुवेण मधुपर्कं दद्यात्
मूलेन तदाचमनीयं श्रीकामेश्वरभगवन् स्वाहा इति पुनराचमनीयपात्रेण

मुखेष्वाचमनीयंदद्यात् ततःस्नानमंडपंनीत्वा ततःपीठोपरिसंस्थाप्य
तत्रासनादिभिःसंपूज्य ततोगंगादितीर्थोदकसंमिश्रितक्षीरादिभिःमू
लेपतत्स्नानीयंश्रीकामेश्वरभगवन्नमः इतिसर्वांगेषुस्नानीयंदद्यात्
इतिसंस्नाप्य शुद्धडश्लेनांगंप्रोंछ्य कालागुरुधूपेणकेशान्संशोध्या। र
लंकारमंडपंनीत्वा तत्रविविधचित्रपट्टवस्त्रकुंकुमकस्तूरीचंदनसिंदूराञ्ज
मुकुटकुंडलहारकेयूरादिनूपुरमंजीरदर्पणादिनानालंकारान्दत्वा पुन
राचमनीयंदद्यात् ततःपूजामंडपंसमानीय तत्रपुनःपाद्यादिमधुप
र्कांतंसंपूज्य मूलेनमध्यानामांगुष्ठाग्रैः श्रीकामेश्वरभगवन्एषगंधो
नमः इतितिलकंकुर्यात् ततोंगुष्ठतर्जनीभ्यांमूलंश्रीकामेश्वरभग

का· पू·
३८
97

वनस्पतान्यसत्तत्त्वध्यात्मिवौषट् इति धूपः सम्पूज्य ततो धूपपात्रं अस्त्रा
य फट् इति सामान्यार्घोदकेन सम्प्रोक्ष्य पुरतः संस्थापयित्वा वामतर्ज्ज
न्या संस्पृशन् श्रीपादामृतेन धूपं निवेदयामीति निवेद्य ॐ जगद्ध्वनिमं
त्रमातः स्वाहेति घण्टां सम्पूज्य वामेन पाणिना तां वादयन् मध्यमानामा
ङ्गुष्ठैर्धूपं धृत्वा मूलं कामेश्वराय विद्महे शक्तीश्वराय धीमहि तन्नः आ
त्मा प्रचोदयात् इति गायत्री मूलमन्त्रं च पठन् वनस्पतिरसोत्पन्नो गन्धाढ्यो
गंधसंयुतः आघ्रेयः सर्वदेवानां धूपोयं प्रतिगृह्यतां इति त्रिधोत्तोल्य देवं
धूपयेत् ततो दीपं सम्पूज्य संस्थाप्य घृतवर्त्याग्रेण प्रज्वलनं कृत्वा वाममध्य
मया दीपपात्रं स्पृशन् दीपं निवेदयामीति श्रीपादामृतेन निवेद्य घृतव॥

का. प्र. ३८

38

हूंघंटांवादयन् मध्यानांमध्येदीपंअंगुष्ठेनधृत्वा दर्शयन् एवंवक्ष्मायत्रींमूलं
चपठन् स्वप्रकाशोमहादीपःसर्वतस्तिमिरापहः सबाह्याभ्यंतरंज्योतिर्दी
पोयंप्रतिगृह्यतां इतिदीपंदद्यात् ततःस्वर्णादिपात्रेक्रमेननवस्वर्णपात्रेवंद्र
पंचकृत्वा मध्येदीपमेकमष्टपत्रेषुदीपाष्टकंसंस्थाप्य मूलमंत्रेणप्रज्वाल्य
श्रींसौंःस्रूंस्लूंस्नूंस्रैंस्लैंसौंःश्रींरत्नपात्रैर्नमः इत्यभ्यर्च्य मूलेनवाभ्यर्च्य स्थाल

न

कंमस्तकांगुष्ठहस्त नववारंमूलंचपठित्वा गायत्रींचपठित्वा समस्तचक्रचक्रे
शीगुप्तदेवनवात्मके आरात्रिकमिदंदेवगृहाणममसिद्धये इतिचक्रमु
द्रयानीराजयेत् ततोनानानैवेद्यंस्वर्णादिपात्रेनिक्षिप्य नमइत्यभ्युक्ष्य हुंइत्य
वगुंठ्य धेनुमुद्रयाऽमृतीकृत्य मूलंसप्तधाजप्त्वा वामांगुष्ठेननैवेद्यपात्रंस्पृशन्

मूलांते हेमपात्रगतं दिव्यं परमान्नं समं स्कृतं पंचधा षड्रसोपेतं शुद्धाणापर

मेश्वर मूलं श्रीकामेश्वर सहिताय सावरणाय सवाहनाय सायुधाय स

परिकराय नैवेद्यं निवेदयामीति दत्वा नामांगुष्ठाभ्यां उत्सृजेत् ततः मूलं

एतदाचमनीयं श्रीकामेश्वर स्वधा इति दत्वा ग्रासमुद्राः प्रदर्शयेद्यथा ॐ प्रा

णाय स्वाहा दत्तांगुष्ठकनिष्ठिकानामाभिः ॐ अपानाय स्वाहा दत्तांगुष्ठतर्ज

नीमध्यमाभिः ॐ समानाय स्वाहा दत्तांगुष्ठमध्यमानामाभिः ॐ उदानाय स्वा

हा दत्तांगुष्ठतर्जनीमध्यमानामाभिः ॐ व्यानाय स्वाहा सर्वांगुलीभिः प्रतिग्र

दर्पण पुनराचमनीयं दत्वा मूलांते श्रीकामेश्वर कर्पूरादियुक्तं ताम्बूलं निवेद

यामि नमः इति दद्यात् सर्वेषां मध्ये पात्रजलेनोत्सर्गः कार्यः ततः तत्त्वमुद्रया

श्रीपात्रासदनेन मूलं श्रीकामेश्वरं साङ्गं सपरिकरं सवाहनं सावरणं
तर्पयामि नमः इति त्रिःसंतर्प्य पूर्वोक्तमुद्राः प्रदर्श्य योनिं हृदि क्षोभिणीं
शिखे द्राविणीं भ्रूमध्ये आकर्षिणीं ललाटे वशिनी ब्रह्मरंध्रे आह्लादिनी पंच।
मुद्रामयी प्रदर्श्य कृतांजलिः श्रीमच्छ्रीकामेश्वर भगवन् आवरणं ते पूजयामि
नमः इमां त्वां गृहीत्वा आवरणपूजामारभे यथा तत्र गुरुपंक्तित्रयं विभाव्य सं।
जयेत् दिव्यौघेभ्यो गुरुभ्यः सिद्धौघेभ्यो गुरुभ्यः मानवौघेभ्यो गुरुभ्यः ततः
दे३ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आह्लादानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं शिवानंदमणिरामवाजपेयानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पया
मि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ज्ञानानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः

ॐऐंह्रींश्रींश्रीसाहिवकौलानंदनाथश्रीदेवंबाश्रीपादुकांपूजयामिनमःत
र्पयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींज्योतिष्प्रकाशकौलानंदनाथश्रीभगवमंबाश्रीपादु
कांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींगोविंदकौलानंदनाथश्रीशार
दांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींमहानंदकौलानंद
नाथश्रीभागवतंबाश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींश्री।
स्वामिप्रतापकौलानंदनाथश्रीदयावमंबाश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामि
नमः ततःदशलोकपालान्पूजयेद्यथा लंइंद्रायवज्रहस्तायनमः रंअग्नये।
शक्तिहस्तायनमः टंयमायदंडहस्तायनमः हंनैर्ऋतयेखड्गहस्तायनमः ईं
ईशानायत्रिशूलहस्तायनमः ॐऊर्ध्वायगदाहस्तायनमः वंवरुणायपाश

कुंकुबेरायगदाहस्तायनमः हंईशानायत्रिशूलहस्तायनमः १

का.
ए.
४.

40

हस्तायनमः वंवायवेध्वजहस्तायनमः क्षौंअनंतायचक्रहस्तायनमः ब्रंब्र
ह्मणेपद्महस्तायनमः ततोमूलेनदेवंसमस्तसंतर्प्य पंचमितियोनिमुद्रया
प्रणमेत् इतिप्रथमावरणं १ षोडशदेवताःपश्चिमादिषुदक्षिणावर्तेन
पूजयेद्यथा ऐंह्रींसौंः सर्वाशापरिपूरकचक्रायनमः इतिपुष्पांजलिंद
त्वा ऐंह्रींसौंः अंकामाकर्षिणीश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः
ऐंह्रींसौंः आंबुद्ध्याकर्षिणीश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रीं
सौंः इंअहंकाराकर्षिणीश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः ई
शब्दाकर्षिणीश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः उंस्पर्शा
कर्षिणीश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः ऊंरूपाकर्षिणी

श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः ऋं रसाकर्षिणी श्रीपादु
कां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः ॠं गंधाकर्षिणी श्रीपादुकां पूजया
मि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः ऌं चित्ताकर्षिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः त
र्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः ॡं धैर्याकर्षिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः
ऐं ह्रीं सौः एं स्मृत्याकर्षिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः
ऐं नामाकर्षिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः ओं बीजाकर्षि
णी श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः औं आत्माकर्षिणी श्रीपादु
कां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः अं अमृताकर्षिणी श्रीपादुकां पूजया।
मि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः अः शरीराकर्षिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः

का.
ए.
५१

51

तर्प्पयामिनमः इतिसंपूज्यसंतर्प्य मूलेनमूलदेवंसंतर्प्य पंरमितियोनिमु
द्रयाप्रणमेत् इतिद्वितीयावरणम् २ अथाष्टदले पैंह्रींसौंः सर्वसंतो
भगकारकचक्रायनमः इतिपुष्पांजलिंदत्वा पैंह्रींसौंः कंखंगंघंङं अ
सितांगभैरवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्प्पयामिनमः पैंह्रींसौंः चंछंजं
झंञंरुरुभैरवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्प्पयामिनमः पैंह्रींसौंः टंठंडंढं
णंचंडभैरवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्प्पयामिनमः पैंह्रींसौंः तंथंदंधंनं
क्रोधभैरवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्प्पयामिनमः पैंह्रींसौंः पंफंबंभंमंउ
न्मत्तभैरवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्प्पयामिनमः पैंह्रींसौंः यंरंलंवंकपाले
शभैरवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्प्पयामिनमः पैंह्रींसौंः शंषंसंहंभीषण

भैरवश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः संहारभैरव।
श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः इति संपूज्य संतर्प्य मूलेन मूलदेवं
संपूज्य संतर्प्य प्रेमितिप्रोनिमुद्रया प्रणमेत् इति त्रैलोक्यावरणम् ३ ग्रथ च।
चतुर्दशारचक्रे पश्चिमादि दक्षिणावर्तेन पूजयेत् ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः सर्वसौभाग्यदाय।
कचक्राय नमः इति पुष्पांजलिं दत्वा ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः सर्वसंक्षोभणश्रीपादुकां पूजया
मि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः सर्वविद्राविणश्रीपादुकां पूजयामि नमः त
र्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः सर्वाकर्षणश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः
ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः सर्वाह्लादनकारणश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः
सर्वसंमोहनश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः सर्वस्तंभन।

कारणश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंःसर्वजृंभणश्रीपा
दुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंःसर्ववशंकरणश्रीपादुकांपू
जयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंःसर्वरंजनश्रीपादुकांपूजयामिनमःत
र्पयामिनमः ऐंह्रींसौंःसर्वोन्मादनश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिन
मः ऐंह्रींसौंःसर्वार्थसाधनश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः
सर्वसंपत्पूरणश्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंःसर्वमंत्रमय
श्रीपादुकांपूजयामिनमःतर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंःसर्वद्वंद्वक्षयंकरश्रीपादुकां
पूजयामिनमःतर्पयामिनमः इतिसंपूज्यसंतर्प्य मूलेनमूलदेवंसंपूज्यसंतर्प्य
ऐमितियोनिमुद्रयाप्रणमेत् इतिचतुर्थावरणम् ४ अथबहिर्दशारचक्रे

पश्चिमादिदक्षिणावर्तेन पूजयेत् ऐं ह्रीं सौंः सर्वार्थसाधकचक्रायनमः ३
त्रिशृङ्ख्याजलिंदत्वा ऐं ह्रीं सौंः सर्वसिद्धिप्रदेदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पं
यामिनमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वसंपत्प्रदेदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः
ऐं ह्रीं सौंः सर्वप्रियंकरदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं ह्रीं सौंः
सर्वमंगलकारणदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वका
मप्रदेदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वदुःखविमोच
नदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वमृत्युप्रशमनदेव
श्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वविघ्ननिवारणदेवश्रीपादु
कांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वांगसुंदरदेवश्रीपादुकांपूजयामि

का. पू. ५१

43

नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वसौभाग्यदायकदेवश्रीपादुकांपूजयामि
नमः तर्पयामि नमः इति संपूज्य संतर्प्य मूलेन मूलदेवं संपूज्य संतर्प्य देवीमाग
योनिमुद्रया प्रणमेत् इति पंचमावरणम् ५ अथांतर्दशारचक्रे पश्चिमादि
दक्षिणावर्तेन पूजयेत् ऐं ह्रीं सौंः सर्वरक्षाकरचक्राय नमः इति पुष्पांजलिं द
त्वा ऐं ह्रीं सौंः सर्वज्ञदेवश्रीपादुकांपूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौंः स
र्वशक्तिदेवश्रीपादुकांपूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वैश्वर्यप्रदे
वश्रीपादुकांपूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वज्ञानमयदेवश्रीपादु
कांपूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वव्याधिविनाशनदेवश्रीपादुकांपूज
यामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौंः सर्वाधारस्वरूपदेवश्रीपादुकांपूजयामि नमः

र्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः सर्वपापहरदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामि
नमः ऐंह्रींसौंः सर्वानंदमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐं
ह्रींसौंः सर्वरक्षास्वरूपणदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः
सर्वेप्सितफलप्रदेदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः इतिसंपूज्यसंत
र्प्य मूलेनमूलदेवंसंपूज्यसंतर्प्य ऐमितियोनिमुद्रयाप्रणमेत् इतिषष्ठावर
णम् इसंतस्वचक्रत्रयं सर्वेरूपंसमधिष्ठितयात्रसंधायध्यायेदितिद्वितीयचक्रे
अष्टारचक्रे देवदक्षिणभागस्यसमासिक्रमेणपूजयेत् ऐंह्रींसौंः सर्वरोग
हरचक्रायनमः इतिपुष्पांजलिंदत्वा ऐंह्रींसौंः अंआइंईउंऊंऋंॠंलृंलॄंएंऐं
ओंऔंअंअः वलक्ष्वंवशीकरणश्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्पयामिनमः ऐंह्रींसौंः

का॰
पू॰
४४

44

कें खें गें घें ङें॰ कालहृद्रीकामेश्वर श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं क्लीं
सौः चें छें जें झें ञें विश्वेशीमोदन श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं क्लीं।
सौः टें ठें डें ढें णें पालक विमल श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं क्लीं सौः
तें थें दें धें नें श्रीश्रुतरुण श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं क्लीं सौः पें फें बें
भें में हूसमलवरयऊं जय श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं क्लीं सौः
यें रें लें वें फें श्रीमन्वेश्वर श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं क्लीं सौः शं
षं सं हं लं क्षं तं श्रीकौलेश श्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः इति।
संपूज्य संतर्प्य मूलेन मूलदेवं संपूज्य संतर्प्य ऐमिति योनिमुद्रया प्रणमेत्
इति सप्तमावरणं ७ अथ अंतर्दशारचक्रे पश्चिमादि देवदक्षिणावर्तेन प्र।

जयेत् ऐं ह्रीं सौः सर्वारत्नाकरचक्राय नमः इति पुष्पाञ्जलिं दत्वा ऐं ह्रीं
सौः वरदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः अभयदे
वश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः त्रिशूलदेवश्रीपादु
कां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः खड्गदेवश्रीपादुकां पूजयामि न
मः तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं सौः सर्वसिद्धिप्रदायचक्राय नमः त्रिकोणाग्रको
णे मूलं ऐं आत्मेश्वरश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः मूलं क्लीं प
रमात्मेश्वरश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः मूलं सौः अंतरात्मे
श्वरश्रीपादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः इति संपूज्य संतर्प्य मूलेन
मूलदेवं संपूज्य संतर्प्य ऐमिति योनिमुद्रया प्रणमेत् इत्यष्टमावरणम्

ऐंक्लींसौंःसर्वानंदमयवैंदवचक्रायनमः मूलविद्या(य)याकामेश्वरश्रीपादुकां
पूजयामिनमःतर्पयामिनमः इतित्रिःसंतर्प्य पुनर्मूलेनत्रिःसंतर्प्य इतिन
वमावरणम् ॥ अथवटुकादिवलिः तत्रश्रीचक्रस्यईशानेचतुरस्रवृत्तत्रि
कोणात्मकंमंडलंविधाय तत्रसजलपात्रंनिधाय वांवटुकायनमः इतिसंपूज्य
वलिंदद्याद्यथा ॐऐंह्रींश्रींऐह्येहिदेवीपुत्रवटुकनाथकपिलजटाभारभास्वर
त्रिनेत्रज्वालामुखसर्वविघ्नान्नाशयनाशयसर्वोपचारसहितंवलिंगृह्णगृह्ण
स्वाहा इतिवामांगुष्ठानामिकाभ्यांवलिंदद्यात् इतिवटुकवलिः आग्नेयेत
थैवमंडलंकृत्वा साधारपात्रंतत्रनिधाय यांयोगिनीभ्योनमः इतिसंपूज्य व
लिंदद्याद्यथा ॐऊर्ध्वंब्रह्मांडतोवादिविगगनतलेभूतलेनिष्कलेवापाताले

वानलेवासलिलपवनयोः यत्रकुत्रस्थितेनावा क्षेत्रपीठोपपीठादिषुवकृत
पदार्थप्रदीपादिकेन प्रीतादेव्यः सदानः शुभवलिविधिनापांत्तवीरेंद्रवंद्या
यायोगिनीभ्यः सर्ववर्णयोगिनीभ्योह्रूंफट्स्वाहा इतिवामांगुष्ठमध्यमानामा
भिर्वलिमुत्सृजेत् इतियोगिनीवलिः नैरृत्ते तथैवमंडलंकृत्वामाधारंपात्रं।
निधाय क्षांक्षेत्रपालायनमः इतिसंपूज्य वलिंदद्याद्यथा ॐक्षांक्षींक्षूंक्षैंक्षौं
क्षः स्थानक्षेत्रपालधूपदीपादिसहितंवलिंगृह्णगृह्णस्वाहा योस्मिन्क्षेत्रनि
वासीवक्षेत्रपालः सकिंकरः सप्रीतोवलिदानेनसर्वरक्षांकरोतुमे इतिवामां
गुष्ठतर्जनीभ्यांवलिमुत्सृजेत् इतिक्षेत्रपालवलिः वायव्येनतथैवपात्रंनिधा।
य गंगणपतयेनमः इतिसंपूज्य वलिंदद्याद्यथा ॐगांगींगूंगैंगौंगः गण

का० पु० ४८

46

पतयेवरवरदसर्व्वजनंमेवशमानयवलिंगृह्णगृह्णस्वाहा इतिवामांगुष्ठ।
मध्यमाभ्यांवलिमुत्सृजेत् इतिगणपतिवलिः ॐऐरतथैवपांश्मत्नलनिया
य सर्व्वभूतेभ्योनमः इतिसंपूज्य वलिंदद्याद्यथा ॐह्रींसर्व्वविघ्नकृद्भ्यः सर्व्व
भूतेभ्योहुंफट्स्वाहा सर्व्वभूतेभ्यएषवलिर्नमः इतिसर्व्वांगुलीभिःवलिमुत्सृजे
त् इतिसर्व्वभूतवलिंदत्वा प्राणामुद्रांप्रदर्श्य दंडवत्प्रणामेत् ॐसांगाय
सपरिवारायश्रीकामेश्वरायनमःइतित्रिःसंपूज्य ॐसर्व्वज्ञज्ञानविज्ञानप्रदानैक
महात्मने नमस्तेदेवदेवेशसर्व्वभूतहितेरत अनंतकीर्त्तिसंपन्नअनंतात्मन।
संस्थित ॥ अनंतकांतिसंपन्नपरमेशनमोस्तुते परापरपरातीतउत्पत्तिस्थि।
तिकारक सर्व्वार्थसाधनोपायविश्वेश्वरनमोस्तुते स्वभावनिर्म्मलाभोगसर्व्व।

व्याधिविनाशन योगियोगिमहायोगियोगेश्वर नमोस्तुते अंगहीनं क्रिया।
हीनं विधिहीनं महेश्वर पूजितोसि मया देव तत्क्षमस्व प्रमादकृतं यद्यष्टुप
हतैः पुष्पैरपालैर्भावदूषितैः केशकीटापविद्धैश्च पूजितोसि मया प्रभो अन्य
थामनस्कचित्तेन क्रियाहीनेन वा प्रभो मनोवाक्कायदुष्टेन पूजितोसि विलोचन
पञ्चोपचारमात्रेण कृतमर्घादिकं मया तामसेन च भावेन तत्क्षमस्व मम प्रभो
मन्त्रेणाक्षरहीनेन पुष्पेण विकलेन च ॐ इतः पूर्वं प्राणबुद्धि देहधर्माधिका
रतो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु मनसा वाचा हस्ताभ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्ना।
यत्स्मृतं यदुक्तं यत्कृतं तत्सर्वं ब्रह्मार्पणं भवतु स्वाहा मां मदीयं सकलं ईशा
नाय ते समर्पये ॐ तत्सत् संहारमुद्रया देवं स्वहृदये संहरेत् इति

का॰
ए॰
५७

तालत्रयपूर्वं देवनाथगुरोस्वामिन्देशिकस्वात्मनायक त्राहित्राहि कृपासिं।
धोसंतोषर्णेनेनाक्रुरु इति श्रीगुरुं प्रार्थ्य श्रीपात्रमामलकवत्हस्त्न शिरस्याय
श्रीगुरवे समर्प्य नमाङ्गेदत्तकेरनिधाय श्रीगुरुपादुकाविद्यांते श्रीमच्छ्रीश्रा।
श्वकानंदनाथश्रीपादुकां तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य नमाङ्गेत्वस्यानेसं
स्थाप्य तज्जले किंचित् पात्रान्तरेनिधाय तज्जलेपुनः पात्रान्तरेणोद्धृत्य तुल
केनादाय त्रैलोक्यलेशं निक्षिप्य ॐ प्रकृतिबुध्यहंकारमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जि
ह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थशब्दस्पर्शरसरूपगंधाकाशवाय्वग्निसलिल
पृथिव्यात्मकं षट्त्रिंशतितत्त्वसहितं अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं लॄं एं ऐं ओं औं
अं अः आत्मतत्त्वात्मकं स्थूलदेहं शोधयामि स्वाहा १ ॐ मायाकलाविद्यारा।

गकालनियतिपुरुषात्मकं शुद्धाशुद्धसमतत्त्वसहितं कंखंगंघंङं. चंछंजंझं
ञंटंठंडंढंणंतंथंदंधंनंपंफंबंभंमं ह्रीं विद्यातत्त्वात्मकं स्वरूपदेहं शोधयामि
स्वाहा २ ॐ शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशुद्धविद्यात्मकं पंचतत्त्वसहितं यंरंलंवं
शंषंसंहंलंक्षंः सौः शिवतत्त्वात्मकं परदेहं शोधयामि स्वाहा ३ ॐ शिवशक्ति
सदाशिवेश्वरशुद्धविद्यामायाकलाविद्यारागकालनियतिपुरुषप्रकृति
बुद्ध्यहंकारमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थशब्दस्पर्श
रूपरसगंधाकाशवाय्वग्निसलिलपृथ्व्यात्मकं शुद्धमिश्राशुद्धषट्त्रिंशत्तत्त्व
सहितं अंआंइंईंउंऊंऋंॠंऌंॡंएंऐंओंऔंअंअः कंखंगंघंङं. चंछंजंझंञंटंठंडं
ढंणंतंथंदंधंनंपंफंबंभंमंयंरंलंवंशंषंसंहंलंक्षंः पें ह्रीं सौः मूलं सर्वतत्त्वं स्व

का॰
ष॰
४८

48

लस्तत्स्वपराख्यदेहद्वयाभिमानिनं जीवात्मानं शोषयामि स्वाहा इति चुलक
वत्तद्द्वयं स्वीकृत्य तत्पात्रं कराभ्यामादाय मूले श्रीगुरुपादुकादि षष्ठी वोच्चा
र्य गंधं श्वकाष्ठाकाशहस्ताभ्यामवलम्ब्योन्मनीस्कंधं यमीयमिकलास्वरूपं
वह्निज्वालेषु मिहं स्वाहा इति तज्जलमश्नीयात् ततः कराभ्यां मूर्धादिपादांतं
षट्त्रिंशत्तत्त्वात्मकं तं भावयन् स्वदेहं स्पृशेत् ततः स्वसामयिकैः सहृदयैर्याश
क्त्युपदिष्टविधिना पात्रं वंदनं कुर्यात् तत्रादौ गुरुपात्रमुद्धृत्य श्रीगुरुपादु
कां स्मरन् यदि गुरुस्तत्रैव स्यात्तस्मै दद्यात् यदि न स्यात्तज्ज्येष्ठशिष्याय दद्यात्
तदभावे स्वशिरसि स्थापयेत् ततः मूलाधारात्कुंडलिनीमुत्थाप्य स्वजिह्वा
ग्रं तमानीय स्वपात्रं विधिवदुपरि स्थलापठेत् एतां यापात्रमानंदभैरवं तं परा।

मेरुश्री गुरुणादत्तमभ्यर्च्य प्रणमेच्छिरस्तातदेतत्करोम्या ॐश्रीमच्छ्रीव
शेखरप्रविलसच्चंद्रामृतास्नाविते तेजार्थीश्वरयोगिनीगणमहासिद्धैः
समाराधिते आनंदागमकं महात्मकमिदं सात्त्वात्रिखंडामृतं वंदे श्रीप्र
थमं करांबुजगतं पात्रं विशुद्धिप्रदं सामयिकेभ्योन्नहोमीन्नरका तेभ्यो।
न्नघस्त्वन्नघनायथ्योचिन्तमितात्ताशुद्धौना आत्मनतंशोधयामिस्वाहा
उल्लंकेउलिनीशुरेवेन्नहन्यात् १ ॐहैमं सिंधुरसावर्हदयितयादत्तं चपो
यादिभिः किंचित्चलरक्तपंकजनदृष्टासानंदमुद्रीदितं वामेस्वाडुविशु
द्धशुद्धिकवलेपाणौनिधायात्मके वंदेपात्रमहं द्वितीयमधुनानंदैकः
संवर्धनं विघातनं शोधयामिस्वाहा २ ॐसर्वाम्नायकलाकलापकलि

का.
स.
४९

49

नेकोत्करलोघोनितं वंदेपीठमहं ह्रशंभुवकणब्रह्मादिभिः सेवितं ध्यातंदे
वगणैः परंमुनिवरैः मोक्षार्थिभिः सर्वदा वंदेपाशमहंतनीयमङ्गनास्वात्मा
वबोधतत्वं शिवतत्वंशोधयामिस्वाहा ३ मध्यंमीनरसावहेहरिहरब्रह्मा
दिभिः पूरितं मुद्रामैथुनधर्मकर्मनिरतं तारास्लसिन्कार्घ्यं आचार्यार्चित
मष्टभैरवकलाभासेनवाच्छादितं पात्रालंचमकारतत्वनिलयंपात्रंवतत्वंप्रेव
मः शकुनितत्वंशोधयामिस्वाहा ४ ॐ आधारेशजगत्पितिराजवलयपात्रंम
हीमंडलं मध्येसमममंत्रद्वारिपिशितंवाष्टांचदिगंतितः सोहंभैरवमर्चय
न्यतिदिनं नागगणैररक्तैः रौद्रिमधुसुरैः सुरासुरगणैरात्ताकैः किंकरैः
शरुषतत्वंशोधयामिस्वाहा ५ ॐ बद्धंचामरभद्रपीठपरमानंदोदयादाधि

कं वाग्बीजं दत्तमनोहरं स्वत्वकं साम्राज्यसाम्राज्यदं नानाव्याधिभयापकारह
रणं जन्मांतरध्वंसनं श्रीमद्भैरवभैरवीप्रियतरं पादं च षष्ठं नुमः मनस्तत्त्वं
शोधयामि स्वाहा ६ ॐ जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिविवर्यपरतः चैतन्यसाक्षिप्रदं विद्यु
द्भास्करचंद्रवह्निसदृशं ज्योतिष्कलाव्यापिनं वामापिंगलमध्यगाद्विवलयास
कंठलोवोर्ध्वगं पादं च सप्तममहं शरणेन तरुणानंदप्रदं पावनं शुद्धितत्त्वं शोधयामि
स्वाहा ७ ॐ खं ह्रूं श्रीं गुरुपादुकां च तिलकं कंठे हि सारस्वतं शुद्धोर्वाग्बलशौर्य
बुद्धिहरणं देहस्थितेः कारणं वांछासिद्धिकरं मनःस्थितिकरं वश्यं प जगद्योषि
तां पादं चाष्टममष्टसिद्धिकरणं श्रीपादपद्मं भजे अहंकारतत्त्वं शोधयामि स्वा
हा ८ ॐ सर्वानंदकरं सदाशिवपदं सर्वार्थसंपत्प्रदं साम्राज्यार्थकरं समस्त

का॰
पृ॰
५०

सर्वदेवात्मानविधं सनं आयुःकांतियशोविवर्धनकरं संसारमोहछिदं
पात्रं लक्षणात्मकं वनवमं श्रीफलप्रतापंभजे शक्तितत्वं शोधयामिस्वा
हा ९ ॐ ब्रह्मविष्णुमहेशानां देवानां च विशेषतः इष्टाभिं पावनं पात्रं दं
शमंशरणमाम्यहं भैरवतत्वं शोधयामिस्वाहा १॰ ॐ पापघ्नं शांतिशुभदं
दिव्यंस्वादुसवालयं पात्रमेकादशंवदेशुभं सेवासखागतं सर्वतत्वं शो
धयामिस्वाहा ॥ इतिपात्रवंदनम् ॥ अथप्राणाहुतित्रयं ॐ धर्माधर्महवि
र्दीप्ते स्वात्माग्नौमनसास्रुचा सषुम्णावर्त्मनानित्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहं स्वाहा
ॐ प्रकाशाकाशहस्ताभ्यामवलंब्योन्मनीस्रुचं धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णंव
ह्नौजुहोम्यहंस्वाहा ॐ पूर्णनिरंतरनिरिंधनमेधमानेमायांधकारपरिपंथि

निंमविदध्यो कस्यांचिदस्तुतमरीचिकासम्भूमौविषंज्जद्दोमिवस्तथादि
शिवावसानेस्वाहा सकलतत्त्वंशोधयामिस्वाहा इतिप्रणीतात्रयं २
तिपात्रंवधनंकृत्वा स्वसामयकान्तर्पणं ततःस्निग्धभूमौजलेनविंदुत्रिको
णमंडलंविधाय तदुपरिनिष्कलबीजेनवामहस्तकनिष्ठकयाविलिख्य तर्प
णंकुर्याद्यथा ॐनमोनमोदेवताभ्योमातृभ्यश्चनमोनमः डाकिनीभ्यःशा
किनीभ्योहाकिनीभ्योनमोनमः इतिपठन् तर्पणंकुर्यात् अष्टांगेनपात्रेश्व
णस्य दृष्टिंसंस्थापयेत् ततःपूर्वस्थापितवलिपात्रस्यमन्त्रादिकमेकस्मि
न्पात्रेकृत्वा तद्दक्षहस्तायसोदकपात्रहस्तोवहिर्गत्वा जलेनशुचौदेशेच
तुरस्रवृत्तत्रिकोणात्मकंमंडलंकृत्वा तत्रगदात्रिशूलडमरुपात्रहस्तं त्रिलो

वंदे कुलाम्भभैरवं देवं सर्वविघ्नविनाशनं इति उच्छिष्टभैरवं ध्यात्वा गंधा
दिना संपूज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उच्छिष्टभैरव एह्येहि बलिं गृह्ण गृह्ण हूं फट्
स्वाहा इति पात्रस्थं बलिं दत्वा तत्र मंडले विसृज्य तस्मात् गृहस्थो पादौ प्रक्षा
ल्याचम्य तस्मात् जलेनार्घ्यं पूजां गृहद्वारं गत्वा उदयोस्तु इति त्रिवक्त्वा ततः
प्रविश्य स्वासने सम्यक् उपविश्य तस्मात् पात्रस्थजले विशेषार्घ्यजल बिंदुं दत्वा ते
न जलेन स्वात्मानमभिषिंचन् ॐ नंदंतु प्रेतकूष्मांडा नंदंतु हृष्टका नराः
साधकानां शिवाः संतु आम्नायपरिपालिनो १ जयंतु मातरः सर्वाः जयंतु यो
गिनीगणाः जयंतु सिद्धडाकिन्यो जयंतु गुरुपंक्तयः २ नंदंतु अणिमासि
द्धा नंदंतु भैरवादयः नंदंतु देवताः सर्वाः सिद्धविद्याधरादयः ३ येचाम्ना

श्री

यविष्णुदासाश्चमेविप्राः शुद्धबुद्धयः सर्वान्नंदत्वदयाः नंदंतुममभक्तितः ४
नक्षत्राणिग्रहायोगाः करणाश्चतथापरे सर्वेतेसुखिनोयांतुमासाश्चतिथय
स्तथा ५ तृप्यंतुपितरः सर्वेऋतवोवत्सरादयः भूचराः खेचराश्चैवतृप्यंतुमम
भक्तितः ६ अंतरिक्षचराः येचयेचान्येदेवयोनयः सर्वेतेसुखिनोयांतुसर्वान।
घश्चपक्षिणः ७ पशवस्तरवश्चैवपर्वताः कंदरागुहाः ऋषयोब्राह्मणाः सर्वे।
शांतिंकुर्वंतुमेसदा ८ तीर्थानिपशवोगावोयेचान्येगुणभूमयः वृक्षापति
व्रतानार्यः शिवंकुर्वंतुमेसदा ९ शिवंसर्वंचमेचास्तुपुत्रदारधनादिषु राजा
नः सुखिनः संतुतेममामार्गोस्तुमेसदा १० शुभामेदिवसायांतुमित्राण्यिष्टंतु
मेशिवाः साधकाजयिनः संतुशिवास्त्विष्टंतुरुजकाः ११ येयेपापधियः

स्वभूषणरताः सर्विंदकाः स्वजने देवाचारविमर्गेन हृल्लदयाङ्कुष्टाश्चयेचाय।
काः दृष्ट्वा चक्रमसर्वजातस्य दयायेकौलिका द्वेषकाः तेनेयांतविनाशम
समस्मयेश्रीभैरवस्याज्ञया ११ हेष्टारः साधकानांवसदेवाम्नायदूषकाः डा
किनीनांस्वरूपयांतसर्वास्तम्मिशिनैः स्लृताः १३ शत्रवोनाशमायांतुममनिं।
दाकराश्चये हेष्टारः साधकानांचविनश्यंतुशिवाज्ञया १४ येनिंदकास्तेप्र
लयंप्रयांतुयेसाधकास्तेप्रभवंतुसिद्धाः सविघ्नदेवीकरुणावलोकास्वरः परे
शीममसन्निधत्तां १५ इतिशांतिस्तोत्रं श्रीभैरवउवाच देविवक्ष्यामिएज्ञांते
शांतिस्तोत्रमनुत्तमं वीरायेनपरानंदपदंप्राप्नोतिनिस्पृहः १ योगिनीचक्र
मध्यस्थंमातृमंडलवेष्टितं नमामिशिरसानाथंभैरवंभैरवीप्रियं २ अना

दिव्योरसं सारव्याधिध्वंसैकहेतवे नमः श्रीनाथवैद्याय कुलोदयप्रदायि
ने ३ आपदो दुरितं रोगाः समयाचारलेखनात् ये सर्वे क्षयपोहं त्वद्दिव्यव
क्रस्य मेलनात् ४ आयुरारोग्यमैश्वर्यं कीर्तिर्लाभः सुखं जयः कांतिर्मनोरथ
प्राप्तिं पान्तु सर्वाश्च देवताः ५ संसज्जकानां प्रतिपालकानां यतीन्द्रयोगीन्द्रतपो
धनानां देशस्य राष्ट्रस्य कुलस्य राज्ञः करोतु शांतिं भगवान्कुलेशः ६ नंदंतु
साधककुलान्वयदर्शका ये सुश्लाघनाख्येच वतन्तु क्रममहान्वयाये नंदंतु स
र्वकुलकौलरताः परे ये प्यस्मे विशेषपदभेदकशांभवाये ७ नंदंतु सिद्ध
गुरवः स्वगुरुक्रमौघास्ते शास्त्रगाः समयिनो बटुकाः कुमार्याः षट्योगि
नीप्रवरवीरकुलप्रसूता नंदंतु भूमिपतयो द्विजसाधुलोकाः ८ नंदंतु।

का॰
ए॰
५६

नीतिनिपुणा निरवद्यनिष्ठा निर्मत्सरा निरुपमा निरुपद्रवाश्च नित्या निरं
जनरता गुरवो निरीहाः शान्ताश्च शान्तमनसो हतशोकशंकाः ९ नंदंतु यो
गनिरताः कुलयोगयुक्ता आचार्यसामयिकसाधकपुत्रकाश्च गावो द्विजाश्च
व्रतयो यतयः कुमार्यो धर्मे भवन्तु निरताः गुरुभक्तियुक्ताः १० नंदन्तु साधक
कुलान्यणिमाद्यनिष्ठा शार्पः पतंतु समयद्विषि योगिनीनां साशांभवी स्फुरतु।
कापि ममाप्यवस्था यस्यां गुरोश्चरणपंकजमेव लक्ष्यं ११ याश्चक्रक्रमभूमिका
वसतयो नाडीषु या संस्थिता याः कायद्रुमरोमकूपनिलया याः संस्थिता धातुषु
उच्छ्वासोर्मिमरुत्तरंगनिलया निश्वासवासाश्च यास्ता देव्यो रिपुभक्षभक्षणपरा
स्तृप्यन्तु कौलार्चिताः १२ यादिव्यक्रमपालिकाः क्षितिगता या देवता स्रोयगा

यानिस्थंप्रथितप्रभाःशिविगतायामानरिक्षाश्रया याश्चोमामृतमंडलामृ
तमयायाःसर्वगाःसर्वदा स्तासर्वाःकुलमार्गपालनपराःशांतिंप्रयछंतुमे १३
ऊर्ध्वब्रह्मांडतोवादिविगगनतलेभूतलेनिस्तलेवा पातालेवानलेवापवनस
लिलयोर्यत्रकुत्रस्थितावा क्षेत्रेपीठोपपीठादिषुचकृतपदाधूपदीपादिमांसैः
प्रीतादेव्यःसदानःशुभवलिविधिनापांतुवीरेंद्रवंद्याः १४ ब्रह्माश्रीशेशाद्यगी
गुहवटुकगणाभैरवाःक्षेत्रपाला वेतालादिसरुद्राग्रहवसुमरुत्सिद्धाप्सरोगुह्य
काद्याः भूतानागंधर्वविद्याधरऋषिपितृयक्षासुराहिप्रभूता योगीशाश्चारणाःकिं
पुरुषखगरासूकगाःपांतुसर्वे १५ सर्वंचेकृत्वाकामेवपितृदेवाःशेषवयोगिनी
प्रीतिश्चेमरदेवताश्चयदिचेद्देवाःप्रमाणंचवेत् शार्केपंयदिदर्शनंभवतिचेदा।

का॰
सू॰
५४

ज्ञेयमेषास्तिचेत्संपन्नापिच कौलिकाश्च यदिचेत्स्यान्मेजयःसर्वदा १६ त्वयंत
मातरःसर्वाःसमुद्राःसगणाधिपाः योगिन्यःक्षेत्रपालाश्च ममदेहेव्यवस्थिताः १७
शिवाद्यवनिपर्यंतंब्रह्मादिस्तंभसंयुतं कालाग्न्यादिशिवांतंचजगद्यज्ञेनतत्पु
नः १८ इतिशांतिस्तोत्रं अथवीरवंदनस्तोत्रं ॐपठित्वेवंदनमेहीराल्वीरवंदनमाच
रेत् स्वेवेहीरान्नमेहीरान्मंत्रसिद्धिःप्रजायते ॐजगत्त्रयाभ्यर्चितशासनेभ्योपा
रार्थसंपादनकोविदेभ्यः समस्तुतक्लेशमहोरगेभ्योनमोनमःसाधकनायकेभ्यः १
प्रहीनसर्वाश्रयवासनेभ्यःसर्वार्थनत्वोदितसाधनेभ्यः सर्वप्रजाभ्युद्धरणोदिते
भ्योनमोनमःसाधकनायकेभ्यः २ निस्तीर्णसंसारमहार्णवेभ्यःत्वणालतोन्मूल
नतत्परेभ्यः जरारुजामृत्युनिवारकेभ्योनमोनमःसाधकनायकेभ्यः ३ सद्धर्मर

त्नाकरभाजनेभ्यो निर्वाणमार्गोत्तमदेशिकेभ्यः सर्वज्ञसंपूर्णमनोरथेभ्यो न।
मोनमः साधकनायकेभ्यः ४ लोकानुकंपाभ्युदितादरेभ्यः कारुण्यमैत्रीपरिभा
वितेभ्यः सर्वार्थचर्यापरिहारकेभ्यो नमो नमः साधकनायकेभ्यः ५ विध्वस्तनिः
शेषकुवासनेभ्यो ज्ञानाग्निनादग्धमलेंधनेभ्यः प्रज्ञाप्रतिज्ञापरिहारकेभ्यो नमो
नमः साधकनायकेभ्यः ६ सर्वार्थिनाशापरिहारकेभ्यो वैनेयपद्माकरबोधके
भ्यः विस्तीर्णसंसारतृणाकरेभ्यो नमो नमः साधकनायकेभ्यः ७ अनंतकर्मार्जि
तशासनेभ्यो ब्रह्मेंद्ररुद्रादिनमस्कृतेभ्यः परस्परानुग्रहकारकेभ्यो नमो नमः सा
धकनायकेभ्यः ८ विभग्नभूतादिमहाभयेभ्यो मपंचकाचारपरायणेभ्यः वि
भग्नदुष्कर्मजवासनेभ्यः समंततोज्ज्वलमहायशोभ्यः लब्धामलज्ञानकृतास्पदे।

समस्तसौभाग्य
कलाकरेभ्यो नमो
नमः साधकनाय
केभ्यः ९ २

का० पु० ५५

55

भ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः १० सर्वागमांबोधिमहासत्वेभ्यः श्रीचक्रसज्ञा
र्थीपरायणेभ्यः श्रीवीरचर्याचरणत्तणेभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः ११ श्रीमंत्र
कोटिद्युतिभूषणेभ्यो द्वात्रिंशद्दलामृदशानिगेभ्यः ग्रहैतततत्वामृतभाजनेभ्यो न।
मो नमः शांभविशांभवेभ्यः १२ षट्त्रिंशतालक्षणभूषितेभ्यः श्रोत्कलापद्माकरलो।
चनेभ्यः प्रतप्तचामीकरविग्रहेभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः १३ संबोधसंभारस
संस्थितेभ्यः संसारनिर्वाणनिदर्शनेभ्यः महाकृपावेष्टितमानसेभ्यो नमो नमः शांभ
विशांभवेभ्यः १४ पैरकाविज्ञानरसाकुलेभ्यो वामाश्रिताचारभयानकेभ्यः स्वातंत्र्य
विध्वस्तजगत्तमोभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः १५ श्मशानचर्यासमहाफले।
भ्यो मोहाद्यकारापद्धतिहन्तमेभ्यः परम्परोपरिपालकेभ्यो नमो नमः शांभविशांभवेभ्यः १६

स्वा

विघ्नकेशालिकपालकेभ्यः स्वरामवारकविलोचनेभ्यः नवीनकांतारततत्परेभ्यो
नमोनमः शंभविशंभवेभ्यः १७ विभूतिलिप्तांगदिगंबरेभ्यश्चिताग्निश्मालिभया
नकेभ्यः कपालपात्रामृतपानकेभ्यो नमोनमः भैरविभैरवेभ्यः १८ सिद्धाष्टकादानम
हात्मनिभ्यः श्रीभैरवाचारकृतादरेभ्यः स्वाधीनतात्मकृतनिर्जरेभ्यो नमोनमः भैरवि
भैरवेभ्यः १९ प्रशांतशास्त्रार्थविचारकेभ्यो निहतनानारसकाव्यकेभ्यः निरस्तनिः
शेषविकल्पनेभ्यो नमोनमः भैरविभैरवेभ्यः २० स्वात्मैकभावांतरिनाशयेभ्यः स्वातु
ल्पसाम्राज्यसुखाकरेभ्यः श्रीसच्चिदानंदितविग्रहेभ्यो नमोनमः भैरविभैरवेभ्यः २१
पराप्रसादास्पदमानसेभ्यो ब्रह्माद्वयज्ञानरसाकुलेभ्यः शिवोहमित्याश्रितचेतनेभ्यो
नमोनमः भैरविभैरवेभ्यः २२ सर्वव्यासर्वदासर्वसार्वद्वटपदादिमत् जगज्जनित।

का॰
सू॰
५८

58

विस्तार्यंब्रह्मेदमितिवेद्म्यहं २२ अहमेवपरोहंसःशिवःपरमकारणं मत्प्राणेः।
सत्तपश्चात्मालीनःसमरसंगतः २३ सच्चिदानंदनिलयंपरापरमकारणं शिवा।
हृदयप्रकाशाप्तंशपामलंधाम धीमहि २४ अनेनवीरस्तवकीर्तनेनसमुद्धृतक्लेश
स्ववासनोहं संसारकांतारमहार्णवेस्मिन्निमज्जमानंजगदुद्धरेयं २५ नंदंतुसाधकाः
सर्वेविनश्यंतुविदूषकाः अवस्थाशांभवीमेस्तुप्रसन्नोस्तुगुरुःसदा २६ इतिपठन्स
वीन्सामयिकानभिषिंच्य विशेषार्घ्यपात्रमुद्धृत्य शिरसिस्थिताय गुरवेसमर्प्य तस्मा
डुकाभिःसमभ्यर्च्य मूलविद्यागुरुपादुकाविद्यांतेचस्वाहेति सम्मूलाधारकुं
डलिन्यात्मकपरदेवतामुखेहवनंकुर्य्या शेषंप्रियशिष्यायप्रसादंदद्यात्किंचिद
द्यात् सोपिस्वपात्रेकृत्वातज्जलंप्राश्नीया इत्यैप्रतिपत्तिः ततःस्वगुरूपदिष्टवि

ते त्वर्थ्यं

धिनापोधकृत्यंसमापयेत् ततस्ताम्रादिपात्रेगंधपुष्पाक्षतान्वितंतज्जलमा
एर्ये नमोविवस्वतेब्रह्मन्भास्वतेविष्णुतेजसे नमःसर्वशुचयेसवित्रेकर्मदा
यिने ह्रांह्रींह्रूंसःसूर्यप्रणतेर्घ्यंस्वाहेतिसूर्यायार्घ्यंदत्वा कृतांजलिः ॐयत्त।
छिद्रंतपछिद्रंयछिद्रंपूजनेमम सर्वंतदछिद्रमस्तुभास्करस्यप्रसादतः इत्यछि
द्रमवधारयेत् ततःमूलेनप्राणायामऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय प्रातःकृ
श्रीगुरुस्तोत्रंपठित्वा श्रीगुरुंप्रणम्य मूलेननिर्माल्यंशिरसिधृत्वा मूलेनयंत्रले
पंब्रह्मरंध्रेधृत्वा मूलविद्ययैवचरणोदकंस्वीकृत्य श्रीकामेश्वरभक्तेभ्योनैवेद्यादि
कंविभज्यदत्वास्वयमपिभुक्त्वा स्वात्मानंकामकलारूपंविभावयन्सुखंविह
रेत् इतिश्रीकामेश्वरनित्यपूजाविधिः ॥

ॐ श्रीकामेश्वरभैरवायनमः श्रीदेव्युवाच भगवन्करुणांबोधे श्रणात्त्राभोनि
थिपारग दासीपरमभक्तास्मिवरंदातुमिहार्हसि श्रीभैरवउवाच कथयस्व।
महेशानिकामितोवरमिच्छसि यत्किंचिन्मनसीष्टंस्यात्तद्दातुंतेन्नमोस्म्यहं
श्रीदेव्युवाच कामेश्वरस्यदेवेशकवचंदेवदुर्लभं शीघ्रमेदययाब्रूहियद्यहं
प्रेयसीतव श्रीभैरवउवाच शृणुष्वपरमेशानिकवचंमन्त्रवोदितं महाका
मेश्वरस्यास्यनदेयंपरमाद्भुतं यंश्रुत्वायंपठित्वाचयंस्मृत्वाकवचोत्तमं त्रैलो।
क्याधिपतिर्भूत्वासुखितोस्मिमहेश्वरि नदेववर्णयिष्यामितवप्रीत्यावरानने
रहस्यंपरमंतत्त्वंनदातव्यंदुरात्मने अस्यश्रीकामेश्वरकवचस्य भैरवऋषिः
पंक्तिछंदः श्रीकामेश्वरोदेवता श्रींबीजं ग्लैंह्रींशक्तिः क्लींकीलकं चतुर्वर्गफल

साधने जपे पाठे विनियोगः अथ ध्यानं उद्यच्चंद्रसमा द्दीप्तिममृतानंदैकहे
तुपरं ऐं क्लीं सौः भुवनैकसृष्टिप्रलयोद्भूत्यैकरत्नाकरं कोटीरं डगलत्सुधा
प्लुतनेत्रहारादिभूषोज्ज्वले फलेलेखेद्रुवरौ तथाभयकरं कामेश्वरं भावये वाग्भ
वो मे शिरः पातु क्लीं शिवो मे ललाटकं सौः मे कर्णौ च कामेशस्तारं मे लोचनद्व
यं श्रीं गंडौ मे महाकालः ह्रीं नासां वक्रहडकः क्रूं मे वोष्ठौ त्रिपुरेशः सं मे दंतौ च भै
रवः तं मे जिह्वां पातु देवः महाकामेश्वरः परं लं मे हृदं सदा पातु नित्यं श्मशानभै
रवः यं मे कंठं सदा पातु महावटुकभैरवः ॐ मे स्कंदौ सदा पातु महामृत्युंजयस्तथा
सं भुजौ मे सदा पातु श्रीदेवः त्रिपुरांतकः रां मे हस्तौ त्रिलोकेशः हं नखान्पातु सुंदरः
मं वक्षः पातु शामेशः लं ऊर्ध्वं कृत्तिकांवरः वं पार्श्वौ पातु मे वालः रं नाभिं ब्रह्मरूपकः

का. क. २

2

वस्तिं च पातं मे देवो ऊं हं ह्रें विश्वरूपकः यं शिश्नं पातु विश्वेशश्च भूतेश्वर भैरवः
रं मेढ्रं पातु मे रुद्रो लं गुह्यं गुह्यकेश्वरः वं कटिं पातु मे नित्यशिवः परमकारणः
लं ऊरू त्रिपुरारातिः मं जानू देवपालकः यं जंघे पातु महिमा ऊं गुल्फौ सूर्यरूपधृक
ऊं पादौ पातु मे कामो ह्रीं नखांश्चन्द्ररूपधृक श्रीं जठरं हरः पातु ओं मनो ग्रहसुन्दरः
सौं बुद्धिं पातु मे रुद्रः क्लीं रसं दक्षप्रजापतिः ऐं रक्तं पातु मे देवः ऊर्ध्वं च वह्निरूपधृक
ऐं मांसं गुह्यकः पातु मेदः पशुपतिस्तथा अस्थि मे गिरिजानाथो मज्जां मे नीलकंठकः
शुक्रं भूतेश्वरः पातु मूर्धानं शंकरोऽवतु पादौ श्रीसुन्दरी पाणी देवः कालान्तकः प्रभुः
पादादिमूर्धपर्यन्तं अघोरः पातु मां सदा शिरसः पादपर्यन्तं सद्योजातो ममावतु
श्रोत्ररूपः सदा पातु स्वाहा मे सकलं वपुः कामेश्वरः प्रभाते व्यान्मध्याह्ने कालभैरवः

सायंपातुकुलेशानः निशीथेनिष्कलेश्वरः अर्धरात्रेमहादेवोनिशान्तेस्तुमहोदयः

सर्वदासर्वतःपातु ऐंह्रींश्रौं:वीजत्रयात्मक पूर्वंमाममितांगोव्याद्दक्षिणेरुरुभैरवः

पश्चिमेपातुचण्डेशोह्युत्तरेक्रोधभैरवः ऐशान्यांपातुवोन्मत्तःकपालेशस्तथाग्निके

नैरृत्यांभीषणःपातुवायौसंहारकोवतु ऊर्ध्वेमेकालरुद्रश्चपातालेपरमेश्वरः मध्ये

सदाशिवःपातुत्रिकूटेशःसदावतु दशदिक्षुसदापातुमहाकामेश्वरोवतु विस्मारि

तंयत्स्थानंयत्स्थानंनामवर्जितं तत्सर्वंपातुमेदेवस्त्रिपुरःपतिरीश्वरः गृहेशर्वःस

दापातुवहिःपायाद्वृषध्वजः पतिस्त्रिपुरसुन्दर्याःपातुसर्वत्रसर्वदा रणेराजकुले

दुर्गेदुर्भिक्षेशत्रुसंसदि हृतेमारीभयेराष्ट्रविप्लवेवादिनांकुले कामेश्वरःसदापातु

भयस्थानेचसर्वदा इतीदंकवचंगुह्यंत्रिषुलोकेषुदुर्लभं मूलमंत्रमयंदिव्यंत्रैलो:

कौमारस्तु नमं अदातव्यमवक्तव्यं कवचं गुह्यमीश्वरि अदृष्टव्यमश्रोतव्यं दीक्षाही
नाय मंत्रिणे अदीक्षिताय शिष्याय दुष्टाय शठजन्मने न दातव्यं न श्रोतव्यमित्याज्ञा मा
मकी स्फुटं परं श्रीमहिमानं वष्टंउ चास्य तु वर्त्मना अदीक्षितो यदा मंत्री विद्यारश्रुः
पठेदिदं सदीक्षितः शतिते यो मांत्रिकः साधको नमः श्रुहष्टां विद्यायाद्यविधिवत्प्र
वेन्नतः कवचं त्रिःसकृद्वापि यावज्ज्ञानं च वा पुनः एतच्छतार्धमावृत्य त्रैलोक्यविजयी
भवेत् यः पठेत्पाठयेद्वापि रात्रौ ब्राह्मे मुहूर्तके एकाकारेण निशीथे तत्सहस्रेष्टसिद्ध
यः डःस्वप्ने वंथने चौरे कांतारे सागरे भये पठेत्कवचराजेंद्रं मंत्रविद्यानिधिं प्रिये र
नःसत्वतमो रूपं वर्मकामेश्वरस्य तु कीर्त्तितं मनसा यद्यत्तत्तत्प्राप्नोति साधकः महा
कविर्भवेन्मासात्सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् ॐ इमेन लिखित्वा वै भूर्जे नवचिरवौदिने प्रा।

तः काले शुभे र्त्तैव स्वर्णस्थं धारयेद्यदि शिखायां दक्षिणे वाहौ कंठे वा धारयेद्बु
धः यद्यदिष्टं भवेत्तत्तत्साधको लभते चिरात् यद्गृहे वर्त्तते वर्म श्रीकामेश्वरदैवतं
विद्याकीर्त्तिर्धनारोग्यं लक्ष्मीवृद्धिर्न संशयः विना बलिं न सेरद्ध कवचं साधकोत्त
मैः चेद्ग्रहं तत्क्षणान्दारा नो शुभं तत्ति योगिनी बलिं दत्वा पठेद्वर्म धारयेन्मूर्ध्नि सा
धकः पुत्रवान्धनवान्श्रीमान्नानाविद्यानिधिर्भवेत् इह भोगान्समश्नाति पर
त्र मुक्तिभाग्भवेत् ब्रह्मास्त्रादीनि शस्त्राणि तद्गात्रस्पर्शनात्ततः नाशमायांति
सर्वत्र कवचस्यास्य धारणात् अनपत्या जीववत्सा भवत्येव न संशयः रणेथवा
वैरद्वंद्वे हत्वा शत्रून्जयं लभेत् जपं कृत्वा गृहे देवि सम्प्राप्स्यति स्वखी पुनः म
हाभये महाघोरे महामारी भये तथा दुर्भिक्षे शत्रुसंग्रामे पठेत्कवचमादरात्

सर्वंतत्प्रशमंयातिकामेश्वरप्रसादतः कवचस्यास्यदेवेशिवर्णितुंनैवशक्यते
महिमानंमहादेविजिह्वाकोटिशतैरपि इदंकवचमज्ञात्वायोजपेत्मन्त्रंशिवे स
मलंतस्यजप्तापितस्यविघ्नानसिद्ध्यति अदातव्यमिदंदेविमंत्रगर्भरहस्यकं अ
वक्तव्यंमहापुण्यंसर्वसारस्वतप्रदं अदीक्षितायनोदद्यात्कुचैलायदुरात्मने
नदेयंपरशिष्येभ्योभक्तेभ्योपिविशेषतः शिष्येभ्योभक्तियुक्तेभ्यःप्रदेयंभा
वनावशात् इतिश्रीदेवदेवेशिवर्मकामेश्वरस्यच गुह्यंगोप्यतमंगोप्यंका
थितंतवभक्तितः इत्येषकवचोदेविपरमाद्भुतकारणः कथितोदेवदेवस्य
तवभक्तिवशान्मया नवक्तव्योनदातव्योदीनाहीनायपार्वति यथावज्ज्ञा।
पनीयोसौसिद्धइष्टफलदोमतः यावत्कालंभवेद्धर्मःतावत्तत्फलदायकः

नवेद्गुप्तोभवेद्देविसिद्धिहानिर्भवेद्ध्रुवं रहस्योद्घाटनाद्यस्मात्महिमाहीयतेमनोः
तस्मात्सर्वत्रगोप्तव्यःसाधकैःकवचोत्तमः यथेष्टकामदेवेष्टेहपरत्रमोक्षदःप्रियः
इतिश्रीदेवदेवेशिवर्मकामेश्वरस्यत गुह्यंगोप्यतमंगोप्यंकथितंतवभक्तितः
इतिश्रीकामेश्वररहस्येश्रीकामेश्वरकवचंसंपूर्णम् ॥

का॰
स॰
१

ॐ श्रीगुरवेशिवायेनमः श्रीदेव्युवाच भगवन्सर्वधर्मज्ञ सर्वविद्याभयप्रद
सर्वेशसर्वशास्त्रज्ञ सर्वातीतसनातन त्वमेवपरमंतत्त्वंत्वमेवपरमंपदं त्वत्तो
नान्यंत्वपश्यामिसारंसारेतमोतमं श्रुतास्माकंवरोदत्तोदेवदानवसंगरे तदद्य
कृपयाशंभोवरंनाथप्रयच्छमे श्रीभैरवउवाच भैरविप्रेयसीत्वंमेसत्यंदत्तोव
रोमया यदद्यमनसाभीष्टंतद्याचस्ववदाम्यहं देव्युवाच श्रीशिवःपरमात्माच
श्रीकामेश्वरभैरवः त्रिगुणात्मामहारुद्रस्त्रैलोक्योद्धारणःक्षमः तस्यनाममह
स्वंमेवदशीघ्रंदयानिधे वरंमेतन्महादेवदेहिसत्यंमदीप्सितं यस्माद्वरंत्वयादेवे
देहिवेदत्तिमेदया श्रीभैरवउवाच शृणुष्वैकांततनोदेशमानौकैलासमूर्द्धतः देव
दानवसंग्रामेयत्तेदत्तोवरोमया वरंतंनाशयच्छामिवान्यद्वरयमेवरं श्रीदेव्युवाच

अतःपरंनयाचेहंवरमन्यन्महेश्वर कृपयाकरुणांवोधयेवदशीघ्रंस्मरार्चितम्
श्रीभैरवउवाच नवमन्त्राब्रवीम्यद्य श्रीकामेश्वरदैवतं नाम्नांसहस्रंपरमंत्रैलो
क्योद्धारणक्षमं रहस्यंसर्वदेवानांदुर्लभंजन्मिनामपि नातःपरतराविद्यानातः
परतरस्तवः नातःपरतरोमंत्रःसर्वस्वंममसुंदरि मंत्रनामसहस्रंमेमंत्रगर्भंरह
स्यकं अश्वमेधायुतंपुण्यंलोकेसौभाग्यवर्द्धनं श्रेयस्करंविश्ववंद्यंसर्वदेवनमा
स्कृतं गुह्याद्गोप्यतमंदेविपठनात्सिद्धिदायकं इहभोगीपरत्रापिजीवन्मुक्तोभवेन्न
रः वीजमंत्रमयंगोप्यंगोपनीयंपशुसंकटे अस्यश्रीकामेश्वरसहस्रनामस्तोत्रमंत्र
स्य दक्षिणामूर्तिऋषिः पंक्तिश्छंदः श्रीकामेश्वरोदेवता श्रींवीजं ह्रींशक्तिः
क्लींकीलकं सर्वार्थसाधनेपाठेविनियोगः अथध्यानं चंद्रावतंसंपरमाद्भुतं।

का॰
स॰
२

श्वरं वंद्रायुतामं त्रिपुरेश्वरं प्रभुं वरासि शूलाभयपाणिमीश्वरं कामेश्वरमिष्टप्रदं
हृदि स्मरेत् इति ध्यानं ऐं कामेशः कामदश्च क्लीं नाथश्च प्रभाकरः सौः भैरवो भीति
हरः कंदर्पो मीनकेतनः १ तारकस्तारकाख्यश्च श्रीं लक्ष्मीपतिरीश्वरः लज्जाबीजम
यो देवो दानवान्तकरीश्वरः २ हसकमलह्रीं ईशः सृष्टिकर्त्ता जगत्प्रभुः सहकमलवरा
यं स्थितिकर्त्ता महेश्वरः ३ यरलवकमयं संहारकारकप्रभुरीश्वरः ओं श्रीं ह्रीं ओं महा
रुद्रः सौः क्लीं ऐं घोरभैरवः ४ मंत्रनाथो मंत्रमयो मंत्री मंत्रकरः शिवः त्रिपुरेशः कालना
थः कालाग्निर्वटुकस्तथा ५ रुद्रो वटुर्विश्वेशः कालः कालान्तकः कलिः श्मशानभैर
वो भीमो भूतनाथः प्रजापतिः ६ दयालुः क्रूर ईशानो भीतिहा भगवान् भगः भाग्यदो ईड
हलक्षजनेशो लोकवल्लभः ७ देवो दैत्येश्वरो वंद्यो मुंडमालाधरो महान् उग्र उग्ररवो यो

2

रोदिननाथोवलि प्रियः ८ स्वरश्रेष्टःकविश्रेष्टःउग्रतेजाश्चरोगहा रोगदोभोगदो
भोक्ताकनिष्टोनैष्टिकःशिशुः ९ महावलोमहातेजाःसभ्यःशुद्धःसनातनः चिन्त्य
रूपोमहाकायोवितेजःद्युतिवर्धनः १० तेजस्वीवीर्यवान्हृष्टोमहादीप्तोमनोमयः मान्यो
यम्नोयशस्कर्ताविद्दृष्टोभूतनायकः ११ कीलकःपालकःकामोविकामःकामवर्द्धनः वि
दानंदश्चिदाकारःकलिकारमणःकली धर्त्ताभर्त्तामोहनिधिःनायकःकालिकाप्रियः
कालीशःकलिकाकांतश्चिदुल्लासश्चिदीश्वरः १२ कालिकाहृदयस्थानीस्वरूपोरूपविग्रही
विश्वेशोविश्वतातश्चभूतात्माभूतभावनः १४ खगेशःखेचरःखेटोविश्वसृष्टिविश्वनायकः
विदानंदप्रकाशात्माविशिष्टःखेटकप्रियः १५ विनेताविनयीवाग्मीअनात्मावोधविश्व
हः कुमारःक्रोधनःकालोवांतदोवाग्भवःपटुः १६ हृष्टोयोवोधवान्वोधःप्रियःपवित्ररत्न

कः स्खलः स्वत्मस्थलो लोलो लोलो बुद्धिदो बुद्धिमंडनः १७ गणेशो गणपो गूढो लोलजिह्वः क
पालकः स्तनः स्वर्गः स्वत्मसंपो ग्रहाशयो गणेश्वरः १८ विराधेयो विराम्मीनः स्तनीनाथः
समाश्रयः गणनाथो गणश्रेष्ठो विलासीलास्यसालसः १९ त्रैगुण्यो निर्गुणो गुण्यो गज।
शख्यो गणप्रियः लोलाक्षो लोलधी धर्मी खुल्लो गुणविवर्जितः २० स्वभावः स्वभवः स्व
स्थो घनद्युतिर्घनात्मकः मेघनादो गणश्रणामो धनदो धनदार्चितः २१ धनी ध्येयो ध्य
यस्थलो तात्रातात विभाकरः घननाथो गणेशानो धर्मी धर्ममयोदयः कालकामो धद्दु
ग्रासकर्ता हर्ता विभीषणः दयावान्देवजनको घनपतिर्घनात्मकः २२ विरूपाक्षः सह।
स्ताक्षो देवसेव्यो दयापतिः चण्डकाम चिरंजीवी विश्वात्मा विश्वतोमुखः २४ उत्तिवल
देवीवामस्थंडवेशस्वराचरः वराचरात्मा विश्वात्मा दंभी देवमयात्मकः २५ चिंत्यो चिंत्य।

गुणोधीमान्सच्छिन्नस्यच्छिदोश्वरः गुह्येशोविग्रहीवीरःछिन्नमस्तोमनःप्रियः २६ ऊरुपः
कीर्तिदःक्रांतोधीरोधीरश्चंतोवरः छिन्नाभच्छिन्नसंपातःजीवोजीवात्मकःऊजः २७ सूरः
शूलीशूलहर्तोछंदश्छंदनामकः त्रयोविद्यामयःकामीशंकरोविश्वशंकरः २८ जेता।
जिस्मर्जेदेशानोजनार्दनोजनेश्वरः जीवोजीवप्रदःशुक्रोजननजाड्यविनाशनः २९ शनैश्च
रोवेगगतिःकांताहृदयधारणः जालंधरोजनाराध्योवाचालोराऊरव्ययः ३० काम्यःका
मनिधिःकांतोजनाध्यक्षोजनप्रियः केतुस्तारापतिःकालःकमनीयःकलाधरः जीव
ह्वाजीवदोजंतसूर्यामितपराक्रमः कलेशःसकलेशश्चजीवनाथोजिनेश्वरः ३२ वे
द्योमहद्यदोभास्वान्विकलःसकलांतकः जयदोजितरोजिष्णुःभाग्यदोभर्गरूपधृक् ३३
शांतोदांतोमहारूपोजयश्रीजयवर्धनः कर्त्ताहर्त्तावियोगीविमलभोऽहर्भाशयः ३४

जयभूमिर्जयाकारः संगीगंगाधरोगजः लम्बोनंतोप्यनादीनोजयहेतुर्जयेश्वरः ३५
गजाननप्रियोगीतः सर्वगः सर्वगायनः जकारश्चंदनंतात्मागानस्नानार्चनप्रियः ३६
सरोजनयनः साधुः झंकारहेतुरात्मभूः परमः पीवरांगश्च सायनामभयः प्रदः ३७ ज
टाजरडिनीभर्तापार्वतीवल्लभोमहान् र्थकारोप्यनिराकारश्लीशः ईश्वरः पतिः ३८ ञ
रूपोवक्रमतिः रुंधांशुश्चरणह्रास्विकीः रणिहस्तोमहाधूम्रोल्लंगाभूर्तिललद्भसः ३९ लंत
ज्योतिमहारुद्रः पन्नगासनस्तथा पंबीजामन्त्रएवोंगोमेशोमेत्रिकनायकः ४० ॐकारा
कारद्रूपावश्चौत्सर्वंश्रंगनापतिः अःस्वरूपोमहामायोवरीयात्तुविवर्णभृत् ४१ काल
रूपाकामनिधिः कवर्णाकृतिरात्मभूः खलीनः खलनाहंनाखगेशाशुरूढायतः गणे
शोगणमार्गेयोगणराजेश्वरोगुणः घोरनादोघनध्वानमोचणान्मात्रुकुवेराकृतिः ४२

ङांतःसर्वस्वरोङेशो वमन्तृतिश्चलात्मकः छलकृच्छलच्छेत्ताजेताजिष्णुस्तथै
व च ४४ झंकारी झिल्लिनीनाथः ञवर्णामृतवल्लभः टंकहस्तो विटंकांतः ठःस्वरूपोठ
लिलया डिंडीश्वरोडिंडिलाभो ढक्कावादनरंजनः णांतो णीशो णिनीवीशो तपस्तोत
पसांनिधिः ४६ स्थिरज्ञानी स्थिरश्री तिर्दनेदो दानवान्धनी धर्मीधर्मीधर्मगतिर्ध्रुवेति
नेष्टोनतीश्वरः ४७ पीवरांगःपराकारःफलहस्तःफलाकृतिः वलिराजोवलंकारीभा
नुमान्भीमनायकः ४८ मारहर्तामहोत्थिश्चयशस्वीयत्नभगर्हवः रवींदुनयनोरंतोल
ज्जालुर्ललनाप्रियः ४९ विश्वसृष्टीविनयदोशमनोवकुलप्रियः षंडःषंठःशिपिविष्टः
सिद्धिदःसिद्धिदायकः ५० हीरकोहरिमंथश्चनरवारोनभीमकः अकारादिक्षकारांत
विद्यामालाविभूषणः ५१ स्वरव्यंजनभूषाप्त्रोह्रस्वदीर्घविभूषितः सर्वस्त्रमःसर्वग

तिःविश्वनोश्वतकेश्वरः ५२ परात्मकोविराड्रूपः सर्वातीतोप्यगोचरः टीकारकृद
मेदात्मावामनोमितकर्मकृत् ५३ गोमातृमन्तरोगानतत्परः सत्परायणः विदान्तेदाचार
रूपोटंकेशोटंकनायकः ५४ अमलूरोमहाशृंगोनागानडेगनडप्रियः टंकारश्चर्मभेरी
शोमहाश्चर्मीमहोरगः ५५ नंदीश्वरोनयोनागोगरिष्ठोभास्वरःपविः मरुन्नारवसंतष्ठो
नागालंकारमंडितः फंफिफंकारप्रियप्रार्थोजगतीभरधारणः नागहारोमहानागोफं
फिराजोडिगर्थिकः ५७ मिंत्रः सर्वेष्टफलदोगोपरोगोपतिस्तथा नामस्तमीश्वरस्तेना
भयानकस्वरः शिवः ५८ त्रिलोचनस्त्रिलोकेशस्तीर्थराजस्तडित्प्रियः भर्गोभागीरथी
नाथस्त्रिमूर्तिस्त्रिपुरांतकः ५९ नीलग्रीवस्तनतकस्तंभोभगमालाविभूषणः त्रियाम
योलोकमयोनार्हस्तार्हस्वटेश्वरः जटाजूटीस्फुरत्तेजः लोकैकव्यसनापहः ऊर्ला।

स्थः स्थावरः स्थाणुरस्कंदोस्त्रचंडविग्रहः ९१ व्यसनीनोषितः शंभुस्थिरबुद्धिः स्थिरेंद्रि
यः देवीगणपतिर्देवास्त्रियामुपस्त्रिवर्णभाक स्थिरस्तानीस्थिरश्रीतिर्गणनीयोगणा
धिपः त्रिस्रोतिस्त्रिपुरानाथः स्थिरस्थितिस्थिराश्रयः ९३ कोमलांगोपिक्रूरास्यस्त्रि
धाशांतस्त्रिधागतिः दामोदामोदरोदंभोहास्यः सालपतिः स्तथा ९४ त्रियामणिर्विश्व
कर्तादाडिमीकुसुमप्रियः खलदोडुः खहाडुस्योविश्वभर्तादिरस्कुषः ९५ दारिद्र्यहादमी
रिबोडुर्जयोविजयीजयः उमेशोवासुकिर्वीरोदिव्यदेहोदिनप्रभुः ९६ जय्योजाप्योज्व
लनोजावैनतेयोविचारकृत् दिनकरोदिवानाथोमंदाग्निर्मंदविग्रहः ९७ विवेकात्तो
विशालात्तोदिवसेशः दिवाकरः मानप्रदोविजयदोविधिर्विधिरत्नमः ९८ दीर्घेशो
दलनज्योतिर्महाकालः स्वरेश्वरः विद्यानिधिः सरोजात्तोदलेशोदलसंदरः ९९ ग्रम

को॰ म॰ ६

6

यांकोवरांकस्तुतिःसारःस्मरशासनः दलप्रियोदलाभासःशशांककृतशेखरः
स्मृतिदःस्मृतिमान्स्मार्तोदलरक्तोदलप्रभः लिखितोलिप्सोविलापीवक्त्रलाव्र
ल्लविदांवरः ११ दलकांतिर्दलाकारःप्रतापीप्रमथाधिपः ब्राह्मीव्रतीब्रह्मचा
रीदलसेव्योदलार्चितः प्रव्योदन्तोविदग्धश्चवनरश्चनराननः दीर्घबाहुर्दल
श्रेष्ठस्तुतोदत्तमखांतकः १३ चलाचलोचलगतिर्दललक्ष्योदलाकृतिः त्रि
लोचनस्त्रिवर्गीशोवेगीवाराधिपोवरः १४ दानवघ्नोदयासिंधुःस्त्रिगुणीत्रित
यीपतिः सर्वावासःसर्वगतिर्दयालुर्दीनिवर्धनः १५ त्रिगुरेशःत्रिलब्धेशःसर्व
मान्यःसनातनः धनेशोधनदोधन्यस्त्रिनेत्रस्त्रिपुरांतकः १६ सर्वव्यापीसर्वरूपोय
नराजोयनप्रदः त्रिगतिस्संभवकःस्वतःसागरश्चसमेश्वरः १७ धनप्रभुर्धनाध्यक्षो

विशालाक्षो वटेश्वरः समनेत्रः समद्युतिर्धनमामोधन्द्रहरः ७८ वटुःपटुःपरंब्रह्मण्यस

मकायःसरोवरः धीवरोयानकोयाताज्ञुण्पदोदंभवर्जितः ७९ सरस्वान्सत्ववान्सत्यो

दक्षोदक्षमखविध्वंसः दंभी विलंभी विसंभी सत्यरूपः सुधीःसखा ८० धीरोधीरतरोयेनुः

संरंभी संग्रही सखा स्वराट्स्वयः सत्यमतिः धनकामो धनेश्वरः ८१ विहारी वासरूपस्थ

रुद्रो गौरववर्द्धनः धरानाथो धराधीशो हारी माणिक्यमंडितः ८२ वसुमान्वसुधानाथो

धरणीनायको धरः विद्याधरो विवादी ववसुरूपो वसुप्रदः धराकांतो धरापालो वादिभे

दो विभेदवान् ईशानः सर्वदेवानां धरणी भूरुहाप्रियः ८३ भयांतकोवरनिधिरथीशः स

र्वेवोधितः धराधरो धराहृष्टो वलीवलष्टदीश्वरः ईशो वशी वोवप्रवीरू नराष्ट्रो जनेश्वरः

भयांतकोवलनिधिः शेषशायी श्रियःपतिः नारदो नीरदो नीनावालकः स्वर्णविग्रहः ८४

इंद्रस्त्वंद्रावतंसीचनतिप्रह्वोनतिप्रियः ८७ महासेनोविशाखीचचराचरजगत्स्थितिः
नतिलभ्योनतीशानष्टषट्कीष्टतनापतिः ८८ अनंतरूपोनंतश्रीर्नतिलभ्योनतीश्वरः पी
नरूपोजरापारीषष्ठिभागोविशांपतिः ८९ पांडवःपार्थसंरक्षोजटाजूटसमाकुलः प्रांशु
र्गीतांशुमुकुटःपाथोदःप्रणतःपृथुः ९० पशुरूपःपशुपतिर्निरंशःस्वांशविग्रहः पृथिवी
शःपृथास्तुत्यःपशुत्रातोपयोनिधिः निस्पंदनोजगद्भ्रातापृथिवीरूपस्थीश्वरः वेद्योवेद्यो
वेदमयोहरोहरिणचर्मभृत् ९२ पुराणःपारदःपार्थोविधिज्ञोविधिमान्मृडः नागेंद्रोनाग
नग्वासाःपांचालीपालकःप्रभुः पालीशुभंकरःशोभ्यःश्मशानालयचारकः पूर्वःपुर
पतिःप्रेयांस्तुभकर्ताशचीपतिः ९४ विचारीसूक्ष्ममतिःशंभुःप्रीतिदःप्रीतिवर्धनः प्राशा
कपवलःस्वामीशर्वःसर्वोरुविक्रमः ९५ पार्वतीशःपरीशानोवज्रीशंखीगदाधरः पार्व

नीरमणः स्तनः स्तुः सागरईश्वरः ९६ चतुर्भुजः चाष्टभुजः सहस्रभुजमंडितः देवेशः
परमेशानःपवित्रःपापनाशनः ९७ स्थूलहस्तोदीर्घकेशीपरितुष्टःशुभान्वितः प्रमोदीवि
नयीवेदोविद्यारागीविलासवान् ९८ फणाभुजःफणानाथोयतदार्चनतोषितः वेधामहोद
धिर्दिव्यःफणीशःफणरत्नकः ९९ बहुरूपउग्रमतिर्ज्येष्ठःश्रेष्ठोविशारदः बलभद्रोबलोबा
लोउग्रवर्त्तस्तमोमयः १०० चामीकरांगोजगतोबालधीर्बालवर्धनः तपस्वीजटिलस्ता
पीशावगःशावमंडनः १ बलप्राणोर्विलाधीशस्तापनस्तापवर्जितः हायनोवत्सरोनीलोव
लिदानप्रियंकरः २ हरोहरिर्हरिपतिःगायनःपुष्पसायकः बलिराजोबलिप्राणोहय
शोहरिमंडितः ३ पुष्पधरोविमानस्थोविमान्योविमनोविभुः हरिवासीमहौजस्कोदांतो।
गीर्वाणवंदितः भवोभवप्रियोभूतपतिर्भूतविनाशकः श्रांतोकांतोविवेकात्तोमेलको।

का. ख. ८

8

मेलनप्रभुः ५ नटनोहाटकेशानोमाधुरोमणिवंजितः मणिरम्योमणिग्रामः स्वरवा
णिविभूषणः ६ झंकारीटंकहस्तश्चमणिमंडलमंडितः अंजनात्मामहादेवः पाशीशा
ङ्गीशशिप्रभः ७ मंडपोमंडलेशश्चगर्भोदेवीहृदयभूषणः सहस्ररूपोस्वगर्भोमोददोमोद
वल्लभः ८ कामांतकःवलहारीसायस्नामभयप्रदः मल्लोमल्लप्रियोमांधःकालीयात्मावि
कल्पनः ९ माधुसेव्यःमाधुरतिःमेलकोमेलनप्रभुः कठोरात्माकर्कशांगःसेवाफलप्रदो
विभुः १० मल्लिकोमल्लिकागंधीकामावंधनमोक्षदः सुमनोमधुपोमन्नोमल्लिकाकुसुमप्रि
यः ११ कालरूपःकामनिधिःमनमूर्तिस्समंतकः मालतीशोमेघनादःकेवलोजगतांपतिः १२
कौलीलीलाकरोमूर्तोमायामूर्तिर्महेश्वरः ऊर्मिलःकनकाद्रिस्थःभवबंधैकमोचकः १३
मूलाभोमूलहामूलीकाशीवासःऊलोत्तमः माणिक्यरोचिषोभोगयोरोविभुःविश्वरक्षुतः

रि

कामीरामाप्रियःकांतोन्नतनोन्नतनानघः चिन्मयोवाङ्मयोवाग्गुःवैमाणिकवरप्रदः १५
भवानीशोभवेशानःभूतःशांतिप्रदोनघः वाचस्पतिर्वसासारोभवानीनायकोभे
कः १६ भारभृन्मूर्द्धजीतोवामाचारीवलंधरः मकरोमाधवोमानीभीमरूपोभया
नकः १७ वाग्भवोवासवोवाग्मीमिथुनेशोमराधिपः उच्चंडदीप्तिसंघातोवासना
बीजमंडितः १८ मरीचिर्मञ्जुलोमोहोद्दलकेशःसवलज्ञतिः दत्तोदौर्भाग्यहादैत्य
मर्दनोभोगवर्धनः १९ ऐंबीजेवाक्क्लींबीजःसौंःशक्तिःप्रणवात्मकः श्रीशाभिः।
ह्रींल्लज्जारूपःहादिकूटसमात्मकः २० सादिकूटरजोयुक्तःलादिकूटतमोमयः सर्वमं
त्रमयोदेवःश्रीकामेश्वरदैवतः २१ ।''' इदंनाम्नःसहस्रंतुरहस्यंपरमंपरं सर्वस्वंना
किनांदेविजंतूनांभुविकाकथा २२ तवभक्त्यामयाख्यातंत्रिषुलोकेषुदुर्लभं अप्रकाश्य

मदान्तर्बीगोमयंबशरजन्मनः वत्संवत्सप्रदंस्तुत्यंस्तवनीयंस्तवोत्तमं गोप्यंसहस्रना
मेदंसाक्षादमृतरूपकं २४ यःपठेत्पाठयेद्वापिश्रावयेच्छृणुयेत्तथा कामेश्वरस्यदे
वस्यफलंतस्यशिवेस्मृ(ष्ठ)ए २५ लक्ष्म्याकृष्णोथियाजीवःप्रतापेनदिवाकरः तेजसाव
ह्निदेवस्तुकवित्वेनचभार्गवः २६ शौर्येणहरिसंकाशोनीत्याद्रुहिणसन्निभः ईश्वर
त्वेनदेवेशीमत्समःकिमतःपरं २७ ग्रहदृष्टंनदीतायगोमयंबपदुसंकटे नातःपर
तरंकिंचित्सर्वस्वंनास्तिमेहृदि २८ यःपठेदर्धरात्रेचसाधकोवीरसत्तमः पठेत्सहस्रना
मेदंसिद्धिमाप्नोतिसाधकः २९ भौमार्कशनिवारेतुश्मशानेसाधकःपठेत् सद्यस्तस्य
स्वयंदेवोवरदस्तुभविष्यति ३० नौकायांचौरसंघेचसंकटेप्राणसंक्षये यत्रयत्रभयेप्राप्ते
विषवह्निभयादिषु ३१ पठेत्सहस्रनामाख्यंमुच्यतेनात्रसंशयः दशावर्तंपठेद्रात्रौनदी

नीरेव पैर्यैवान् तस्य हस्तेन सदेवास्ते ग्रंबकस्याष्टसिद्धयः भौमावस्यां निशीथे च गत्वा
प्रेतालयं सुधीः पठित्वा सम भवेद् देवि साक्षात् दिद्रोविंतः स्वैरैः सद्यः त्रिवारं पठे[illegible]न्नाज्ञां सह
स्रमुत्तमं १४ इहलोके भवेद्राजा परे मुक्तिर्भविष्यति इदं रहस्यं परमं भक्त्या स्तवमयोदि
तं १५ मंत्रगर्भमनुमयं न वाख्येयं दुरात्मने न दद्यात् परशिष्येभ्यः पुत्रेभ्योपि विशेषतः १६
विनाबलिं विना पूजां नरहत्यां साधकोत्तमैः पठनीयं दिवारात्रौ सिद्धियोष्टौ भवंति हि १७
दुर्जनाद्रक्षणीयं च पठनीयमहर्निशं श्रोतव्यं साधकस्त्वात्र रक्षणीयं स्वपुत्रवत् १८
गोप्यं गोप्यतमं स्पष्टं शुद्धमं पुत्राय पार्वति गोपनीयं सदा गोप्यं गोमयं च स्वयोनिवत्
१९ इति श्रीकामेश्वररहस्ये कामेश्वरसहस्रनामस्तवराजः समाप्तम् ॥

का. स्त. १

ॐशिवायेनमः श्रीदेव्युवाच भगवन्सर्वधर्मज्ञसर्वकामवरप्रद भक्ताभवत्प्रसादेन।
कृतार्थास्म्यधुनाप्रभो १ कामेश्वरस्यदेवस्यस्तोत्रंवदमहेश्वर मंत्रगर्भंमहेशानसर्व
सिद्धिप्रदंकलौ २ श्रीभैरवउवाच देविवक्ष्यामिस्तोत्रंतेसर्वसिद्धिप्रदायकं मूल
मंत्रैकसर्वस्वंरक्षणीयंप्रयत्नतः ३ दीक्षाकालेचसंजायांजपांतेयःपठेद्भवे विस
र्जनेनीतथाह्वानेसदीक्षाफलमश्नुते ४ अस्यश्रीकामेश्वरस्तोत्रराजस्य दक्षिणामू
र्तिऋषिः पंक्तिश्छंदः श्रींबीजं ह्रींशक्तिः क्लींकीलकं धर्मार्थकाममोक्षार्थेपाठेवि
नियोगः अथध्यानं पीयूषांशुशिरोमणिंकरतलैःखड्गंत्रिशूलंतथा विभ्राणंचवरा
भयेत्रिनयनंदेवंशशिकोटिभं राजंतंप्रभयापरापरमयादेव्यासमंशोभितं श्रीकामे
श्वरमप्रमेयफलदंसर्वेश्वरंभावये ५ वाग्भवंपरममादिमवर्णं योजयेत्प्रणवमनाममरेण

सोभवेज्जगतिमानवनीनोकामदेवइवविनप्रमाथी ७ मदनंमदनान्तरंजपेत्तवमं
त्रेणमनोजजपेत्सदा सभवेत्स्मरनायकोमहीयान्परलोकेइहचैवभोगभोक्ता ८ शक्तिं
ध्यायेद्भक्तियुक्तोजपेद्योमंत्रीमंत्रेवर्तमानंतवेश कामंरामारमणीयंसदैवलक्ष्मीकांतः
सभवेन्मानुषेंद्रः ९ नारंजपेद्योभुवनेशमंत्रीसदैवध्यायंस्तवध्यानमीश भवेत्सदैः
वाविफुलप्रहर्त्तासमर्वभूमोरथिपोमहेश १० लक्ष्मीजपेद्यस्तवमंत्रमध्येप्रभातकाले
नियतोमनीषी सदैवसक्तःस्मरसुंदरीणांलक्ष्म्येकनाथःसभवेन्नरेश ११ मायांयोज
पेत्सदातवमनोध्यायंस्त्वध्यानेनतवश्रीकामेश्वरभक्तिमांश्चरणयोःस्नानापरोहर्निशं
नस्तश्रीनेश्वरहाद्दैपतिनिरिंडहास्मेश्वरःसभवेल्लक्ष्मीवान्धनपुत्रवान्समृद्धिमान्विघ्नेश्वरः
सर्वदा १२ आदिक्लृप्तमष्टनैकनिधानंयोजपेद्वषसिदेवसदैव सभवेत्स्मरवरार्चित।

पादः किंपुनर्मनुष्यो देशिकश्रेष्ठः १३ क्रूंदं मध्ये यंतं तव मंत्र मध्ये प्रवर्तमानं जपतेष्ठ।
मानवः लक्ष्मीर्वसेत्तस्य गृहे समग्राभवंति वशगा अपि सिद्धयोष्टौ १४ क्रूंरंतृतीयंत
वस्मायके यो जपेत्त्वदेवेश मनोऽपमानः सवैरिरिक्षोरमतेच हङ्कोल्लनावलीमानवदे
वदेवः १५ प्रणवंजपतेपरावरेशांतवमंत्रेपरमेस्तपाद्धमीश वदनांझशानःसवादि
मध्येकविश्रेष्ठश्चमनुष्यलोके १६ भूतिंजपेघःशिवभूतिकामीमंत्रेशमंत्रोत्तव।
वर्तमानं लक्ष्मीःस्थितातस्यगृहेसदेवकवीश्वराणांकवितावरीयां १७ परंजपे
घःपरमार्थवीजंसदेवकामेश्वरकामकामी गद्यादिपद्यामृतवर्षिणीवागवक्रेवि
भोत्तस्यकरस्थिताश्रीः १८ वेदादिंनादविंदुस्फुरितशशिकलालंकृतंमंत्रमूलं यो
ध्यायेन्मोपलब्धोऽप्यध्ययनविरहितोमंत्रमध्येतवेश वागीशोपीश्वरोसौत्रिभुवन।

वलयः सर्वकामेश्वरश्रीः वादीवादिषु पंडितः स्तकविना सर्वेष्टसिद्धेश्वरः १९ शा
क्तिबीजमममेश्वरं वदितं यो जपेन्नवमनो हृदि संस्थं भूस्तुतार्चितपदः स साधके दें
शिकेश्वरवरो भवेत्पुमान् २२ कामराजमनिशं स्मरान्तरो यो जपेत्स्वहृदि महेशनाव
कं अप्सरोभिः कमनीययौवनो सो भवेत्स्मरइवापरः पुमान् २१ वाग्बीजं जपते स
दा नवमनो यो मूढधीदुर्गतिः श्रीकामेश्वरपादध्यानमनिशं ध्यायन्मना साधकः
वागीशी परमार्थध्यानसमनास्तस्याथिवक्त्रांबुजाल्लक्ष्मीस्तस्य सदा गृहे वसति वै स
र्वेष्टकामार्थदा २२ इति स्तोत्रं दिव्यं सकलमनुराजैकनिकषं पठेद्यः स ज्ञानी या शिव।
शिवगृहे वार्चनविधौ रणेजिनाशत्रून्भजन्ति स्वपलक्ष्मीस्थमहस्ता भवेदं तेवीरः स।
कलस्त्रौ सेव्यः शिवमयः २२ इति मंत्रमयं स्तवं पठेद्धृदि कामेश्वरवर्णनं प्रभाते

कमलाविमलाशयस्यतस्यस्तुतिशीलस्यवशीभविष्यति २४ इतीदंस्तोत्रमीशा॰
शानिमूलमंत्रमयंपरं तवभक्तामममाख्यातंगोपनीयंमुमुक्षुभिः २५ अदेयंपरमं
तत्वंमहापातकनाशनं महामंत्रमयंविद्यासाधकैकरसायनं २६ त्रैलोक्यसारभू
तंवत्रैलोक्याभयदायकं पठेन्निशीथेमंत्रीत्वविद्यासिद्धिर्भवेत्कलौ २७ चतुष्पथे
र्धरात्रेत्वश्मशानेवापिगृह्णतिके पठित्वाकौलिकोदेवि भवेद्भैरवसन्निभः २८ गोप्यंगुह्यमं
सदागोप्यंपंचांगस्मरसुंदरि तवस्नेहान्मयाख्यातंनाख्येयंयस्यकस्यचित् २९ विना
शिष्यायनोदद्यात्साधकायविनातथा विनादानेनदातव्यंविनादानेनग्राहयेत् ३० अ
न्यथासिद्धिहानिःस्यात्सर्वदादानमाचरेत् कामेश्वरस्यसर्वस्वंरहस्यंपरमाद्भुतं ३१ त
द्गृहेनिश्चलालक्ष्मीदासीववसतिंचेरत् नाग्निभीतिर्नदारिद्र्यंनरोगोनाशुपद्रवाः ३२

नराजभीतिर्नशोकःसदासर्वार्थसंपदः इदंतत्वंहितत्वानांरहस्यंदेवदुर्लभं ३३ अदात
व्यमभक्तायनदातव्यंदुरात्मने श्रीदेव्युवाच भगवन्सर्वतत्वज्ञसर्वलोकहितेरत ३४
क्रीतास्मिभवतानेनकथनेनास्यशंकर किंकरीभावमापन्नादास्यस्मिभगवंस्तव ३५ म
ह्याकामेश्वरस्यास्यश्रुत्वापंचांगमुत्तमं मयाद्यःपरमानंदोदास्यहंतेब्रवीमिकिं ३६ श्री
भैरवउवाच एतद्रहस्यमखिलंसर्वतंत्रेषुगोपितं देवानांलोकतंत्राणांविदितंकथि
तंमया ३७ देवानांदुर्लभंतत्वंसर्वस्वंममपार्वति अप्रकाश्यमदातव्यमवक्तव्यंमहे।
श्वरि ३८ देयंशिष्यायशांतायगुरुभक्तिपरायच दानशीलायभक्तायकौलमार्गर।
तायच ३९ दत्वाप्नुकिंलभेदेविभक्तानांसुखदायकं इतीदंपरमंतत्वंतत्वानांतत्वंपरात्परं

४०.

गुह्यातिगुह्यगुह्यंचपंचांगंपरमेश्वरि सर्वथासर्वदागोप्यंगोपनीयंस्वयोनिवत् ४०।

का॰
स्त॰
४

इमेषपरलोदेविसारश्तोमहेश्वरि सर्वसिद्धिप्रदोश्मौदेवानामपिदुर्लभः ४२ म
याख्यातःतवस्नेहाद्गोपनीयःप्रयत्नतः अदातव्योप्यदृष्टव्योदीक्षाहीनायपार्वति ४३
अभक्तेभ्योपिदुष्टेभ्योदत्वानरकमाप्नुयात् तस्मात्सर्वप्रयत्नेनगोपनीयोमहेश्वरि ४४
यावद्गुप्तोभवेत्तत्रतावत्सर्वेष्टसिद्धयः ४५ इतिश्रीविश्वसारोद्धारेश्रीकामेश्वरस्तोत्रं
संपूर्णंसमाप्तम् ॥ जन्हू मध्ये लि.खितमलीदं पुस्तकं १९३९ वैशा...







